

REVISTA

de resurse și asistență educațională

Revista de Resurse și Asistență Educațională

Editată de
Centrul Județean de Resurse și
Asistență Educațională Vrancea

Str. Alecu Sihleanu nr. 6
Focșani, jud. Vrancea
Tel. / fax: 0237213779
cjrae_vn2007@yahoo.com
www.cjraevn.ro

COORDONATOR
dr. Silviu Daniel BREBULEȚ

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Liliana Jeny MIHAI
Florentina Steluța CIOMAGA
Mara Laura BICOIU
Mădălina AVRAM
Stănică MIHALACHE
Daniel Gheorghe GHERASIM

ISSN (print) 2559 - 7035
ISSN (online) 2559 - 7043
ISSN-L 2559 - 7035

Nr. 1 / august 2017

Granturile SEE 2009-2014

- Asigurarea accesului la educație pentru copiii din grupuri dezavantajate** pag. 1-8
Liliana Jeny MIHAI, C.J.R.A.E. Vrancea
- Discriminarea la nivelul comunităților locale și în instituțiile educaționale** pag. 9-16
C.J.R.A.E. Vrancea
- Consiliere și consultanță educațională pentru integrarea copiilor remigrați** pag. 17-22
Florentina Steluța CIOMAGA, C.J.R.A.E. Vrancea
- Impactul proiectului Cresc în Vrancea asupra integrării școlare a copiilor remigrați** pag. 23-28
C.J.R.A.E. Vrancea

Erasmus + KA2 Parteneriate strategice

- Utilizarea instrumentelor și resurselor digitale în consilierea în carieră** pag. 29-33
Laura Mara BICOIU, C.J.R.A.E. Vrancea
- Percepția elevilor din România asupra consilierii și orientării în carieră** pag. 34-38
Silviu Daniel BREBULEȚ, C.J.R.A.E. Vrancea
- Anti-rasism și anti-discriminare în educația adulților** pag. 39-41
Mădălina AVRAM, C.J.R.A.E. Vrancea
- Utilizări inovative ale dispozitivelor mobile în procesul educațional** pag. 42-43
Petronia MORARU, Colegiul Tehnic „Edmond Nicolau” Focșani

Erasmus + KA1 Proiecte de mobilitate educație școlară

- Utilizarea resurselor digitale și instrumentelor TIC în educația școlară** pag. 44-45
Paula Cristina POPESCU, Colegiul Tehnic „Edmond Nicolau” Focșani
- Inovare curriculară prin metode și mijloace e-learning în educația școlară** pag. 46-47
Centă Mariana RĂVAȘ, Colegiul Tehnic „Edmond Nicolau” Focșani
- Inovație curriculară și instrumente digitale în învățământul profesional și tehnic** pag. 48-49
Cornelia HORDUNĂ, Colegiu Tehnic „Ion Mincu” Focșani
- Preluarea modelelor europene de bună practică în școlile din mediul rural** pag. 50-51
Georgiana BURLACU, Școala Gimnazială Nereju Mic
- Acces la educație în mediul rural prin utilizarea resurselor digitale** pag. 52-53
Adela Cătălina POTOP, Liceul Teoretic „Simion Mehedinți” Vidra
- Motivarea pentru activitatea didactică prin formare internațională** pag. 54-55
Marinela ANGHEL, Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi” Focșani

Erasmus + KA1 Proiecte de mobilitate educația adulților

- Utilizarea resurselor digitale în educația parentală** pag. 56-57
Silviu Daniel BREBULEȚ, C.J.R.A.E. Vrancea
- Alternative educaționale prin utilizarea TIC în educația adulților** pag. 58-59
Daniela Janet POPOIU, Asociația Alternative Educaționale Vrancea

Erasmus + KA1 Proiecte de mobilitate VET

- Consolidarea competențelor profesionale în domeniul turism și alimentație** pag. 60-61
Carmen Corina VIȘAN, Colegiul Economic „Mihail Kogălniceanu” Focșani
- Sustenabilitatea proiectelor finanțate din fonduri europene pentru mobilități VET** pag. 62-63
Carmen Corina VIȘAN, Colegiul Economic „Mihail Kogălniceanu” Focșani

- Reglementări financiare pentru implementarea proiectelor Erasmus +** pag. 64-65
Stănică MIHALACHE, C.J.R.A.E. Vrancea

Gânduri la început de drum...

Editarea Revistei de Resurse și Asistență Educațională era o inițiativă necesară și, iată, se îndeplinește în cele din urmă. Consider că este un semn al dezvoltării instituționale depline a C.J.R.A.E. Vrancea, dar și rezultatul coeziunii, profesionalismului și seriozității echipei care își desfășoară activitatea în instituție.

Revista își propune să fie o sursă de informare avizată pentru beneficiarii serviciilor oferite de C.J.R.A.E. Vrancea (elevi, părinți, cadre didactice, reprezentanți ai comunității) și pentru toți cititorii, un reper în spațiul învățământului vrâncean, dar și un spațiu de dialog și promovare a exemplelor de bună practică în ceea ce privește resursele și serviciile educaționale.

Pornind de la ideea că experiențele educaționale valoroase merită să fie promovate, așa încât bunele practici să poată fi multiplicare, primul număr al revistei este dedicat proiectelor educaționale cu finanțare externă derulate de C.J.R.A.E. Vrancea și instituțiile educaționale din județ.

Atunci când Revista de Resurse și Asistență Educațională era doar un obiectiv pentru un viitor îndepărtat, atenția noastră, a colectivului C.J.R.A.E. Vrancea, era concentrată doar pe proiectele europene ale instituției pe care o reprezentăm, proiectele în a căror implementare depuneam toate eforturile instituționale și personale necesare pentru facilitarea accesului tuturor actorilor educaționali la diverse materiale și resurse dezvoltate în lumina provocărilor actuale din sfera educației din județul nostru, integrând experiența și expertiza partenerilor internaționali.

În acord cu noile direcții pentru dezvoltarea instituțională prin accesarea fondurilor financiare europene, C.J.R.A.E. Vrancea (ca beneficiar sau partener instituțional) a obținut finanțare și a implementat în ultimii ani 2 proiecte finanțate din Granturile SEE 2009-2014 și 3 proiecte finanțate prin programul Erasmus +. Activitățile desfășurate prin aceste proiecte au vizat facilitarea reintegrării copiilor remigrați din județ (proiectul CRESC în Vrancea!), combaterea discriminării grupurilor dezavantajate din 15 comunități din județ (proiectul ASPIR), dezvoltarea unor resurse și instrumente de consiliere în carieră (proiectul ICT4RoCc), elaborarea unor strategii integrative la nivel educațional pentru combaterea stereotipurilor și rasismului (proiectul INAR), elaborarea unor

resurse digitale pentru educația parentală (proiectul RDEP).

Lărgind sfera analizei, am constatat că eforturile de dezvoltare a serviciilor educaționale oferite elevilor sunt prezente în multe unități școlare din județul Vrancea și accesarea fondurilor europene este o componentă esențială a strategiei de dezvoltare instituțională, fiind implementate în județ proiecte Erasmus + dedicate învățământului general, învățământului profesional și tehnic, educației adulților, atât proiecte de mobilitate, cât și proiecte de parteneriat strategic. Îmbucurătoare este existența unor preocupări de dezvoltare instituțională în mediul rural și existența unor unități școlare care implementează al doilea sau al treilea proiect Erasmus +.

Toate aceste proiecte au implicat și implică preocuparea pentru dezvoltarea continuă la nivel instituțional și personal, seriozitate, muncă în echipă, responsabilitate, capacitatea de organizare a unor acțiuni coerente în vederea acoperirii nevoilor educaționale din județ, conform unor strategii de dezvoltare instituțională pe termen mediu și lung și a unei viziuni strategice actualizate conform priorităților europene.

Un rol important în toate proiectele derulate la nivelul județului l-au avut parteneriatele încheiate pentru buna desfășurare a activităților cu diverse instituții din U.E. și Spațiul Economic European, printre partenerii internaționali implicați în implementarea proiectelor educaționale din județul Vrancea regăsindu-se organizații cu expertiză recunoscută în furnizarea de servicii educaționale: InterCultural Iceland, Euneos Corporation, ITC International, European Association of Career Guidance, Executive Training Institute Malta etc.

Am constatat cu surprindere și bucurie că școlile vrâncene, prin derularea acestor proiecte, au înțeles faptul că educația stă la baza fenomenului globalizării și au aderat la principiile dezvoltării durabile, sustenabile, a unui sistem de învățământ care trebuie să se integreze în sistemul educațional european prin valorificarea experienței și expertizei naționale și internaționale.

Revista de Resurse și Asistență Educațională va promova în continuare proiectele de succes din educația vrânceană și va prezenta, anual, exemplele de bună practică și inovațiile educaționale ale școlilor noastre și ale partenerilor internaționali.

Liliana Jeny Mihai
Director C.J.R.A.E. Vrancea

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea

C.J.R.A.E. Vrancea reprezintă o instituție de învățământ special integrat specializată în oferirea, coordonarea și monitorizarea de servicii educaționale specifice acordate copiilor/elevilor, cadrelor didactice, părinților și membrilor comunității, pentru a asigura tuturor accesul la o educație de calitate, precum și asistența necesară în acest sens.

Obiectivele principale ale activității C.J.R.A.E. Vrancea sunt (Ordinul MECS nr. 5555/2011):

a) cuprinderea și menținerea în sistemul de învățământ obligatoriu a tuturor copiilor/tinerilor, indiferent de particularitățile lor psihoindividuale și sociale;

b) asigurarea suporturilor suplimentare necesare desfășurării educației de calitate în funcție de potențialul biopsihosocial al fiecărui copil/tânăr;

c) informarea și consilierea cadrelor didactice în spiritul optimizării activității didactico-educative;

d) colaborarea cu factorii educaționali implicați în dezvoltarea personalității elevilor/tinerilor în scopul integrării optime a acestora în viața școlară, socială și profesională;

e) implicarea părinților în activități specifice unei relații eficiente școală-familie-comunitate, ca bază a adaptării școlare și a integrării sociale a copiilor/tinerilor;

f) elaborarea de studii privind abandonul școlar, comportamentul deviant juvenil, anturajul negativ, activitățile extrașcolare/timpul liber;

g) organizarea de programe/proiecte antiviolență în mediul educațional.

În cadrul CJRAE Vrancea își desfășoară activitatea profesională:

□ 5 specialiști (2 consilieri școlari, 2 psihologi, 1 logoped) în Serviciul de Evaluare și Orientare Școlară și Profesională;

□ 3 consilieri școlari în Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică;

□ 25 de profesori consilieri școlari în rețeaua de Cabinete Școlare de Asistență Psihopedagogică;

□ 9 profesori logopezi în rețeaua de Cabinete Logopedice;

□ 1 asistent social.

De la înființarea sa în 2007, C.J.R.A.E. Vrancea a implementat, ca beneficiar sau partener, o serie de **proiecte educaționale** cu finanțare extrabugetară, dintre care menționăm:

□ **proiectul „Vreau să muncesc!”** (POSDRU 22.2.1/40427), implementat în perioada iulie 2009 – aprilie 2011, beneficiar C.J.R.A.E. Vrancea, parteneri Inspectoratul Școlar Județean Vrancea și Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale; bugetul total al proiectului a fost de 1.165.754 lei;

□ **proiectul ICT4RoCC** – Information and Communications Technology for Romanian Career Counselling (Erasmus+ RO01-KA1201-002944), implementat în perioada septembrie 2014 – august 2016, beneficiar C.J.R.A.E. Vrancea, parteneri Consiliul Județean Vrancea, Asociația Alternative Educaționale Vrancea, European Association of Career Guidance, Com2go Ltd., Education Innovations Transfer Centre; bugetul total al proiectului a fost de 125.545 euro;

□ **proiectul CRESC în Vrancea** - Copiii remigrați în Vrancea – educați, sprijiniți, consiliați! (Granturile SEE, PECo28), implementat în perioada februarie 2015 – ianuarie 2017, promotor de proiect Consiliul Județean Vrancea, parteneri C.J.R.A.E. Vrancea, C.S.E.I. „Elena Doamna Focșani” și InterCultural Iceland; bugetul total al proiectului a fost de 2.257.686 lei;

□ **proiectul ASPIR** – Acces la Servicii Publice pentru Integrarea Romilor (Granturile SEE, PEHo48), implementat în perioada mai 2015 – ianuarie 2017, promotor de proiect C.J.R.A.E. Vrancea, parteneri Consiliul Județean Vrancea și InterCultural Iceland; bugetul total al proiectului a fost de 775.081 lei;

□ **proiectul RDEP** - Resurse digitale pentru educația parentală (Erasmus+ RO01-KA1104-024066), implementat în perioada august 2016 – iulie 2018, beneficiar C.J.R.A.E. Vrancea; bugetul total al proiectului este de 29.650 euro;

□ **proiectul INAR** – I am not a racist, but... Anti-discrimination training for unmotivated and resistant adults (Erasmus+ IS01-KA204-017087), implementat în perioada septembrie 2016 – august 2018, beneficiar InterCultural Iceland, parteneri C.J.R.A.E. Vrancea, Coalition for Racial Equality and Rights, Chancengleich in Europe; bugetul total al proiectului este de 126.090 euro.

Asigurarea accesului la educație pentru copiii din grupuri dezavantajate

Liliana Jeny MIHAI

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea

Titlul proiectului: ASPIR - Acces la servicii publice pentru integrarea romilor în județul Vrancea

Finanțator: Granturile SEE 2009-2014

Program de finanțare: Programul RO10 CORAI

Operator de program: F.R.D.S.

Valoarea totală a proiectului: 775.081 RON

Tipul proiectului: parteneriat internațional

Codul de identificare al proiectului: PEHo48

Perioada de implementare: 15.05.2015 – 31.01.2017

Promotor de proiect: C.J.R.A.E. Vrancea

Parteneri din România: Consiliul Județean Vrancea

Parteneri din străinătate: InterCultural Iceland, Reykjavik, Islanda

Contextul proiectului

Conform studiului „Economia socială și comunitățile de romi – provocări și oportunități” elaborat în cadrul proiectului „Economia socială ca soluție a dezvoltării comunităților Roma din România” implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, în ciuda politicilor și programelor promovate, atât la nivel național cât și la nivel european, excluziunea socială, marginalizarea și discriminarea romilor este o realitate curentă, departe de a fi eliminată.

Conform aceleiași surse, Cercetarea EU-MIDIS desfășurată în 2008 în 7 țări ale Europei Centrale și de Est a arătat că „în medie, unul din doi romi intervievați în cadrul EU-MIDIS a fost discriminat din cauza etniei sale în ultimele 12 luni”, ponderea persoanelor discriminate în ultimele 12 luni variind între un maximum de 64% în Cehia și 25% în România. În România, cele mai frecvente situații de discriminare s-au înregistrat în cadrul serviciilor private (14%), în contactul cu personalul unităților

de asistență medico-sanitară (11%) și în momentul căutării unui loc de muncă sau la locul de muncă (9%). Totuși, raportul subliniază că „Sondajul EU-MIDIS arată faptul că discriminarea romilor este raportată într-o măsură nesemnificativă”. Incidentele de discriminare înregistrate oficial dezvăluie numai „vârful aisbergului” în ceea ce privește gradul real de discriminare a romilor.

Aceeași cercetare argumentează că: „percepția romilor din România cu privire la gradul de răspândire al discriminării (în România) bazată pe apartenența etnică arată că 42% dintre aceștia consideră acest fenomen ca fiind foarte sau destul de răspândit, în timp ce 36% spun că este destul de rar sau foarte rar și doar 12% spun că nu există”.

În raportul prezidențial din 2009 „Riscuri și inechități sociale în România” se arată că “Minoritatea romilor din România se confruntă cu două riscuri specifice – dintre care unul afectează întreaga populație, iar cel de-al doilea numai un segment. Pe de o parte, toți romii se confruntă direct sau indirect cu discriminarea. Identitatea de

rom/țigan continuă să fie un stigmat. Pe de altă parte, un segment disproporționat de mare al populației rome trăiește la periferia societății contemporane – în special din punctul de vedere al participării în organizații, fie ca elev în copilărie, ca student în tinerețe, sau ca angajat în viața adultă”. Acest al doilea element este o sursă masivă de blocare sau de succes limitat a unor inițiative de economie socială din comunitățile de romi, în special atunci când proiectele nu sunt corelate cu măsuri active de prevenire a discriminării.

În privința relației cu autoritățile locale, Barometrul Incluziunii Romilor elaborat de Fundația pentru o Societate Deschisă (2007) arată că încrederea romilor este semnificativ mai scăzută decât cea a ne-romilor în instituțiile cu care intră în contact direct și care, teoretic, sunt cele care mediază în primul rând pentru rezolvarea problemelor acestora. Doar 38% dintre romi spun că au încredere multă sau foarte multă în Primăria localității în care trăiesc (spre deosebire de 50% dintre toți cetățenii care au aceeași opinie), 34% au încredere în Poliție (față de 44% la nivel național) și numai 20% în organizații nonguvernamentale (comparat cu 27% în ansamblul populației). Romii apelează de trei ori mai des la asistenții sociali de la Primărie și de două ori mai mult la sprijinul altor funcționari din Primărie decât ne-romii. De asemenea, romii interacționează mai des cu Poliția și cu directorul sau profesorii școlii. Aceste interacțiuni sunt în mare măsură determinate de dependența romilor de diverse forme de ajutor social, dar în același timp rezultatul lor determină felul în care respondenții privesc instituțiile publice. Încrederea în Primărie, în cazul romilor, crește la 50% în rândul celor care au apelat la funcționari sau asistenți sociali din Primărie și au fost mulțumiți de felul în care li s-a răspuns solicitărilor, dar scade până la 22% pentru cei nemulțumiți.

În ceea ce privește participarea populației rome la educație, rezultatele analizei documentare „Sectorul incluziune socială și combaterea sărăciei” realizată de FGB, Euzone și FDCS în cadrul unui proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013 arată că „Asigurarea accesului la educație pentru copiii cei mai săraci, de la vârste cât mai fragede, este esențială pentru ruperea cercului vicios al sărăciei și pentru promovarea unei incluziuni sociale reale. În România, rata de înscriere la grădiniță a copiilor romi este cu 40% mai mică decât a populației

majoritare. Doi din zece copii romi nu merg la școală, cel mai frecvent motiv invocat fiind cel legat de lipsa resurselor financiare. În plus, unul din șase părinți romi explică slaba participare școlară a copiilor prin discriminarea etnică. Peste 80% dintre părinții de etnie romă afirmă că își doresc cel puțin educație secundară pentru copiii lor, însă mai mult de 75% dintre copiii romi nu termină 8 clase.

Școlile nu au strategii eficiente de prevenire a abandonului școlar, acționând când deja este prea târziu. De asemenea, s-a observat că în multe școli, în momentul în care crește ponderea copiilor romi, se produce un fenomen de segregare etnică (la nivel de clase sau de școli), însoțit de scăderea calității dotărilor materiale ale instituției în cauză.

Din punct de vedere statistic, la ultimul recensământ, în județul Vrancea, populația (auto-declarată) de etnie romă a fost de 11.916 persoane, reprezentând 3,7% din populația stabilă a județului.

Ponderea romilor este semnificativ mai mare dacă ne raportăm la cifrele oficiale privind populația școlară; dintr-o situație a Inspectoratului Școlar Județean Vrancea, reiese că în școlile din Vrancea învață în acest an 4.135 de elevi de etnie romă, adică aproximativ 10% dintre elevii județului.

Situația detaliată arată că cei mai mulți elevi declarați sunt la învățământul primar – 2.120, la învățământul gimnazial sunt 1.413, la învățământul preșcolar sunt 501, iar cei mai puțini sunt liceeni: numai 101. „Numărul lor în realitate este însă este mult mai mare, în județ fiind localități unde populația școlară de etnie romă este majoritară”, apreciază ISJ, prin vocea inspectorului pentru minorități.

În ceea ce privește județul Vrancea, datele de la ultimul recensământ arată că în județ există 8 unități administrativ-teritoriale (U.A.T.) în care ponderea populației de etnie romă este de peste 5% din populație: municipiul Adjud (5,9%), orașul Mărășești (7,03%), Slobozia Bradului (70,39%), Tîmboești (48,08%), Chiojdeni (25,45%), Homocea (8,02%), Ciorăști (6,83%), Sihlea (5,89%).

Analizând datele furnizate de instituțiile educaționale, observăm că în județul Vrancea există și UAT în care mai puțin de 5% din populație s-a declarat de etnie romă, dar instituțiile școlare din zonă raportează o pondere semnificativă a elevilor de etnie romă: Pufești (3,59% declarați la recensământ), Vultur (3,57%), Bordești (3,27%), Răcoasa (3,23%), Suraia (3,16%), Tulnici (2,26%), Măicănești (1,82%).

Priorități europene vizate

□ îmbunătățirea situației copiilor și tinerilor aflați în situații de risc (cu atenție specială acordată celor de etnie romă) prin implicarea mai activă în evoluția lor a părinților/tutorilor, a furnizorilor de servicii, a comunității în general, precum și inițierea/pilotarea unor măsuri inovative în domeniul incluziunii sociale;

□ implementarea de măsuri integrate, efective și eficiente, adresate grupurilor de copii și tineri vulnerabili, care se confruntă cu riscuri specifice, în vederea promovării incluziunii sociale;

□ dezvoltarea de inițiative menite să reducă inegalitățile și să îmbunătățească măsurile de combatere a discriminării grupurilor vulnerabile, excluderea lor socială și economică, măsuri inițiate, în colaborare, de către autorități locale și regionale, respectiv de către actori din mediul privat și al societății civile.

Tematica proiectului

□ creșterea bunăstării copiilor vulnerabili, cu accent pe copiii de etnie romă;

□ înființarea unor noi servicii sau a unor componente noi în cadrul unor servicii deja existente care să ofere asistență integrată pentru copiii în situație de risc;

□ reducere a inegalităților la nivel național și de îmbunătățire a măsurilor antidiscriminare, dezvoltate prin cooperarea actorilor sociali, de la nivel local și regional.

Măsuri vizate de proiect

- Studii, cercetări
- Elaborarea de politici publice, strategii și planuri
- Elaborarea de metodologii, instrumente specifice
- Campanii de informare și conștientizare
- Ajustarea/ dezvoltarea și testarea unor standarde
- Activități de tip rețea
- Sesiuni de instruire
- Dezvoltarea de structuri formale sau non-formale

Beneficiari direcți

- Factori de decizie și specialiști (entități publice)
- Factori de decizie și specialiști (ONG-uri)
- Membri ai unor asociații profesionale: profesori, asistenți sociali, psihologi, polițiști
- Reprezentanți ai grupurilor locale de inițiativă
- Persoane aparținând grupurilor vulnerabile: copii de etnie romă și părinții acestora.

Obiectivele proiectului

Scopul proiectului ASPIR a fost stimularea cooperării entităților publice și private prin sprijinirea măsurilor care au în vedere îmbunătățirea accesului la servicii publice, educație și formare, constituirea de rețele de schimb de experiență și includerea societății civile în procesul de decizie.

Pentru atingerea acestui scop a fost elaborată o metodologie inovativă care a avut în vedere asigurarea comunicării și colaborării dintre autoritățile publice, instituțiile educaționale și reprezentanții populației rome pentru elaborarea în comun a celor mai eficiente instrumente și strategii pentru facilitarea egalității de șanse, promovarea incluziunii educaționale și socioprofesionale a membrilor grupurilor dezavantajate la nivelul ariei de implementare a proiectului.

Obiectivele operaționale ale proiectului au fost:

□ elaborarea și testarea a 6 instrumente specifice (o strategie, o procedură, o metodologie, un plan de acțiune și două instrumente de evaluare) de combatere a inegalității, discriminării și marginalizării populației rome, care să faciliteze și colaborarea dintre autoritățile locale și societatea civilă pe perioada de implementare și sustenabilitate a proiectului.

□ stabilirea și asigurarea funcționării optime pe perioada de implementare și sustenabilitate a 3 rețele de schimb și transfer de bune practici între reprezentanții autorităților locale, unităților școlare, reprezentanții serviciilor publice și ONG-urilor, reprezentanții populației rome, în special în cadrul unităților administrativ teritoriale în care procentul populației rome este semnificativ.

□ dezvoltarea (în perioada de implementare a proiectului) competențelor și expertizei a 150 de reprezentanți ai autorităților locale, 300 de profesioniști implicați în domeniul incluziunii sociale, 20 de reprezentanți ai ONG-urilor și 30 de reprezentanți ai grupurilor de inițiativă prin programe de formare specifice, adaptate fiecărei categorii de beneficiari (și activități de tip rețea) și dezvoltarea abilităților de integrare socială a 400 de persoane aparținând grupurilor vulnerabile.

Proiectul și-a propus să contribuie la atingerea obiectivelor specifice ale programului RO10 CORAI prin implementarea unor măsuri integrate, efective și eficiente, adresate grupurilor dezavantajate care se confruntă cu riscul discriminării și excluderii, în vederea promovării incluziunii sociale și egalității de

șanse, dar și prin dezvoltarea de inițiative menite să reducă inegalitățile și să îmbunătățească măsurile de combatere a discriminării grupurilor vulnerabile la excluziune socială și economică, măsuri inițiate, în colaborare, de autorități publice locale, instituții educaționale, actori din societatea civilă, inclusiv reprezentanții populației rome.

Studii și cercetări

Strategia de intervenție din cadrul proiectului a fost fundamentată pe expertiza națională (inclusiv din mediul universitar) și internațională (prin implicarea reprezentanților InterCultural Iceland), dar și pe rezultatele obținute prin investigarea discriminării și măsurilor anti-discriminare existente la nivel local, în U.A.T. din județul Vrancea.

Studiul privind implicarea autorităților locale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii a presupus investigarea (prin intermediul unui chestionar) unui număr de 154 de reprezentanți ai autorităților publice locale din 8 U.A.T. din județul Vrancea.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate este percepută de reprezentanții autorităților locale ca fiind foarte redusă, marea majoritate a evaluărilor fiind mai mici decât valoarea teoretic neutră; nici un reprezentant al autorităților publice locale nu percepe intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate ca fiind foarte mare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră moderat pozitivă, însă reprezentanții autorităților publice locale se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (măsuri stabilite prin legi sau alte acte normative, soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte instituții sau ONG-uri) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul comunității și adaptate cerințelor comunității.

Studiul privind implicarea instituțiilor educaționale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii a presupus investigarea (prin intermediul unui chestionar) unui număr de 820 de cadre didactice din unități școlare aflate în toate cele 15 U.A.T. din aria de implementare a proiectului (din județul Vrancea).

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare în unitățile școlare este percepută ca fiind redusă, mai puțin de 5% din cadrele didactice percepând un nivel ridicat al

discriminării (evaluarea discriminării ca fiind foarte ridicată a fost complet absentă). Această modalitate specifică de evaluare pune sub semnul întrebării disponibilitatea cadrelor didactice (inclusiv din zonele în care populația romă este semnificativă) de a iniția activități specifice cu caracter anti-discriminatoriu și de promovare a incluziunii sociale și educaționale, aceste activități fiind disonante cu evaluarea discriminării ca fiind redusă.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare este percepută ca fiind semnificativ mai redusă în comunitățile în care ponderea acestor grupuri minoritare este mai mare. Percepția intensității manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară diferă semnificativ de la o comunitate la alta, de la o școală la alta în aria de implementare a proiectului.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată într-o manieră moderat pozitivă.

Activitatea cadrelor didactice este caracterizată de implicare, dar nu și de inițiativă personală în organizarea și implementarea unor acțiuni specifice de combatere a discriminării și promovare a integrării sociale și educaționale a grupurilor minoritare. Profesorii se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (conducerea școlii, I.S.J. sau M.E.C.T.S., soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană etc.) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul grupului cu care lucrează cadrul didactic și adaptat cerințelor acestui grup; cadrele didactice au dificultăți în a menționa exemple concrete de inițiative personale privind activități anti-discriminatorii inițiate de ele.

În opinia cadrelor didactice, pentru combaterea discriminării în unitățile școlare, cele mai necesare măsuri ar fi crearea unor rețele de cooperare și colaborare, respectiv dezvoltarea unor contexte de comunicare directă, informală între reprezentanții instituțiilor publice și reprezentanții grupurilor dezavantajate, discriminate.

Studiul privind expunerea persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii a presupus investigarea (prin intermediul unui chestionar) unui număr total de 1199 de reprezentanți ai minorității rome, 694 de copii și 505 adulți, cu domiciliul în cele 15 U.A.T. de pe raza județului Vrancea în care populația romă este semnificativă.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii, atât în comunitate cât și în unitățile școlare, este percepută de reprezentanții grupurilor dezavantajate la un nivel moderat spre redus, atât în ceea ce privește evaluările realizate de copii, cât și în ceea ce privește evaluările realizate de adulți.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la nivelul comunității este percepută ca fiind mai mare de către copii, care nu au experiența necesară pentru a-și dezvolta strategiile de coping adecvate, iar discriminarea la nivelul comunității este percepută similar cu cea ce la nivelul unității școlare.

Există o tendință de evaluare diferențiată a intensității discriminării în comunitate și respectiv în unitatea școlară de la o localitate la alta, însă nu este vizibilă o influență constantă care să fie prezentă și la copii, și la adulți, și în evaluarea intensității discriminării în comunitate, și în unitatea școlară.

Evaluările realizate de copii tind să fie mai stabile și mai generalizate, intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate și în unitatea școlară fiind evaluate independent de gen sau vârstă, în timp ce în cazul adulților apare un element de specificitate: evaluarea intensității discriminării în comunitate este mai mare la femei, datorită discriminării multiple; efectele de vârstă și nivel de școlarizare sunt nesemnificative și în cazul adulților.

Gradul de implicare personală a membrilor grupurilor dezavantajate în combaterea discriminării la nivelul comunității și unității școlare este surprinzător de redus, majoritatea respondenților realizând evaluări de nivel mediu sau mic.

Pentru copii, implicarea în combaterea discriminării în unitatea școlară este mai importantă decât implicarea în combaterea discriminării la nivelul comunității (școala fiind într-o mai mare măsură reprezentativă pentru copii/elevi), în timp ce pentru adulți ambele aspecte sunt la fel de importante.

Implicarea personală în combaterea discriminării la nivelul comunității este mai importantă pentru adulți decât pentru copii (aceștia având un potențial de acțiune și posibilități de implicare mai ample), în timp ce implicarea în combaterea discriminării în școală este la fel de importantă pentru copii și adulți.

În opinia reprezentanților grupurilor minoritare, cele mai puțin eficiente soluții de combatere a discriminării la nivelul comunității locale și la nivelul instituțiilor educaționale sunt: implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor și asumarea inițiativei locale a grupurilor minoritare.

Campanii de informare și conștientizare

Un element central în strategia de intervenție din cadrul proiectului a reprezentat informarea și conștientizarea tuturor actorilor sociali cu privire la problemele specifice ale grupurilor dezavantajate și potențialele soluții de combatere a discriminării și promovare a incluziunii sociale.

Campaniile de informare și conștientizare a reprezentanților autorităților locale din județ au avut ca obiectiv sensibilizarea reprezentanților U.A.T. cu privire la problemele specifice ale grupurilor dezavantajate, în special ale populației rome, la dificultățile întâmpinate de membrii acestor grupuri în accesarea unor servicii publice, inclusiv accesul la educație, despre discriminare și segregare, în vederea sprijinirii eforturilor pe care populația romă le realizează pentru obținerea egalității de șanse la incluziune socială și educațională. În același timp, prin intermediul acestor campanii a fost promovată o atitudine pozitivă față de toleranța socială și sprijinirea integrării educaționale și socio-profesionale a romilor și altor grupuri dezavantajate.

În perioada de implementare a proiectului au fost organizate 17 campanii de informare a reprezentanților U.A.T., cu 229 de participanți.

Campaniile de informare și conștientizare a reprezentanților instituțiilor educaționale din județ au avut ca obiectiv sensibilizarea reprezentanților instituțiilor școlare (cadre didactice și personal de îndrumare și control) cu privire la problemele specifice ale grupurilor dezavantajate, în special ale populației rome, la dificultățile întâmpinate de membrii acestor grupuri în accesarea serviciilor educative și egalitatea de șanse în educație, în vederea sprijinirii eforturilor pe care populația romă le realizează pentru integrarea educațională a copiilor. În același timp, prin intermediul acestor campanii a fost promovată o atitudine pozitivă față de toleranța socială și sprijinirea integrării educaționale și socio-profesionale a romilor și altor grupuri dezavantajate.

În perioada de implementare a proiectului au fost organizate 27 campanii de informare a reprezentanților instituțiilor educaționale, cu 596 de participanți (cadre didactice și personal de conducere).

Campanii de informare și conștientizare a reprezentanților populației majoritare din județ au avut ca obiectiv sensibilizarea reprezentanților populației majoritare (părinți, elevi, alți membri ai comunității locale) cu privire la problemele specifice

ale grupurilor dezavantajate, în special ale populației rome, la dificultățile întâmpinate de membrii acestor grupuri în accesarea serviciilor educative și egalitatea de șanse în educație, în vederea sprijinirii eforturilor pe care populația romă le realizează în vederea integrării educaționale a copiilor și integrării profesionale a adulților. În același timp, prin aceste campanii a fost promovată o atitudine pozitivă față de toleranța socială și sprijinirea integrării educaționale și socio-profesionale a romilor și altor grupuri dezavantajate.

În perioada de implementare a proiectului au fost organizate 16 campanii de informare a reprezentanților populației majoritare, cu 348 de participanți (adulți și copii).

Activități de tip rețea

Seminariile de schimb și transfer de bune practici privind combaterea manifestărilor discriminatorii și excluziunii sociale au avut ca scop promovarea unor exemple pozitive privind combaterea practicilor discriminatorii și excluziunii sociale, dar și realizarea unui schimb real de experiență și proceduri între cei care au promovat măsuri active și eficiente de combatere a discriminării și cei care au dorit să implementeze astfel de acțiuni. La cele 4 activități au participat 111 reprezentanți ai U.A.T. din aria de implementare și ai O.N.G. active în combaterea discriminării și promovarea incluziunii sociale.

Conferințele privind exemplele de bune practici privind combaterea practicilor discriminatorii și excluziunii sociale au avut ca scop informarea cu privire la potențiale proiecte de combatere a discriminării. În cadrul acestor 3 evenimente publice (la care au fost prezenți 135 de participanți), experți din echipa de implementare (precum și alți specialiști din sfera publică sau privată implicați activ în organizarea și implementarea unor proiecte de facilitare a inserției educaționale sau socio-profesionale a romilor) au prezentat viziunea lor asupra acestor activități, activități desfășurate care și-au atins obiectivele și au avut o eficiență demonstrată în această privință, direcții și linii de finanțare, documente și metodologii naționale și internaționale cu caracter anti-discriminatoriu.

Ateliere de lucru privind dezvoltarea unor soluții de combatere a practicilor discriminatorii și excluziunii sociale au avut ca obiectiv dezvoltarea unor soluții concrete și adaptate specificului local de combatere a practicilor discriminatorii și promovare a incluziunii sociale.

Accentul în cadrul acestor 4 activități (la care au fost prezenți 114 participanți) a fost pe comunicarea directă dintre actorii sociali interesați de implementarea unor măsuri locale de combatere a discriminării, pentru a facilita schimbul de informații și experiență și dezvoltarea unor soluții care să satisfacă nevoile și posibilitățile fiecărei categorii de participanți, în special comunicarea directă între reprezentanții grupurilor dezavantajate și ai instituțiilor care pot dezvolta proiecte și măsuri active de sprijin a grupurilor dezavantajate pornind de la nevoile specifice ale acestora.

Activități de formare

Activitățile de formare / instruire au avut ca obiectiv dezvoltarea competențelor participanților în ceea ce privește organizarea și implementarea la nivel local a unor măsuri active de combatere a discriminării și motivarea acestora pentru inițierea unor astfel de demersuri.

Sesiuni de instruire adresate factorilor de decizie din autoritățile locale: au fost organizate 13 programe de formare (a câte 3 sesiuni de formare), la care au participat 192 de reprezentanți ai U.A.T. din aria de implementare.

Sesiuni de instruire adresate factorilor de decizie și specialiștilor din ONG-uri: a fost organizat un program de formare (de 3 sesiuni), la care au participat 18 reprezentanți ai ONG-urilor active în organizarea și implementarea unor proiecte de combatere a discriminării.

Sesiuni de instruire adresate specialiștilor din serviciile publice (profesori, polițiști, asistenți sociali, psihologi): au fost organizate 15 programe de formare a cadrelor didactice (a câte 5 sesiuni de formare), 289 participanți; 2 programe de formare a asistenților sociali (a câte 5 sesiuni de formare), 46 participanți; 1 program de formare a psihologilor (5 sesiuni de formare), 25 participanți; 1 program de formare a polițiștilor (5 sesiuni de formare), 25 participanți.

Sesiuni de instruire adresate reprezentanților grupurilor locale de inițiativă: au fost organizate 5 programe de formare (a câte 3 sesiuni fiecare), numărul total al participanților fiind 38.

Sesiuni de instruire adresate reprezentanților grupurilor vulnerabile (părinți și copii): au fost organizate 36 de programe de formare (a câte 3 sesiuni de formare fiecare), numărul total al beneficiarilor fiind 682.

Resurse dezvoltate prin proiect

Prin colaborarea cu reprezentanții U.A.T, instituțiilor educaționale și reprezentanților grupurilor dezavantajate (inclusiv reprezentanții unor ONG-uri ale populației rome) au fost elaborate și validate (testate) în perioada de implementare a proiectului 6 instrumente dedicate combaterii discriminării și promovării incluziunii sociale și educaționale:

- ❑ Procedură privind colaborarea dintre instituțiile publice și comunitate pentru asigurarea accesului la educație și egalității de șanse;

- ❑ Strategie de dezvoltare instituțională pentru asigurarea accesului la educație și egalității de șanse;

- ❑ Instrument de evaluare a segregării în comunitatea locală;

- ❑ Instrument de evaluare a segregării în instituțiile școlare;

- ❑ Metodologie de identificare precoce a expunerii persoanelor defavorizate la contexte / măsuri discriminatorii în comunitate sau în școală;

- ❑ Plan de acțiune privind incluziunea școlară a grupurilor dezavantajate, adaptat condițiilor locale.

Cursuri de scriere de proiecte

Această activitate de formare a avut ca obiectiv principal informarea privind redactarea cererilor de finanțare în vederea accesării unor fonduri nerambursabile pentru implementarea unor proiecte educaționale sau sociale, cu accent pe granturile SEE și dezvoltarea competențelor de planificare și management a proiectelor educaționale.

Metodologia de formare a fost activ/participativă, centrată pe interacțiunea directă a beneficiarilor cu documentele din cererile de aplicație, inclusiv buget, contribuind la dezvoltarea competențelor specifice inclusiv prin realizarea unui draft de propunere de proiect pe grupe de beneficiari.

În perioada de implementare au fost organizate și implementate 4 programe de formare (16 ore fiecare) la care au participat 141 de cadre didactice.

Activități de consultanță educațională

Această activitate a avut ca obiectiv eficientizarea activităților pe care unitățile școlare le întreprind pentru implementarea instrumentelor elaborate în cadrul proiectului ASPIR în activitatea lor curentă și consilierea persoanelor direct implicate în utilizarea acestor resurse educaționale.

Activitatea principală a constat în analiza detaliată împreună cu consultanții a specificului

unității școlare beneficiare, a elementelor concrete de desfășurare a activității, a relațiilor instituționale și procedurilor instituționale pentru stabilirea unor măsuri concrete de adaptate a resurselor dezvoltate pentru integrarea acestora în cadrul activității uzuale a instituției, precum și exersarea deprinderilor efective de lucru ale personalului implicat direct în utilizarea acestor resurse.

În perioada de implementare au fost organizate și implementate 6 programe de consultanță (5 sesiuni a 3 ore) la care au participat 73 de cadre didactice.

Informare privind inovația educațională

Această activitate a presupus informarea actorilor educaționali cu privire la modelele nordice (norvegian și islandez) de asigurare a incluziunii sociale și educaționale și de combatere a discriminării în instituțiile educaționale.

Această activitate a fost organizată ca activitate de follow-up a vizitelor de studiu realizate de membrii echipei de implementare în instituții educaționale din Norvegia și Islanda. Activitățile de informare au fost realizate într-o manieră interactivă, în care o mare parte din timp a fost alocată discuțiilor directe, întrebărilor din partea beneficiarilor, analizei concluziilor și soluțiilor propuse de participanții la vizitele de studiu împreună cu beneficiarii pentru identificarea aspectelor pe care cadrele didactice le consideră utile și realizabile în unitatea lor școlară.

În perioada de implementare au fost organizate și implementate 3 activități de informare la care au participat 172 de cadre didactice.

Formarea personalului implicat în proiect

Pentru implementarea în bune condiții a proiectului, echipa de implementare a participat la un program de formare organizat și susținut de experții InterCultural Iceland, scopul acestei instruirii fiind valorificarea expertizei internaționale în privința asigurării egalității de șanse la educație și combaterii discriminării romilor în demersurile educaționale, precum și în privința managementului și implementării proiectelor internaționale.

Programul de formare (30 de ore) a personalului proiectului a fost desfășurat în luna iunie 2015 de Cherry Hopton, trainer al InterCultural Iceland. Programul de educație formală a fost completat de sesiuni desfășurate în context informal, pentru facilitarea schimbului de experiență și transferului de bune practici în managementul și implementarea proiectelor educaționale.

Activități bilaterale

Proiectul ASPIR a vizat valorificarea expertizei internaționale în organizarea activităților proiectului și în resursele educaționale dezvoltate prin proiect. În acest scop au fost desfășurate 2 activități bilaterale care să faciliteze colaborarea cu InterCultural Iceland și stabilirea unor noi contacte instituționale cu parteneri din Islanda:

□ vizită de studiu privind transferul de bune practici din Islanda în privința combaterii discriminării, promovării diversității și înțelegerii interculturale; această activitate a avut ca obiectiv preluarea de către instituțiile din România a modelelor de bune practici în privința promovării diversității și înțelegerii interculturale prin analiza la fața locului a politicilor publice și inițiativelor private regionale sau locale din Islanda, inclusiv prin valorificarea experienței InterCultural Iceland.

□ vizită de studiu privind transferul de bune practici în privința asigurării accesului la educație a grupurilor dezavantajate în Islanda; această activitate a avut ca obiectiv preluarea de către instituțiile educaționale din România a modelelor de bune practici din Islanda în privința asigurării accesului la educație a grupurilor dezavantajate și egalității de șanse în educație, inclusiv prin valorificarea experienței InterCultural Iceland.

În cadrul acestor vizite de studiu a fost analizată activitatea InterCultural Iceland pentru promovarea diversității și înțelegerii interculturale, au fost desfășurate interviuri cu persoane implicate direct în promovarea diversității și înțelegerii interculturale, vizite în instituții școlare, asistențe la activități de formare susținute de InterCultural Iceland; reprezentanții proiectului au participat și la Conferința „EEA Financial Mechanism 2014-2021” organizată de Icelandic Ministry for Foreign Affairs.

Prin intermediul unei finanțări suplimentare obținută de C.J.R.A.E. Vrancea din fondul de relații bilaterale al programului RO10 CORAI a fost realizată și o vizită de studiu în Volla Skole Lillestrom, Norvegia, principalul obiectiv al acestei activități fiind analiza activităților specifice organizate și implementate de Volla Skole pentru facilitarea accesului egal la educație pentru toți copiii, prin asistența la activități didactice, activități de consiliere și terapie logopedică, interviuri cu cadrele didactice și managementul unității școlare, observarea modului de integrare a elevilor cu cerințe educaționale speciale.

Activități de multiplicare și diseminare

□ Conferința de lansare a proiectului, Focșani (28.08.2015), eveniment destinat informării actorilor sociali interesați despre serviciile și resursele educaționale disponibile prin proiect;

□ seminar de informare a actorilor educaționali și sociali interesați cu privire la evoluția proiectului și activitățile implementate;

□ Conferință de prezentare a instrumentelor elaborate în cadrul proiectului și modalitățile de utilizare a acestora;

□ 5 activități de promovare / evenimente publice de informare a actorilor sociali și educaționali interesați de evoluția proiectului;

□ Conferința de finalizare a proiectului, Focșani (24.06.2016), eveniment destinat multiplicării rezultatelor prin preluarea modelelor de bună practică de către alte U.A.T. și instituții educaționale.

Rezultatele generale ale proiectului

□ 344 participanți la sesiuni de instruire (192 reprezentanți ai U.A.T., 18 reprezentanți ONG, 46 asistenți sociali, 25 psihologi, 25 polițiști, 38 reprezentanți grupuri locale de inițiativă);

□ 430 cadre didactice participante la sesiuni de formare (289 la cursuri de combatere a discriminării, 141 la cursuri de scriere de proiecte)

□ 245 cadre didactice participante la activități de consultanță educațională (73) și informare privind inovația educațională (172);

□ 360 de participanți la activitățile de tip rețea: 111 la Seminarii de schimb de bune practici, 135 la Conferințe privind exemple de bune practici, 114 la Ateliere de lucru;

□ 682 de reprezentanți ai grupurilor vulnerabile (copii și adulți) participanți la Sesiuni de instruire;

□ 1173 participanți la campanii de informare și conștientizare: 229 reprezentanți ai UAT, 596 reprezentanți ai instituțiilor educaționale, 348 de reprezentanți ai populației majoritare;

□ 1900 de ghiduri metodologice distribuite beneficiarilor;

□ 6 instrumente de combatere a discriminării dezvoltate și testate (validate).

Informații suplimentare

www.aspirvn.ro

www.granturi-corai.ro

Discriminarea la nivelul comunităților locale și în instituțiile educaționale din județul Vrancea

C.J.R.A.E. Vrancea

Contextul analizei

Strategia de intervenție din cadrul proiectului a fost fundamentată pe expertiza națională (inclusiv din mediul universitar) și internațională (prin implicarea reprezentanților InterCultural Iceland), dar și pe rezultatele obținute prin investigarea discriminării și măsurilor anti-discriminare existente la nivel local, în unități administrativ-teritoriale (UAT) din județul Vrancea.

Pentru analiza existenței și intensității manifestărilor discriminatorii au fost realizate trei analize științifice:

- ❑ Analiza percepției reprezentanților U.A.T. asupra intensității manifestărilor discriminatorii și implicării personale și instituționale în promovarea incluziunii sociale;

- ❑ Analiza percepției reprezentanților instituțiilor educaționale asupra intensității manifestărilor discriminatorii și implicării personale și instituționale în promovarea incluziunii sociale;

- ❑ Analiza percepției reprezentanților grupurilor dezavantajate asupra intensității manifestărilor discriminatorii și implicării personale în promovarea incluziunii sociale.

1. Studiu privind implicarea autorităților locale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii

Investigarea implicării autorităților locale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii a presupus investigarea unui număr de 123 de reprezentanți ai autorităților publice din cele 15 U.A.T. din aria de implementare a proiectului (membri în Consiliul Local, primari, secretari ai primăriilor etc.) și 31 de reprezentanți ai

D.G.A.S.P.C. (în cea mai mare parte asistenți sociali care lucrează direct cu membrii grupurilor dezavantajate).

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate este percepută de reprezentanții autorităților locale ca fiind foarte redusă, marea majoritate a evaluărilor fiind mai mici decât valoarea teoretic neutră; nici un reprezentant al autorităților publice locale nu percepe intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate ca fiind foarte mare.

Această modalitate specifică de evaluare pune sub semnul întrebării disponibilitatea reprezentanților autorităților locale din zonele în care populația romă este semnificativă de a iniția activități specifice cu caracter anti-discriminatoriu și de promovare a incluziunii sociale/educaționale, aceste activități fiind disonante cu evaluarea discriminării ca fiind redusă.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare este percepută ca fiind semnificativ mai intensă de către asistenții sociali comparativ cu reprezentanții U.A.T., datorită cunoștințelor teoretice și deprinderile de lucru ale reprezentanților D.G.A.S.P.C., a căror formare inițială și continuă este focalizată explicit pe identificarea cazurilor de discriminare sau risc de excluziune socială și pe intervenția specifică în astfel de situații, dar și relației directe pe care o au cu membrii comunității, în special cu reprezentanții grupurilor dezavantajate, asistenții sociali desfășurându-și activitatea în special cu această categorie de membri ai comunității, astfel încât au un mai mare acces la informațiile cu privire la manifestările discriminatorii, dar și o sensibilitate mai mare în evaluarea intensității acestor manifestări.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate este percepută într-o manieră independentă de genul, vârsta și experiența profesională a evaluatorului.

Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate

Existența procedurilor anti-discriminare la nivelul comunității este percepută într-o manieră pozitivă de reprezentanții autorităților publice. Numărul respondenților care percep procedurile anti-discriminare din comunitate ca fiind absente sau total absente este foarte redus (sub 16% din totalul respondenților).

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome în comunitate este independentă de statutul respondenților, evaluările realizate de reprezentanții U.A.T. și cei ai D.G.A.S.P.C. fiind similare, aspect care denotă o atenție similară din partea ambelor categorii de instituții în ceea ce privește elaborarea procedurilor interne pentru combaterea discriminării.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome în comunitate este independentă de genul, vârsta sau experiența profesională a evaluatorului.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este percepută într-o manieră pozitivă de reprezentanții autorităților locale. Numărul respondenților care percep colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării din comunitate ca fiind inexistentă sau inefficientă este foarte redus (aproximativ 15% din total), marea majoritate a reprezentanților autorităților locale evaluând colaborarea inter-instituțională ca fiind bună sau foarte bună.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de genul, vârsta, experiența profesională sau statutul evaluatorului (reprezentant UAT sau DGASPC).

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră moderat pozitivă. Numărul reprezentanților autorităților

publice locale care percep implicarea personală în combaterea discriminării din comunitate ca fiind foarte redusă sau redusă este extrem de mic (aproximativ 2,5% din total), sensibil mai mic decât al celor care consideră implicarea personală ca fiind mare sau foarte mare (19,5%).

Implicarea personală în combaterea discriminării corelează pozitiv și semnificativ cu implicarea instituțională (atât în ceea ce privește existența unor proceduri anti-discriminare, cât și în privința colaborării inter-instituționale), aspect care denotă coerența eforturilor personale cu cele instituționale în combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome în aria de implementare a proiectului.

Reprezentanții autorităților publice locale se implică mai ales în inițiative antidiscriminare propuse de alte persoane sau instituții (măsuri stabilite prin legi sau alte acte normative, soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte instituții sau ONG-uri) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul comunității și adaptate cerințelor comunității (în pofida acestei evaluări pozitive a implicării personale în combaterea discriminării, respondenții au dificultăți în a menționa exemple concrete de inițiative personale privind activități anti-discriminatorii).

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de statutul respondenților, evaluările realizate de reprezentanții U.A.T. și cei ai D.G.A.S.P.C. fiind similare. Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de genul și vârsta evaluatorului.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră mai pozitivă de către respondenții cu experiență profesională mai mare. Această influență este explicabilă prin expertiza pe care o dobândesc reprezentanții instituțiilor publice în cadrul activităților profesionale proprii, expertiză care le permite acestora asumarea unor inițiative personale pentru combaterea discriminării în comunitate.

Soluții de combaterea a discriminării în comunitate

În ceea ce privește potențialele soluții pentru combaterea discriminării în comunităților locale, reprezentanții autorităților publice evaluează într-o

manieră similară toate cele 6 potențiale soluții: o mai mare reprezentare a grupurilor minoritare în cadrul structurii de decizie din comunitate; înființarea sau dezvoltarea unor structuri formale (grupuri locale de inițiativă, ONG-uri) ale grupurilor minoritare care să promoveze interesele acestora; dezvoltarea unor rețele de cooperare și colaborare între autoritățile locale, instituțiile educaționale și reprezentanții grupurilor dezavantajate; înființarea unui serviciu în cadrul comunității care să se ocupe exclusiv de combaterea manifestărilor discriminatorii; încurajarea reprezentanților grupurilor dezavantajate pentru asumarea inițiativei locale pentru combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa lor; crearea unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă între reprezentanții grupurilor minoritare și cei ai comunității.

Analiza corelațională relevă o tendință similară de evaluare a tuturor celor șase soluții anti-discriminare propuse; reprezentanții autorităților locale care evaluează pozitiv impactul potențial al uneia dintre aceste soluții au tendința de a evalua pozitiv toate variantele propuse, fără a discrimina între efectele potențiale ale fiecăreia.

Soluțiile de combaterea a discriminării la nivelul comunității sunt evaluate într-o manieră relativ independentă de genul, vârsta și experiența profesională a evaluatorului.

2. Studiul privind implicarea instituțiilor educaționale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii

Investigarea implicării instituțiilor educaționale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii a presupus investigarea unui număr de 820 de cadre didactice, 530 din cele 15 U.A.T. din aria de implementare a proiectului și 290 din alte U.A.T. din județul Vrancea.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare la nivelul unităților școlare este percepută ca fiind redusă, mai puțin de 5% dintre cadrele didactice percepând un nivel ridicat al discriminării (evaluarea discriminării ca fiind foarte ridicată fiind complet absentă). Această modalitate specifică de evaluare pune sub semnul întrebării disponibilitatea cadrelor didactice (inclusiv din zonele în care populația romă este

semnificativă) de a iniția activități anti-discriminare și de promovare a incluziunii sociale și educaționale, aceste activități fiind disonante cu evaluarea discriminării ca fiind redusă.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare este percepută ca fiind semnificativ mai redusă în comunitățile în care ponderea acestor grupuri minoritare este mai mare; probabil, această diferență poate fi explicată prin vizibilitatea mai mare pentru cadrele didactice a manifestărilor discriminatorii în comunitățile în care numărul membrilor populației rome este mai scăzut (datorită impactului emoțional mai puternic).

Percepția intensității discriminării în unitatea școlară diferă semnificativ de la o comunitate la alta, de la o școală la alta în aria de implementare a proiectului ASPIR – comunitățile din Vrancea cu pondere semnificativă a populației rome.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome este mai mare în unitățile școlare de nivel preprimar și liceal, comparativ cu unitățile școlare de nivel primar și gimnazial; aceste diferențe par a fi datorate pe de o parte sensibilității mai mari a educatoarelor în privința sesizării și evaluării manifestărilor discriminatorii, ceea ce face ca discriminarea să fie mai vizibilă la nivel preprimar, iar pe de altă parte „diversificării” formelor de discriminare la vârsta adolescenței, ceea ce face ca discriminarea să fie mai vizibilă la nivel liceal. Aceste diferențe de percepție reflectă abilități diferite ale cadrelor didactice de a identifica și evalua intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa populației școlare de etnie romă și nu diferențe obiective cu privire la intensitatea reală a discriminării în cadrul instituțiilor educaționale de niveluri diferite.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome este mai mare la personalul didactic comparativ cu personalul de conducere, probabil datorită interacțiunii directe cu elevii și părinții din comunitatea romă, interacțiune mai frecventă și superioară calitativ în cazul personalului didactic. Percepția intensității manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome este mai redusă tocmai în cazul cadrelor didactice direct implicate în combaterea acestor manifestări, aspect care ar putea influența negativ activitățile de promovare a incluziunii sociale la nivelul școlii.

Evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară de către cadrele didactice este independentă de gen (în pofida unei tendințe a femeilor de a fi mai receptive la prezența discriminării), de vârstă și de experiența didactică.

Intensitatea percepută a discriminării corelează negativ și semnificativ cu implicarea instituțională (proceduri și colaborare inter-instituțională) și implicarea personală în combaterea discriminării. Profesorii evaluează implicarea instituțională și personală în combaterea discriminării ca fiind cu atât mai mare cu cât intensitatea percepută a discriminării este mai mică. Această modalitate de evaluare poate reflecta eficiența percepută a implicării instituționale și personale în combaterea discriminării (aceasta fiind cu atât mai scăzută cu cât implicarea este mai mare).

Existența unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară

Existența procedurilor anti-discriminare la nivelul unității școlare este percepută într-o manieră pozitivă de cadrele didactice. Numărul cadrelor didactice care percep procedurile anti-discriminare din școală ca fiind absente sau total absente este foarte redus (sub 10% din totalul respondenților).

Percepția procedurilor anti-discriminare la nivelul unităților școlare variază semnificativ de la o comunitate la alta în aria de implementare a proiectului ASPIR; din punctul de vedere al cadrelor didactice, procedurile cele mai clare și eficiente sunt în Sihlea, Bordești, Homocea, Slobozia Bradului (întâmplător sau nu, acestea sunt comunitățile locale din județ în care au fost implementate majoritatea proiectelor destinate creșterii incluziunii sociale și combaterii discriminării populației rome).

Percepția procedurilor anti-discriminare la nivelul unităților școlare este similară în U.A.T. în care populația romă este semnificativă și în celelalte U.A.T. din județ, este independentă de gen, de vârstă, de experiența didactică, de statut și de nivelul de predare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în școală

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în școală este percepută într-o manieră pozitivă de cadrele didactice. Numărul cadrelor didactice care percep colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării din unitatea școlară ca fiind inexistentă sau ineficientă este foarte redus (aproximativ 10% din

totalul respondenților), marea majoritate a cadrelor didactice evaluând colaborarea inter-instituțională ca fiind bună sau foarte bună (de remarcat fiind numărul relativ mare al cadrelor didactice care evaluează colaborarea inter-instituțională la nivelul maxim posibil (scor 5), aproape 15% dintre cadrele didactice respondente realizând această evaluare „perfectă”).

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată similar de cadrele didactice din U.A.T. în care ponderea populației rome este semnificativă și de cadrele didactice din alte U.A.T. din Vrancea.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată diferit de cadrele didactice din comunități diferite din aria de implementare a proiectului ASPIR. În opinia cadrelor didactice, cea mai bună colaborare este în U.A.T. Homocea, Slobozia Bradului, Sihlea (U.A.T. în care procedurile anti-discriminare erau percepute într-o manieră pozitivă, aspect corelat cu proiectele implementate în aceste localități pentru combaterea discriminării).

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de cadrele didactice într-o manieră independentă de gen, vârstă, experiență didactică, statut și nivelul de predare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată într-o manieră moderat pozitivă. Numărul cadrelor didactice care percep implicarea personală în combaterea discriminării din unitatea școlară ca fiind foarte redusă sau redusă este foarte mic (aproximativ 10% din totalul respondenților), foarte multe cadre didactice percepând propria implicare în reducerea discriminării ca fiind intensă sau foarte intensă.

Implicarea personală în combaterea discriminării corelează pozitiv și semnificativ cu implicarea instituțională (atât în ceea ce privește existența unor proceduri anti-discriminare, cât și prin raportare la dimensiunea colaborarea inter-instituțională), aspect care denotă coerența eforturilor personale cu cele instituționale în combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome în aria de implementare a proiectului.

Activitatea cadrelor didactice este caracterizată de implicare, dar nu și de inițiativă personală în

organizarea și implementarea unor acțiuni specifice de combatere a discriminării și promovare a integrării sociale și educaționale a grupurilor minoritare; profesorii se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (conducerea școlii, I.S.J. sau M.E.C.T.S., soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte cadre didactice) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul grupului cu care lucrează cadrul didactic și adaptat cerințelor acestui grup.

Implicarea personală a cadrelor didactice în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată diferit de profesorii din comunități diferite din aria de implementare a proiectului ASPIR. Auto-evaluarea realizată de cadrele didactice argumentează o implicare mai bună decât media în U.A.T. Răcoasa, Homocea, Ciorăști și Slobozia Bradului.

Implicarea personală în combaterea discriminării la nivelul unităților școlare este autoevaluată a fiind mai intensă în cazul cadrelor didactice de gen feminin comparativ cu cadrele didactice de gen masculin, aspect care pare să reflecte o sensibilitate mai mare a femeilor pentru aspectele legate de discriminarea elevilor, determinând o implicare personală mai mare în reducerea frecvenței și intensității acestor manifestări.

Implicarea personală a cadrelor didactice în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată similar de cadrele didactice din U.A.T. în care ponderea populației rome este semnificativă și de cadrele didactice din alte U.A.T. din județul Vrancea; percepția implicării personale este independentă de vârstă, statut și nivelul de predare.

În pofida acestei evaluări pozitive, cadrele didactice au dificultăți în a menționa exemple concrete de inițiative personale privind activități anti-discriminatorii inițiate de ele; numărul foarte mic al răspunsurilor furnizate la întrebarea deschisă referitoare la acest aspect precum și calitatea acestor răspunsuri (majoritatea fiind afirmații cu caracter general, de tipul „proiecte”, „programe”, „activități anti-discriminare”) făcând irelevantă o analiză a acestor răspunsuri pentru populația investigată. Această tendință de răspuns (menționi foarte puține numerice și irelevante sau nespecifice) este prezentă și în cazul întrebării referitoare la inițiative ale unității școlare pentru combaterea manifestărilor

discriminatorii și promovarea incluziunii sociale și școlare a reprezentanților comunității rome.

Reticența cadrelor didactice cu privire la menționarea inițiativelor personale în combaterea discriminării la nivelul unității școlare poate fi explicată prin nesiguranța respondenților cu privire la calitatea inițiativelor lor (preferând astfel să nu menționeze aceste inițiative) sau prin numărul redus al inițiativelor personale ale cadrelor didactice.

În condițiile în care profesorii se consideră implicați în combaterea discriminării la nivelul unității școlare, numărul redus al inițiativelor personale reflectă faptul că profesorii se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (conducerea școlii, I.S.J. sau M.E.C.T.S., soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte cadre didactice) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul grupului cu care lucrează cadrul didactic și adaptat cerințelor acestui grup.

Sintetizând informațiile cu privire la auto-evaluările realizate de cadrele didactice putem afirma că activitatea acestora este caracterizată de implicare, dar nu și de inițiativă personală în organizarea și implementarea unor acțiuni specifice de combatere a discriminării și promovare a integrării sociale și educaționale a grupurilor minoritare.

Soluții de combaterea a discriminării în unitatea școlară

În opinia cadrelor didactice, pentru combaterea discriminării și promovarea incluziunii sociale în unitățile școlare, cele mai necesare măsuri ar fi crearea unor rețele de cooperare și colaborare, respectiv dezvoltarea unor contexte de comunicare directă, informală între reprezentanții instituțiilor publice și reprezentanții grupurilor dezavantajate, discriminate.

Analiza corelațională relevă o tendință similară de evaluare a tuturor celor șase soluții anti-discriminare propuse; cadrele didactice care evaluează pozitiv impactul potențial al uneia dintre aceste soluții au tendința de a evalua pozitiv toate variantele propuse, fără a discrimina între efectele potențiale ale fiecăreia.

Implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor, înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare și înființarea unor servicii (departamente) anti-discriminare în unitățile școlare

sunt considerate ca fiind semnificativ mai necesare de către cadrele didactice care percep un nivel mai accentuat al discriminării la nivelul unității școlare în care activează.

Raportat la unitatea administrativ teritorială în care este localizată școala, evaluarea soluțiilor anti-discriminare este diferită:

□ implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor la nivelul comunității este evaluată mai bine în Chiojdeni, Homocea și Vulturu;

□ înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare în cadrul unității școlare este evaluată mai bine în Slobozia Bradului, Vulturu, Măicănești și Homocea;

□ încurajarea reprezentanților grupurilor dezavantajate pentru asumarea inițiativei locale este evaluată mai bine în Măicănești, Vulturu și Slobozia Bradului;

□ crearea unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă între reprezentanții grupurilor minoritare și cei ai instituției școlare este evaluată mai bine în Măicănești, Slobozia Bradului, Vulturu și Chiojdeni;

□ înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare și înființarea unor rețele de cooperare și colaborare ca soluții de combatere a discriminării sunt evaluate similar din perspectiva necesității și eficienței în toate cele 15 U.A.T. din județul Vrancea în care ponderea populației rome este semnificativă.

Există o tendință de evaluare a tuturor soluțiilor anti-discriminare ca fiind mai necesare în unitățile școlare de nivel preprimar și liceal (chiar dacă în majoritatea cazurilor este nesemnificativă statistic), această tendință de evaluare fiind coerentă cu evaluarea discriminării la adresa romilor ca fiind mai accentuată în unitățile școlare de nivel preprimar și liceal.

Profesorii din învățământul preprimar consideră implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor și înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare la nivelul unității școlare ca fiind semnificativ mai necesare comparativ cu profesorii de la celelalte niveluri educaționale.

Soluțiile anti-discriminare propuse sunt evaluate independent de gen (singura influență semnificativă de gen fiind cea referitoare la evaluarea înființării unui serviciu (departament) anti-discriminare la nivelul unității școlare ca fiind mai necesară de către femeile comparativ cu bărbații), de vârstă (singura

influență semnificativă de vârstă fiind cea referitoare la evaluarea implicării grupurilor minoritare în luarea deciziilor la nivelul unității școlare ca fiind mai puțin necesară de către cadrele didactice mai tinere), de experiența didactică și de statut.

Profesorii au tendința de a accepta și evalua pozitiv toate soluțiile de promovare a incluziunii sociale și școlare propuse, fără a discrimina între efectele potențiale ale fiecăreia.

Capacitatea cadrelor didactice de a identifica soluții originale, personale, adaptate specificului unității școlare sau comunității este extrem de limitată, profesorii fiind mai dispuși să implementeze soluții identificate sau propuse de alții decât să își asume inițiativa propunerii unor soluții și implementării activităților corespunzătoare.

3. Studiul privind expunerea persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii

Investigarea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii a presupus investigarea unui număr total de 1199 de reprezentanți ai minorității rome, 694 de copii și 505 adulți, cu domiciliul în cele 15 unități administrativ teritoriale de pe raza județului Vrancea în care populația romă este semnificativă.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii

Intensitatea manifestărilor discriminatorii, atât în comunitate cât și în unitățile școlare, este percepută de reprezentanții grupurilor dezavantajate la un nivel moderat spre redus, atât în ceea ce privește evaluările realizate de copii, cât și în ceea ce privește evaluările realizate de adulți.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la nivelul comunității este percepută ca fiind mai mare de către copii, care nu au experiența necesară pentru a-și dezvolta strategiile de coping adecvate, iar discriminarea la nivelul comunității este percepută similar cu cea ce la nivelul unității școlare.

Există o tendință de evaluare diferențiată a intensității discriminării în comunitate și respectiv în unitatea școlară de la o localitate la alta, însă nu este vizibilă o influență constantă care să fie prezentă și la copii, și la adulți, și în evaluarea intensității discriminării în comunitate, și în unitatea școlară.

Evaluările realizate de copii tind să fie mai stabile și mai generalizate, intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate și în unitatea școlară

fiind evaluate independent de gen sau vârstă, în timp ce în cazul adulților apare un element de specificitate: evaluarea intensității discriminării în comunitate este mai mare la femei, datorită discriminării multiple; efectele de vârstă și nivel de școlarizare sunt nesemnificative și în cazul adulților.

Existența unor proceduri anti-discriminare

Gradul de cunoaștere a existenței unor proceduri anti-discriminare la nivelul comunității și respectiv al unității școlare este evaluat ca fiind mediu spre mare, atât în cazul copiilor, cât și în cazul adulților, evaluările realizate de copii și de adulți fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare este similar gradului de cunoaștere a procedurilor școlare atât în cazul copiilor, cât și în cazul adulților.

Atât în cazul copiilor, cât și în cazul adulților, atât în evaluarea gradului de cunoaștere a procedurilor comunitare, cât și în evaluarea gradului de cunoaștere a procedurilor școlare există o variabilitate semnificativă între localitățile din aria de implementare a proiectului ASPIR, însă fără a fi vizibilă o tendință semnificativă de variație valabilă în cazul mai multor dimensiuni analizate.

Evaluările procedurilor comunitare și școlare realizate de copii sunt mai stabile și mai generalizate, ambele dimensiuni fiind apreciate independent de genul și vârsta respondenților, în timp ce în cazul adulților sunt semnificative câteva influențe specifice: procedurile comunitare sunt mai cunoscute de bărbați decât de femei (ca o proiecție a gândirii logice pe care și-o asumă); persoanele mai în vârstă își asumă un grad mai mare de cunoaștere a procedurilor comunitare (reflectând experiența de viață și interacțiunile sociale mai ample); persoanele cu nivel educațional mai înalt își asumă un grad mai mare de cunoaștere a procedurilor comunitare (reflectând capacitatea auto-evaluată mai mare de înțelegere a manifestărilor sociale din comunitate); totuși, evaluarea gradului de cunoaștere a procedurilor școlare este realizată de adulți independent de gen, vârstă sau școlarizare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată la un nivel mediu spre bun atât de copii, cât și de adulți, atât în ceea ce privește colaborarea la nivelul comunității, cât și în ceea ce privește colaborarea la nivelul instituției școlare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată de reprezentanții grupurilor dezavantajate într-o manieră similară pentru unitatea școlară și pentru comunitate, atât în ceea ce privește evaluările realizate de copii, cât și în ceea ce privește evaluările realizate de adulți.

Colaborarea inter-instituțională este evaluată diferit de la o comunitate la alta, însă fără a exista o tendință stabilă într-o anumită comunitate de a evalua într-un anumit mod atât colaborarea la nivel instituțional, cât și la nivel comunitar, atât evaluările realizate de copii, cât și de adulți.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată similar de copii și de adulți, indiferent dacă evaluarea se realizează la nivel comunitar sau la nivelul unității școlare.

Atât în cazul copiilor, cât și în cazul adulților, evaluările asupra colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării (la nivel comunitar sau la nivelul școlii) sunt generale și constante, fiind independente de gen și vârstă (în cazul copiilor), de gen, vârstă și școlarizare (în cazul adulților).

Implicarea personală în combaterea discriminării

Gradul de implicare personală a membrilor grupurilor dezavantajate în combaterea discriminării la nivelul comunității și la nivelul unității școlare este surprinzător de redus, majoritatea respondenților realizând evaluări de nivel mediu sau mic.

Pentru copii, implicarea în combaterea discriminării în unitatea școlară este mai importantă decât implicarea în combaterea discriminării la nivelul comunității (școala fiind într-o mai mare măsură reprezentativă pentru copii/elevi), în timp ce pentru adulți ambele aspecte sunt la fel de importante.

Implicarea personală în combaterea discriminării la nivelul comunității este mai importantă pentru adulți decât pentru copii (aceștia având un potențial de acțiune și posibilități de implicare mai ample), în timp ce implicarea în combaterea discriminării în școală este la fel de importantă pentru copii și adulți.

Gradul în care adulții, respectiv copiii se simt implicați în combaterea manifestărilor discriminatorii la nivelul comunității și la nivelul unității școlare variază de la o localitate la alta, însă nu este vizibilă o tendință stabilă de variație valabilă în cazul tuturor celor patru situații analizate.

Soluții de combaterea a discriminării

În opinia reprezentanților grupurilor minoritare, cele mai puțin eficiente soluții de combatere a discriminării la nivelul comunității locale și la nivelul instituțiilor educaționale sunt implicarea reprezentanților grupurilor minoritare în luarea deciziilor și asumarea inițiativei locale a grupurilor minoritare. Această tendință de evaluare este prezentă atât la adulți cât și la copii, atât în privința combaterii discriminării în comunitate, cât și în unitățile școlare.

Ceea ce este de remarcat este faptul că sunt evaluate ca cel mai puțin eficiente tocmai soluțiile care presupun inițiativa grupurilor minoritare și implicarea lor directă în construirea unei soluții, aspect care denotă așteptări nerealiste ale reprezentanților grupurilor minoritare cu privire la asumarea inițiativei anti-discriminare preponderent de către populația majoritară. De asemenea, faptul că implicarea în luarea deciziilor la nivelul comunității este de departe cea mai puțin agreată soluție de către respondenți denotă o neîncredere a acestora în liderii / reprezentanții lor la nivelul comunității și în capacitatea acestora de a le reprezenta interesele în luarea unor decizii comunitare care să combată discriminarea și să promoveze incluziunea socială a grupurilor dezavantajate.

Lipsa asumării inițiativei personale de către reprezentanții grupurilor minoritare este argumentată și de lipsa aproape totală a răspunsurilor la întrebarea deschisă cu privire la alte posibile soluții anti-discriminare la nivelul comunității. În condițiile în care implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este auto-evaluată ca fiind medie spre mare, această lipsă a inițiativei personale sugerează existența unei tendințe de implicare în activitățile / măsurile organizate și implementate de alte persoane, cu o preferință spre așteptarea soluțiilor de la reprezentanții grupurilor majoritare.

Există o tendință de supra-evaluare a eficienței soluțiilor propuse de către adulți comparativ cu copiii, atât în cazul combaterii discriminării în comunitate, cât și în unitățile școlare, reflectând un grad mai mare de încredere în posibilitățile de combatere a discriminării în cazul adulților.

Concluzii generale

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor dezavantajate în comunitate și în instituțiile școlare este percepută a fi redusă atât de

către reprezentanții U.A.T., cât și de către reprezentanții unităților școlare din județul Vrancea. Această modalitate specifică de evaluare pune sub semnul întrebării disponibilitatea cadrelor didactice și a reprezentanților autorităților publice (inclusiv din zonele în care populația romă este semnificativă) de a iniția activități anti-discriminare și de promovare a incluziunii sociale și educaționale, aceste activități fiind disonante cu evaluarea discriminării ca fiind redusă.

În mod surprinzător, intensitatea manifestărilor discriminatorii, atât în comunitate cât și în unitățile școlare, este percepută de reprezentanții grupurilor dezavantajate la un nivel moderat spre redus, atât în ceea ce privește evaluările realizate de copii, cât și în ceea ce privește evaluările realizate de adulți.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la nivelul comunității este percepută ca fiind mai mare de către copii, care nu au experiența necesară pentru a-și dezvolta strategiile de coping adecvate, iar discriminarea la nivelul comunității este percepută similar cu ceea ce la nivelul unității școlare.

Implicarea personală în activități de combatere a discriminării și promovare a incluziunii sociale și educaționale a grupurilor dezavantajate este percepută într-o manieră moderat pozitivă de reprezentanții autorităților locale și instituțiilor educaționale, însă implicarea personală nu este dublată de inițiativă personală în organizarea și implementarea unor acțiuni specifice de combatere a discriminării și promovare a integrării sociale. Atât reprezentanții UAT, cât și cadrele didactice se implică în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (inițiative centralizate, măsuri propuse prin proiecte europene etc.) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul comunității.

Gradul de implicare personală a membrilor grupurilor dezavantajate în combaterea discriminării la nivelul comunității și la nivelul unității școlare este surprinzător de redus, majoritatea respondenților realizând evaluări de nivel mediu sau mic.

Informații suplimentare

www.aspirvn.ro

www.granturi-corai.ro

** Analiza discriminării la nivelul comunităților locale și în instituțiile educaționale din județul Vrancea a fost realizată în cadrul proiectului ASPIR, implementat de C.J.R.A.E. Vrancea în perioada 15.05.2015 – 31.01.2017.*

Consiliere și consultanță educațională pentru integrarea copiilor remigrați

Florentina Steluța CIOMAGA

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea

Titlul proiectului: CRESC ÎN VRANCEA !

Copiii remigrați în Vrancea – sprijiniți, educați, consiliați!

Finanțator: Granturile SEE 2009-2014

Program de finanțare: Programul RO10 CORAI

Operator de program: F.R.D.S.

Valoarea totală a proiectului: 2.257.686 RON

Tipul proiectului: parteneriat internațional

Codul de identificare al proiectului: PECo28

Perioada de implementare: 13.02.2015 – 31.01.2017

Promotor de proiect: Consiliul Județean Vrancea

Parteneri din România: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea și Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Elena Doamna” Focșani

Parteneri din străinătate: InterCultural Iceland, Reykjavik, Islanda

Contextul proiectului

Sistemul educațional din România este confruntat în ultima perioadă cu un fenomen nou, destul de puțin cunoscut și încă insuficient studiat de specialiștii în educație: reintegrarea psiho-educatională a copiilor remigrați. Proiectul și-a propus să răspundă prin activități inovative îmbinate cu metode psiho-pedagogice validate prin experiența didactică nevoilor specifice ale copiilor care se reîntorc în România, dar și ale părinților și specialiștilor care sunt implicați în activitățile de reinsertie socio-educatională a acestor copii.

Datele statistice disponibile relevă existența unui fenomen amplu de remigrație a copiilor, însoțiți sau nu de părinți. Analiza națională a acestui fenomen realizată la mijlocul anului 2012 releva existența a mai mult de 20 000 de copii care s-au întors în România în perioada ianuarie 2008-mai 2012 doar din Italia și Spania (cifre oficiale furnizate de Ministerul Educației Naționale), iar conform

estimărilor specialiștilor care au realizat studiul, remigrația din aceste 2 țări reprezintă doar 2/3 din numărul total al copiilor care se întorc acasă după o experiență negativă de migrație (Luca, C., Foca, L., Gulei, A.-S., Brebuleț, S.-D. (2012). Remigrația copiilor români 2008-2012, Iași, Alternative Sociale).

Din informațiile oficiale disponibile (actualizate la data de 11.02.2014 de Inspectoratul Școlar Județean Vrancea), la nivelul județului Vrancea erau la acel moment înmatriculați 740 de elevi care au revenit în România după o perioadă în care au fost școlarizați în străinătate (marea lor majoritate - 568 dintre ei - în Italia). Datele statistice argumentează o predominanță a copiilor comparativ cu adolescenții / tinerii - 595 dintre elevii remigrați s-au reînmatriculat în ciclul gimnazial, în timp ce doar 145 de elevi de liceu s-au reîntors în România.

De asemenea, datele statistice furnizate de I.S.J. Vrancea subliniază o tendință de accelerare accentuată a fluxului remigrant la nivelul județului,

în primele 5 luni ale anului școlar 2013-2014 fiind reînmatriculați mai mulți elevi decât în oricare din anii școlari anteriori (210 elevi, comparativ cu 143 în 2012-2013, 150 în 2011-2012, 119 în 2010-2011 și 118 în 2009-2010), argumentând astfel caracterul stringent al necesității intervenției.

Evaluarea psihologică a copiilor care se reîntorc în România după o perioadă de migrație a relevat existența unor dificultăți psihologice, pedagogice, sociale și chiar culturale în ceea ce privește reintegrarea socioeducațională.

Studiul realizat în România în anul 2012 (Luca, C., Gulei, A., Foca, L., Brebuleț, S.D. – „A Quantitative Study of the Re-Migration of Romanian Children”) arată că:

□ problemele de readaptare și reintegrare socială sunt recunoscute explicit de aproximativ 10% dintre copiii reîntorși în România;

□ pentru 16-17% dintre copiii remigrați, readaptarea este asociată cu stări afective negative moderate sau accentuate recunoscute ca atare de către aceștia (rușine, tristețe, teamă, sentiment de abandon, furie);

□ între 10% și 15% dintre copiii care se întorc în România prezintă un risc foarte mare de a dezvolta o anumită tulburare specifică din sfera dificultăților emoționale, comportamentale, de atenție sau relaționale; acești copii necesită o atenție deosebită din partea familiei dar și asistență psihosocială și sprijin specializat pentru readaptarea școlară;

□ alți 10%-15% dintre copiii care se întorc în România prezintă un risc mare de a dezvolta o tulburare specifică dintre cele menționate anterior; evoluția ulterioară și adaptarea lor la cerințele sociale și școlare pot fi în mare măsură compromise în lipsa unei intervenții de specialitate care să mențină dezvoltarea lor în limitele normalității.

□ majoritatea copiilor intervievați prezintă manifestări specifice unui nivel relativ ridicat al anxietății (copiii evită dialogul, nu își asumă inițierea discuției sau a unui nou subiect și se limitează la răspunsuri cât mai scurte și mai puțin detaliate la întrebările adresate direct, la solicitările explicite, evită contactul vizual și prezintă diverse manifestări nonverbale asociate anxietății).

Același studiu evidențiază faptul că „atitudinea generală a părinților față de readaptarea copiilor în România este centrată pe reintegrarea școlară și pe sprijinul acordat copiilor pentru a face față cu randament optim sarcinilor de tip școlar, fiind

aproape complet neglijată reintegrarea socială, readaptarea culturală a copilului, acestea fiind considerate a se realiza de la sine” dar totuși este relevată „existența unui nivel ridicat al disponibilității parentale în privința manifestărilor suportive față de copii, părinții fiind în general dispuși să realizeze eforturile necesare pentru sprijinirea copilului în această perioadă dificilă, aceste eforturi fiind însă limitate de viziunea restrictivă asupra necesităților copilului”; aceste rezultate argumentează faptul că părinții copiilor remigrați sunt dispuși să se implice direct în eforturile de reintegrare a copiilor, dar nu știu ce să facă, nu au informațiile, cunoștințele și competențele necesare pentru a contribui semnificativ la reintegrarea socio-educatională a copiilor lor.

Conform studiului citat, consilierii școlari care au fost consultați în privința reintegrării socio-educatională a elevilor remigrați accentuează faptul că este strict necesară „analiza științifică a efectelor psiho-sociale ale revenirii în România pentru copiii care au fost o perioadă plecați în străinătate, astfel încât cadrul teoretic care ghidează activitatea profesională a consilierilor școlari să fie unul clar precizat și adecvat spațiului social și cultural românesc, dar și elaborarea unor metodologii clare de prevenire și intervenție în cazul acestei categorii de copii, precum și pentru formarea profesională a specialiștilor.”

Sintetizând, sistemul socio-educational din Vrancea se află în fața unei situații noi și stringente: un număr din ce în ce mai mare de copii se reîntorc în România după o perioadă petrecută în străinătate, au dificultăți semnificative în reintegrarea socială și educațională, iar părinții lor nu au cunoștințele și abilitățile necesare pentru a-i sprijini eficient în acest demers de reintegrare, în timp ce specialiștii implicați direct în asistența psihopedagogică a acestor copii resimt nevoia unei metodologii de lucru validată științific și eficientă empiric, dar și a formării profesionale în acest domeniu.

Proiectul „CRESC în Vrancea! Copiii remigrați în Vrancea - educați, sprijiniți, consiliați!” și-a propus să răspundă acestor nevoi concrete prin măsuri specifice adresate tuturor celor trei categorii de actori sociali implicați în reintegrarea socio-educatională a copiilor remigrați: copiii înșiși, părinții acestora și specialiștii implicați direct în această activitate: cadre didactice, consilieri școlari, mediatori școlari, asistenți sociali.

Priorități europene vizate

□ îmbunătățirea situației copiilor și tinerilor aflați în situații de risc (cu atenție specială acordată celor de etnie romă) prin implicarea mai activă în evoluția lor a părinților/tutorilor, a furnizorilor de servicii, a comunității în general, precum și inițierea/pilotarea unor măsuri inovative în domeniul incluziunii sociale;

□ implementarea de măsuri integrate, efective și eficiente, adresate grupurilor de copii și tineri vulnerabili, care se confruntă cu riscuri specifice, în vederea promovării incluziunii sociale;

□ dezvoltarea de inițiative menite să reducă inegalitățile și să îmbunătățească măsurile de combatere a discriminării grupurilor vulnerabile, excluderea lor socială și economică, măsuri inițiate, în colaborare, de către autorități locale și regionale, respectiv de către actori din mediul privat și al societății civile.

Tematica proiectului

□ creșterea bunăstării copiilor vulnerabili, cu accent pe copiii remigrați;

□ înființarea unor noi servicii sau a unor componente noi în cadrul unor servicii deja existente care să ofere asistență integrată pentru copiii în situație de risc;

□ reducere a inegalităților la nivel național și de îmbunătățire a măsurilor antidiscriminare, dezvoltate prin cooperarea actorilor sociali, de la nivel local și regional.

Măsuri vizate de proiect

□ acces la educație formală

□ acces la educație informală, inclusiv pentru petrecerea timpului liber

□ instruire profesională

□ educarea părinților

□ instruirea specialiștilor/voluntarilor

□ incluziune socială

Beneficiari direcți

Copiii remigrați din județul Vrancea – copiii care revin în România după o perioadă semnificativă petrecută în străinătate.

Beneficiari indirecți

□ părinții copiilor remigrați

□ profesioniști care sunt implicați în reintegrarea copiilor remigrați: cadre didactice, asistenți sociali, mediatori școlari, consilieri școlari.

Obiectivele proiectului

Scopul proiectului este facilitarea reintegrării sociale și educaționale a copiilor remigrați (copiii reveniți în România după o perioadă petrecută în străinătate) prin implementarea unor măsuri active care să vizeze atât consilierea psihoeducațională a copiilor, cât și dezvoltarea competențelor părinților și specialiștilor care sunt implicați în educarea acestor copii.

Pentru atingerea acestui scop a fost elaborată o metodologie inovativă care să permită punerea la dispoziția copiilor remigrați a unor servicii noi, într-o abordare integrată care vizează satisfacerea principalelor nevoi educaționale și psihosociale ale acestor copii prin acțiuni specifice integrate într-o viziune unitară.

Activitățile desfășurate prin proiect vizează reducerea diferențelor sociale, educaționale și mai ales psihologice care separă acest grup vulnerabil de covârșnici și îngreunează dezvoltarea psihologică și educațională normală a copiilor remigrați.

Obiectivele operaționale ale proiectului au fost:

□ înființarea a 3 Centre Zonale de Asistență Psiho-educațională a Copiilor Remigrați, care furnizează servicii de asistență psihologică și pedagogică pentru copii, părinți și specialiști din educație, în vederea asigurării accesului copiilor la resurse educaționale destinate egalizării șanselor și accesului la educație.

□ dezvoltarea și furnizarea unor servicii educaționale integrate noi, inovatoare, care vizează intervenția asupra triadei educative copil-părinte-cadru didactic / alt specialist cu instrumente specifice educației formale și informale, servicii care asigură asistență integrată pentru copiii remigrați: consiliere de grup, consiliere individuală, activități remediale, activități educative în cadru informal / tabere de vară, formare și dezvoltare profesională.

□ elaborarea unei metodologii educaționale integrate inovative (ghiduri de lucru pentru specialiști, metodologii de intervenție, instrumente de lucru, metodologii de interpretare a rezultatelor evaluărilor psihologice) care constituie un sprijin pentru beneficiari în scopul depășirii situației de dificultate sau vulnerabilitate asociată revenirii în România după o perioadă petrecută în străinătate.

Proiectul contribuie la atingerea obiectivelor generale ale programului RO10 CORAI prin întărirea coeziunii sociale la nivelul județului Vrancea prin integrarea optimă a copiilor remigrați în sistemul

educativ și social românesc, dar și prin creșterea coeziunii mediului socio-educational datorită implicării unui număr mare de persoane cu diferite calități și statute sociale (părinți, cadre didactice, mediatori școlari, consilieri școlari, asistenți sociali) în aceste demersuri de facilitare a reintegrării copiilor remigrați.

Activități de educație formală

Activitățile de educație formală a copiilor remigrați desfășurate în cadrul proiectului au cuprins consilierea psiho-educatională a copiilor și activități de educație remedială.

Consilierea psiho-educatională a copiilor remigrați a cuprins:

- analiza și evaluarea individuală a fiecărui caz, pe baza unei evaluări psihologice și pedagogice a fiecărui copil, a anchetei sociale (acolo unde a fost considerat necesar) și informațiilor culese din surse externe (analiza rezultatelor școlare, intervievarea cadrelor didactice, a părinților, colegilor etc.);

- elaborarea unui plan individual de consiliere pentru fiecare copil, fundamentat pe rezultatele evaluării individuale;

- implementarea planului individual de consiliere psiho-educatională, desfășurarea activităților individuale și de grup propuse și monitorizarea rezultatelor obținute.

La activitățile de consiliere individuală și de grup realizate de specialiști din cadrul C.J.R.A.E. Vrancea au participat 447 de copii remigrați din 70 de unități școlare din județul Vrancea.

Activitățile de educație remedială destinate copiilor remigrați au cuprins:

- evaluarea educațională a fiecărui copil prin corelarea informațiilor obținute din diferite surse (analiza rezultatelor școlare, intervievarea cadrelor didactice, a părinților, colegilor etc.) și stabilirea activităților remediale și obiectivelor acestora;

- elaborarea unui plan individual de activități remediale, care cuprind activități de dezvoltare a competențelor de comunicare în limba română și activități punctuale, specifice fiecărui caz în parte;

- implementarea planului individual de educație remedială, desfășurarea activităților individuale și de grup propuse și monitorizarea rezultatelor obținute.

La activitățile de educație remedială desfășurate de profesori pentru învățământul primar și preșcolar din sistemul public de educație au participat 159 de copii remigrați din 29 de unități școlare din Vrancea.

Activități de educație informală

Coerența eforturilor educaționale din cadrul proiectului a fost asigurată prin integrarea în metodologia de intervenție a activităților informale destinate în special dezvoltării competențelor de relaționare socială, comunicare, integrare în grup, fiind desfășurate tabere de vară și vizite de studiu pentru copiii remigrați.

Taberele de vară pentru copiii remigrați

Activitățile de educație informală desfășurate în cadrul celor 5 zile de tabără de vară au cuprins:

- educație experiențială prin activități în aer liber;

- storytelling - pornind de la exemple personale de strategii de reintegrare și eficiența observată a acestora, experiențe personale în străinătate, expoziții de fotografie realizate de copii în perioada petrecută în străinătate etc.;

- vizionarea de filme educaționale;

- rezolvarea unor sarcini (căutarea comorilor spre exemplu) prin lucrul în echipă;

- ateliere de comunicare și dezvoltarea competențelor de comunicare

- activități sportive și recreative etc.

În perioada de implementare a proiectului au fost organizate 5 tabere de vară la Gălăciuc (2015) și 1 tabără de vară la Poiana Pinului (2016). La activitățile coordonate de specialiștii C.J.R.A.E. Vrancea au participat 300 de copii remigrați.

Vizitele de studiu pentru copiii remigrați

Activitățile de educație informală desfășurate în programul de o zi al vizitelor de studiu au avut ca obiectiv promovarea înțelegerii interculturale prin prezentarea valorilor culturale românești și analiza acestora prin comparație cu valorile culturale din țările din care s-au întors copiii. Activitățile au fost desfășurate cu ajutorul metodelor specifice educației nonformale, comunicarea și creativitatea fiind elementele cheie atât pentru participanții din grupul țintă, cât și pentru membrii echipei de implementare. Au fost vizitate Mausoleul Mărășești și Casa Memorială Moș Ion Roată, fiind organizate activități educaționale specifice inclusiv în aceste două locații istorice și culturale.

Pe perioada de implementare a proiectului au fost organizate 5 vizite de studiu (2016). La activitățile coordonate de specialiștii C.J.R.A.E. Vrancea au participat 233 de copii remigrați.

Consilierea părinților

Activitățile de consiliere a părinților / educație parentală au fost destinate părinților / aparținătorilor legali ai copiilor remigrați – copiii din grupul țintă principal și au vizat în primul rând dezvoltarea competențelor parentale de a înțelege situația specifică prin care trec copiii ulterior revenirii în România și dezvoltării abilităților de comunicare cu copiii.

Activitățile de consiliere desfășurate de specialiștii C.J.R.A.E. Vrancea au presupus atât consiliere individuală, cât și activități desfășurate simultan cu părintele și copilul. La aceste activități au participat 362 de părinți / aparținători legali.

Formarea cadrelor didactice

Formarea cadrelor didactice care lucrează direct cu elevi remigrați a fost fundamentată pe realizarea analizei de nevoi care a relevat cunoștințele care necesită aprofundare și competențele care trebuie formate / dezvoltate cadrelor didactice, obiectivele cursului și competențele vizate fiind stabilite prin îmbinarea expertizei partenerului internațional și rezultatelor concrete ale analizei de nevoi.

Programul de formare a cadrelor didactice din județul Vrancea a cuprins 5 module (34 de ore), dintre care un modul a fost susținut de formatori din cadrul InterCultural Iceland, 2 ore de evaluare finală și 2 ore de consiliere individuală. La finalul activităților de formare, fiecare participant a elaborat un plan individual de integrare a rezultatelor învățării în activitatea profesională curentă, conținând acțiuni specifice destinate facilitării reinserției educaționale a copiilor remigrați.

În perioada de implementare a proiectului au fost organizate activități de formare a cadrelor didactice pentru 28 de grupe, finalizând formarea 700 de cadre didactice din mai mult de 60 de unități școlare.

Formarea altor specialiști din educație

Programul de formare a altor specialiști din educație a fost în mare măsură similar cu programul de formare a cadrelor didactice, fiind parcurse 5 module (34 de ore), dintre care unul a fost susținut de formatori din cadrul InterCultural Iceland, 2 ore de evaluare finală și 2 ore de consiliere individuală.

În perioada de implementare a proiectului au fost organizate 3 grupe de formare a altor specialiști din educație, finalizând formarea 21 de consilieri școlari, 27 de asistenți sociali, 5 mediatori școlari și 28 de reprezentanți ai personalului didactic auxiliar.

Ateliere de lucru

În cadrul acestor ateliere au fost discutate dificultățile întâmpinate în integrarea copiilor remigrați în sistemul educațional actual din perspectiva părinților, a cadrelor didactice, personalului de conducere din instituțiile școlare și ISJ Vrancea și autorităților locale în vederea identificării unor soluții comune de facilitare a integrării copiilor remigrați și unor strategii coerente de acțiune.

În perioada de implementare a proiectului au fost organizate 8 ateliere de lucru la care au participat cadre didactice, părinți ai copiilor remigrați, reprezentanți ai autorităților locale.

Campanii de informare și educare

În cadrul acestei activități au fost organizate evenimente cu caracter informativ-educativ în cadrul unităților școlare din județul Vrancea, dar și la sediul I.S.J. Vrancea, evenimente prin intermediul cărora actorii sociali implicați direct în desfășurarea demersului instructiv-educativ (elevii, părinții, cadrele didactice) dar și reprezentanții comunității locale au fost informați despre beneficiile pe care le oferă educația, despre necesitatea asigurării accesului la educație.

Campaniile de informare și educare au avut ca obiectiv și promovarea unei atitudini pozitive față de participarea la educație și implicarea tuturor actorilor sociali în activități educative.

La aceste evenimente au fost invitați să participe elevii, părinții acestora și cadrele didactice, reprezentați ai autorităților locale, reprezentanți ai ONG-urilor care desfășoară activități în sfera educației, persoane din grupuri vulnerabile, dar și membrii ai comunității locale care se pot implica activ în asigurarea accesului la educație.

Formarea personalului implicat în proiect

Pentru implementarea în bune condiții a proiectului, echipa de implementare a participat la un program de formare organizat și susținut de experții InterCultural Iceland, scopul acestei instruirii fiind valorificarea expertizei internaționale în privința asigurării egalității de șanse la educație și integrării migranților în demersurile educaționale, precum și în privința managementului și implementării proiectelor internaționale.

Gudrun Pettursdottir, main-trainer în cadrul Intercultural Iceland, a desfășurat în luna iunie 2015 trei programe de formare a personalului proiectului.

Activități bilaterale

Proiectul CRESC în Vrancea! a vizat valorificarea expertizei internaționale în organizarea activităților proiectului și în resursele educaționale dezvoltate prin proiect. În acest scop au fost desfășurate 2 activități bilaterale care să faciliteze colaborarea cu InterCultural Iceland și stabilirea unor noi contacte instituționale cu parteneri din Islanda:

- vizită de studiu pentru analiza activităților instituțiilor publice din Islanda privind migrația și remigrația și dezvoltarea de rețele de colaborare;

- vizită de studiu și ateliere de lucru pentru analiza serviciilor psiho-educative pentru migranți și remigranți în Islanda și dezvoltarea de rețele de colaborare.

Aceste activități au facilitat analiza procedurilor și practicilor instituțiilor publice și educaționale din Islanda în ceea ce privește integrarea socială, culturală și educațională a copiilor migrați și remigrați, desfășurarea unor ateliere de lucru la sediul InterCultural Iceland și vizite de lucru la instituții publice și private furnizoare de servicii educaționale pentru identificarea și transferul bunelor practici.

Resurse dezvoltate prin proiect

Specialiștii implicați în implementarea proiectului, inclusiv experți din învățământul universitar și experții internaționali reprezentând InterCultural Iceland, au elaborat în perioada de implementare a proiectului mai multe resurse educaționale destinate tuturor grupurilor țintă:

- Metodologie de facilitare a accesului la educație a copiilor remigrați – pentru copii, părinți și cadre didactice;

- Metodologie de facilitare a accesului la educație a copiilor remigrați – pentru profesioniștii din educație;

- Ghid metodologic pentru copiii remigrați;

- Ghid metodologic pentru cadre didactice și alți specialiști care lucrează cu copiii remigrați;

- Ghid metodologic pentru părinții copiilor remigrați;

- Consilierea școlară a copiilor remigrați – fișe de lucru;

- Consilierea școlară a copiilor remigrați – auxiliar curricular;

- Suport de curs: Abilitarea cadrelor didactice și a altor specialiști pentru facilitarea reintegrării socio-educative a copiilor remigrați.

Centrele de Asistență Psihoeducativă

Prin intermediul proiectului au fost înființate 3 Centre Zonale de Asistență Psihoeducativă a Copiilor Remigrați:

- în Focșani, în incinta DGASPC, str. Cuza Vodă 56,

- în Adjud, în incinta CARTHA, str. Al.I. Cuza 96-98

- în Mărășești, în incinta Școlii Gimnaziale nr. 2.

Centrele au fost renovate, dotate cu mobilier și resursele tehnice (calculatoare, copiatoare, camere video, camere foto, video-proiectoare) necesare pentru desfășurarea activităților de consiliere și educație formală și informală destinate copiilor remigrați, părinților acestora, cadrelor didactice etc.

Activități de multiplicare și diseminare

- Conferința de lansare a proiectului, Focșani (3.04.2015), eveniment destinat informării actorilor sociali interesați despre disponibilitatea serviciilor educaționale furnizate copiilor remigrați;

- 2 seminarii de informare a actorilor educaționali și sociali interesați cu privire la evoluția proiectului și activitățile implementate;

- 2 Conferințe de presă ale Promotorului de proiect cu privire la stadiul implementării;

- Activități de promovare în instituțiile educaționale din județul Vrancea, pentru informarea elevilor, în special a elevilor remigrați și a cadrelor didactice cu privire la serviciile educaționale disponibile lor;

- Conferința de finalizare a proiectului, Focșani (27.01.2017), eveniment destinat multiplicării rezultatelor prin preluarea modelelor de bună practică de către C.J.R.A.E. din alte județe.

Rezultatele generale ale proiectului

- 447 de copii remigrați consiliați pentru reintegrarea socială și educațională;

- 159 de copii remigrați participanți la activități remediale, în special de dezvoltare a competențelor de comunicare în limba română;

- 300 de copii remigrați în taberele de vară;

- 233 de copii remigrați în vizitele de studiu;

- 362 de părinți ai copiilor remigrați consiliați;

- 700 de profesori și 81 de alți specialiști formați pentru facilitarea reintegrării copiilor remigrați;

- 3 Centre de asistență psihoeducativă a copiilor remigrați funcționale.

Informații suplimentare

www.crescinvrancea.ro www.granturi-corai.ro

Impactul proiectului Cresc în Vrancea asupra integrării educaționale a copiilor remigrați

C.J.R.A.E. Vrancea

Contextul analizei

Proiectul CRESC în Vrancea! Copiii remigrați în Vrancea – educați, sprijiniți, consiliați! a presupus obținerea unui feed-back extern asupra activităților desfășurate și rezultatelor obținute cu scopul dual de a optimiza activitățile care vor fi desfășurate în perioada de sustenabilitate a proiectului și de a fundamenta următoarele eforturi educaționale depuse de C.J.R.A.E. Vrancea sau proiecte ulterioare dedicate facilitării reintegrării copiilor remigrați.

Obiectivele analizei

Analiza de impact a proiectului CRESC în Vrancea a avut următoarele obiective:

1. analiza impactului proiectului asupra copiilor, pe intervale de vârstă;
2. analiza impactului proiectului asupra părinților copiilor remigrați;
3. analiza impactului proiectului asupra cadrelor didactice;
4. analiza impactului proiectului asupra activității de asistență psihopedagogică.

Obiective operaționale

Exprimate operațional, obiectivele analizei au fost:

1. analiza modificărilor induse de activitățile proiectului asupra trăsăturilor temperamentale, comportamentelor disruptive și anxietății copiilor cu vârsta de 8-12 ani;
2. analiza modificărilor induse de activitățile proiectului asupra autonomiei personale, strategiilor de coping cognitiv-emoțional, anxietății, strategiilor de învățare și motivației școlare a copiilor cu vârsta de 12-15 ani;
3. analiza impactului proiectului asupra părinților copiilor remigrați, raportat la creșterea gradului de informare, creșterea gradului de

conștientizare a nevoilor specifice ale copiilor remigrați, dezvoltarea deprinderilor de lucru, creșterea gradului de interes pentru activități, dezvoltarea unei atitudini pozitive față de intervenția instituțională pentru facilitarea reintegrării sociale și educaționale a copiilor remigrați.

4. analiza impactului proiectului asupra cadrelor didactice care lucrează cu copii remigrați, raportat la creșterea gradului de informare, creșterea gradului de conștientizare a nevoilor specifice ale copiilor remigrați, dezvoltarea deprinderilor de lucru, creșterea gradului de interes pentru activități, dezvoltarea unei atitudini pozitive față de intervenția instituțională pentru facilitarea reintegrării sociale și educaționale a copiilor remigrați.

Subiecți

Pentru atingerea obiectivelor operaționale ale cercetării au fost investigate 4 loturi de subiecți:

□ pentru atingerea obiectivului operațional 1 a fost investigat un lot de subiecți alcătuit din 38 de copii remigrați cu vârsta cuprinsă între 8 și 12 ani, care au participat la toate tipurile de activități organizate în cadrul proiectului CRESC în Vrancea;

□ pentru atingerea obiectivului operațional 2 a fost investigat un lot de subiecți alcătuit din 41 de copii remigrați cu vârsta cuprinsă între 12 și 15 ani, care au participat la toate tipurile de activități organizate în cadrul proiectului CRESC în Vrancea;

□ pentru atingerea obiectivului operațional 3 a fost investigat un lot alcătuit din 44 de părinți ai copiilor remigrați, participanți la activitățile organizate prin proiectul CRESC în Vrancea;

□ pentru atingerea obiectivului operațional 4 a fost investigat un lot alcătuit din 55 de cadre didactice care au participat la activitățile desfășurate în cadrul proiectului CRESC în Vrancea;

1. Impactul activităților proiectului asupra copiilor remigrați

Participarea copiilor la activitățile din cadrul proiectului CRESC în Vrancea a avut efecte pozitive asupra dezvoltării psihologice și educaționale a acestora, indiferent de intervalul de vârstă în care se încadrează copiii. Evaluarea psiho-educatională a copiilor realizată la finalul proiectului, ulterior participării acestora la activitățile de asistență psihologică și educațională, relevă dezvoltarea semnificativă a multora dintre trăsăturile psiho-educational vizate de obiectivele proiectului.

1.1. Impactul activităților asupra copiilor remigrați cu vârsta de 8-12 ani

În ceea ce privește copiii cu vârsta între 8 și 12 ani, participarea la activitățile proiectului a avut efecte semnificative în ceea ce privește:

- dezvoltarea trăsăturilor temperamentale în direcția dezirabilității sociale: ulterior activităților CRESC în Vrancea, copiii manifestă într-o măsură semnificativ mai redusă nevoia de apropiere față de ceilalți, dependența față de ceilalți; sunt mai puțin afectați în sarcinile aflate în desfășurare de manifestări emoționale negative sau inadapate; prezintă într-o măsură semnificativ mai redusă stări afective negative, de tipul neliniște, îngrijorare, nervozitate, legat de anticiparea unei dureri sau a unui stres și/sau de situații potențial amenințătoare; au o viteză de inițiere a răspunsului psiho-somatic semnificativ mai redusă, un nivel mai redus al impulsivității; au o capacitate mai dezvoltată de a planifica activitățile viitoare și de a suprima răspunsuri necorespunzătoare; prezintă un nivel mai redus al plăcerii sau entuziasmului în situații care presupun o stimulare de nivel redus ca rată de intensitate, complexitate, noutate sau incongruență; prezintă la un nivel mai redus afectivitatea negativă, reducerea energiei și diminuarea dispoziției, ca urmare a unei suferințe fizice, a unei dezamăgiri, a unei pierderi; își dezvoltă capacitatea de a reacționa rapid și dezinhibat în situații caracterizate prin noutate și incertitudine; dezvoltă o imaginație activă, sensibilitate estetică și curiozitate intelectuală; manifestă rapiditatea revenirii reacțiilor emoționale la nivelul de bază după niveluri ridicate de stres, ale emoțiilor pozitive sau ale arousal-ului general.

- inhibarea comportamentelor disruptive: copilul începe să învețe să aibă răbdare atunci când vrea să obțină ceva, să asculte ceea ce i se cere și să nu vorbească fără să fie întrebat, să respecte anumite

reguli stabilite cu adulții și să gândească înainte de a acționa, este mai puțin predispus la răspunsuri impulsive. În același timp, relația cu adulții a copilului remigrat se îmbunătățește prin prisma diminuării prezenței și intensității comportamentelor opoziționiste, provocatoare, sfidătoare la adresa adulților; copilul învață să se supună regulilor adulților și să caute compromisul în relaționarea cu adulții.

- reducerea anxietății, în special în ceea ce privește: teama exagerată și îngrijorarea în legătură cu mai multe evenimente sau activități (copiii au dificultăți mai reduse în a controla sentimentul de teamă); teama persistentă de situații sociale în care eșecul poate conduce la sentimente de rușine; teamă manifestată în raport cu separarea de casă sau de persoanele cu care s-a format o relație de atașament; reacție de teamă persistentă raportată la un anumit obiect sau situație, asociată cu o reacție de teamă imediată și manifestă la expunerea la acel obiect/situație.

1.2. Impactul activităților asupra copiilor remigrați cu vârsta de 12-15 ani

În ceea ce privește copiii remigrați cu vârsta între 12 și 15 ani, participarea la activitățile proiectului a avut efecte semnificative în ceea ce privește:

- dezvoltarea autonomiei personale, în special în ceea ce privește autonomia comportamentală și autonomia emoțională: la finalul proiectului, copiii remigrați acționează conform propriilor decizii, fără a ține cont de opiniile altora, nu abandonează executarea unei sarcini dacă întâmpina dificultăți, se străduiesc să se descurce singuri; nu au rețineri în a-și exprima sentimentele, chiar dacă acestea nu sunt împărtășite de cei din jur.

- optimizarea strategiei personale de coping cognitiv-emoțional: la finalul proiectului, copiii remigrați utilizează semnificativ mai puțin autoculpabilizarea, catastrofarea și culpabilizarea celorlalți, dar utilizează într-o măsură semnificativ mai mare acceptarea, refocalizarea pozitivă și refocalizarea pe planificare. Ca urmare a participării la activitățile educaționale din cadrul proiectului, copiii remigrați (12-15 ani) înlocuiesc tendința de a se focaliza pe căutarea unor vinovați pentru situațiile negative (indiferent dacă este vorba de propria persoană sau despre ceilalți) și tendința recurentă de a se gândi la caracterul negativ al situației cu tendința de accepta situația ca atare, de a se concentra pe planificarea activităților viitoare și pe evenimentele

pozitive din viitor. Această modificare cognitiv-emoțională facilitează adaptarea socială și psihologică a copiilor remigrați și poate fi un factor important în ceea ce privește asigurarea stării de bine psihologice și fizice a copiilor ulterior remigrației.

❑ reducerea anxietății stare, dar doar în ceea ce privește componenta emoțional-fiziologică (sunt reduse ca intensitate manifestările emoționale și fiziologice ale stării subiective curente de anxietate); activitățile proiectului nu au impact semnificativ asupra anxietății trăsătură a copiilor remigrați participanți la aceste activități.

❑ optimizarea strategiilor de învățare, în special în ceea ce privește abilități de studiu, de luare de notițe și de organizare, acestea fiind semnificativ mai dezvoltate la finalul proiectului comparativ cu începutul acestuia. Concret, prin participarea la activitățile proiectului a fost dezvoltată capacitatea elevului de a-și dezvolta o strategie și de a o aplica, precum și de a identifica informațiile importante, a face legături în timpul procesului de învățare, a utiliza resurse diferite atunci când nu înțelege un concept și de a folosi strategii pentru memorare și codificare; au fost optimizate abilitățile de luare de notițe și strategiile de marcare a unui text, ce constituie strategii de învățare specifice, asociate cu capacitatea de a distinge între informațiile importante și cele irelevante; au fost consolidate practicile elevului privind organizarea materialelor de studiu și a celor folosite la școală, structurarea sarcinilor primite în timpul orelor sau pentru acasă, precum și organizarea temelor. Toate aceste aspecte facilitează adaptarea educațională ulterioară a copiilor remigrați, aspect beneficiu în sine, dar care constituie și o premisă importantă pentru adaptarea și reintegrarea psiho-socială a copilului remigrat.

❑ inhibarea factorilor care limitează atingerea potențialului educațional propriu prin creșterea semnificativă a motivației academice și scăderea relevantă a anxietății față de teste. Concret, activitățile proiectului CRESC în Vrancea au determinat o creștere semnificativă a motivației intrinseci a elevului de a se implica în diferite sarcini școlare și de a le finaliza cu succes, creșterea nevoii intrinseci de a avea succes, inclusiv în plan școlar, corespunzătoare unei tendințe de localizare internă a controlului; în același timp, copilul resimte într-o măsură semnificativ mai redusă simptome de anxietate asociate direct cu participarea la un test sau supunerea la orice tip de evaluare a performanțelor.

2. Impactul activităților asupra părinților copiilor remigrați

Informarea părinților cu privire la situația specifică a copiilor remigrați. Participarea părinților copiilor remigrați la activitățile din cadrul proiectului a adus un plus de informare în ceea ce privește situația specifică a copiilor, dar această diferență nu este semnificativă statistic; părinții copiilor remigrați cunosc deja destul de bine situația copiilor lor și dificultățile pe care aceștia le întâmpină în readaptarea socială și școlară, punctul de vedere al specialiștilor nuanțând imaginea deja conturată, fără a o modifica semnificativ.

Conștientizarea de către părinți a situației specifice a copiilor remigrați. Punctul de vedere al specialiștilor și activitățile din cadrul proiectului au adus plus-valoare prin creșterea gradului de acceptare și conștientizare a dificultăților întâmpinate de copiii remigrați: ulterior participării la activitățile proiectului, părinții acestor copii au un grad mai ridicat de acceptare a dificultăților psihologice, culturale, educaționale resimțite de copiii lor ulterior remigrației și manifestă disponibilitatea de a asculta, de a comunica, discuta cu copiii lor, aspect care este prevăzut de literatura de specialitate ca unul dintre factorii protectivi cei mai importanți în readaptarea copiilor la revenirea în România.

Formarea deprinderilor parentale de lucru cu copiii remigrați pentru facilitarea readaptării acestora este unul dintre cele mai importante obiective ale proiectului CRESC în Vrancea, iar acest obiectiv a fost atins: ulterior activităților proiectului, părinții se simt mai capabili să faciliteze reintegrarea psihologică și educațională a copiilor lor, consideră că au deprinderile de lucru necesare într-o măsură mai mare decât înaintea începerii proiectului.

Pe baza acestor rezultate putem considera că părinții apreciază mai mult experiența directă atunci când caută informații despre consecințele remigrației asupra copiilor lor, dar valorizează opinia specialiștilor și resursele furnizate de aceștia pentru a-și dezvolta deprinderile de lucru, atunci când caută soluții concrete, sugestii de activități și de acțiune concretă, exemple practice de activități educaționale pe care le pot desfășura cu copiii lor.

Stimularea interesului părinților pentru desfășurarea activităților cu copiii remigrați. Interesul părinților pentru desfășurarea unor activități concrete de facilitare a reintegrării copiilor

lor ulterior remigrației era deja destul de ridicat înainte de începerea proiectului, iar activitățile de consiliere desfășurate în proiect nu sunt în măsură să determine o creștere semnificativă a acestui interes.

Utilitatea percepută de părinți a unei strategii de intervenție instituțională pentru facilitarea reintegrării copiilor remigrați este argumentată părinților prin participarea directă a acestora la activitățile organizate și, în consecință, este evaluată mai pozitiv la finalul acestor activități; totuși, specialiștii implicați în consilierea copiilor remigrați și părinților acestora trebuie să aibă în vedere echilibrul între implicarea personală și implicarea instituțională, pentru a evita situația indezirabilă în care părinții, valorificând excesiv intervenția educațională la nivel instituțional și supra-evaluând efectele pozitive ale acestei strategii, abandonează eforturile individuale și își diminuează motivația de intervenție personală.

3. Impactul activităților asupra cadrelor didactice

Informarea cadrelor didactice cu privire la situația specifică a copiilor remigrați. Participarea la activitățile din cadrul proiectului CRESC în Vrancea (cursurile de formare, consilierea individuală) aduce un plus valoare în ceea ce privește nivelul de informare a cadrelor didactice cu privire la situația specifică a copiilor remigrați și dificultăților întâmpinate de aceștia la revenirea în România; ulterior parcurgerii activităților proiectului, cadrele didactice se consideră semnificativ mai informate în privința nevoilor specifice ale copiilor remigrați, acest obiectiv specific al proiectului fiind atins.

Conștientizarea de către cadrele didactice a situației specifice a copiilor remigrați. Ulterior participării la activităților din cadrul proiectului, cadrele didactice se simt nu doar mai informate cu privire la situația specifică a copiilor remigrați, ci și mai predispuse să accepte dificultățile pe care aceștia le resimt (nu se mai focalizează pe dificultățile pe care le au ei înșiși în organizarea activităților didactice, în predare și evaluare, ci sunt dispuse să schimbe perspectiva de analiză și să vadă lucrurile și din punctul de vedere al copiilor), manifestă o disponibilitate mai mare spre comunicare și o receptivitate față de inițiativele de comunicare din partea copiilor remigrați cu care lucrează la clasă.

Formarea deprinderilor cadrelor didactice de lucru cu copiii remigrați pentru facilitarea readaptării acestora a reprezentat unul dintre cele

mai importante obiective ale proiectului; acest obiectiv a fost atins, cadrele didactice considerând la finalul proiectului că sunt mai competente în relaționarea cu copiii remigrați, mai capabile să acționeze direct pentru facilitarea reintegrării sociale, psihologice și educaționale a copiilor ulterior revenirii acestora în România.

Stimularea interesului cadrelor didactice pentru desfășurarea activităților cu copiii remigrați. Activitățile din cadrul proiectului CRESC în Vrancea nu sunt în măsură să determine o creștere semnificativă a gradului de interes al cadrelor didactice pentru implicarea personală în activități de facilitare a reintegrării copiilor remigrați. Pe termen mediu și lung, specialiștii din educație care dezvoltă servicii educaționale noi trebuie să aibă în vedere nu doar latura cognitiv-instrumentală (informare, conștientizare, deprinderi de lucru), ci și latura motivațională, trebuie să aibă în vedere identificarea și implementarea unor soluții eficiente de a motiva cadrele didactice pt. organizarea și implementarea unor activități concrete de lucru cu copiii remigrați.

Utilitatea percepută de cadrele didactice a unei strategii de intervenție instituțională crește semnificativ ulterior parcurgerii activităților din cadrul proiectului CRESC în Vrancea. Aceste rezultate reprezintă pe de o parte o recunoaștere a necesității intervenției instituționale, confirmând impactul pozitiv al proiectului asupra cadrelor didactice, dar în același timp, având în vedere și rezultatele anterioare referitoare la interesul pentru implicarea directă și personală, aceste rezultate pot fi analizate prin prisma unei raționalizări realizate de cadrele didactice pentru a justifica lipsa implicării personale, implicarea instituțională și o strategie coerentă la nivel instituțional fiind considerate mai importante. Pe termen mediu și lung, strategia de intervenție ar trebui focalizată pe percepția necesității unui echilibru între implicarea instituțională și implicarea personală pentru a evita sub-motivarea în ceea ce privește inițiativa personală și atribuirea întregii responsabilități unor instituții sau servicii sociale.

Punctele tari ale proiectului

□ Implicarea expertizei internaționale în dezvoltarea resurselor realizate în cadrul proiectului (ghiduri, metodologii etc.), în organizarea și desfășurarea activităților, precum și implicarea directă a formatorilor InterCultural Iceland în formarea cadrelor didactice;

❑ Resursele umane implicate în implementarea proiectului au fost evaluate pozitiv de către beneficiari, în special de către copiii remigrați, aceștia interacționând mai mult cu specialiștii din cadrul proiectului (din categorii diferite: consilieri școlari, asistenți sociali, profesori pentru învățământ primar și preșcolar, psihopedagogic etc.) și în cadrul unor tipuri diferite de activități: individuale și de grup, formale și informale etc.

❑ Adaptarea metodologiei și activităților specifice ale proiectului la nevoile specifice ale fiecărui grup țintă, precum și la nevoile specifice ale fiecărui beneficiar, prin existența activităților individuale conform unui plan educațional individualizat a permis eficientizarea rezultatelor proiectului și atingerea obiectivelor propuse.

❑ Strategia de intervenție multi-metodă (activități individuale și de grup, consiliere și activități remediale, activități formale și informale) și multi-țintă (copiii remigrați, părinții acestora și cadrele didactice cu care interacționează), deși presupune o complexitate mai mare a intervenției și eforturi din partea echipei de implementare pentru asigurarea coerenței și convergenței activităților;

❑ Activitățile educaționale în context informal (tabere de vară, vizite de studiu) au reprezentat un reper important în ceea ce privește dezvoltarea psihologică și educațională a copiilor remigrați, fiind activitățile cele mai atractive și considerate cele mai utile de către beneficiari. În același timp, activitățile desfășurate în context informal reprezintă elementul central de plus-valoare (alături de activitățile inovative desfășurate cu grupe mixte de beneficiari) al proiectului, având în vedere ponderea limitată calitativ și cantitativ a acestor activități în cadrul sistemului educațional românesc.

❑ Centrele Zonale de Asistență Psiho-Educațională a Copiilor Remigrați, ca structuri instituționale (dotate corespunzător atât din punct de vedere tehnic, cât și procedural – instrumente de lucru – teste de evaluare a copiilor, ghiduri, metodologii, instrumente de consiliere și grile de activități remediale etc.), dar și ca forme de manifestare a interesului educațional și strategiei unitare la nivelul județului pentru facilitarea reintegrării educaționale a copiilor care se întorc din străinătate;

❑ Potențialul ridicat de preluare a metodologiei și resurselor dezvoltate prin proiect pentru implementarea unor activități similare în alte

instituții școlare, în alte contexte educaționale, facilitând atât continuarea activităților dezvoltate prin proiect în etapa de sustenabilitate (și după), cât și desfășurarea unor activități similare în alte instituții școlare din județul Vrancea sau din țară.

Punctele slabe ale proiectului

❑ Organizarea activităților a fost un aspect foarte dificil pentru echipa de implementare datorită metodologiei complexe de intervenție, beneficiarii proiectului realizând evaluări mai moderate în ceea ce privește acest aspect. Pentru etapa de sustenabilitate sau pentru eventuale proiecte viitoare se poate recomanda o mai bună informare a beneficiarilor cu privire la complexitatea intervenției propuse, astfel încât să existe un grad mai mare de permisivitate din partea beneficiarilor cu privire la dificultățile organizatorice întâmpinate de specialiștii implicați în organizarea și implementarea activităților.

❑ Potențialul de multiplicare a rezultatelor proiectului fără implicarea autorilor resurselor dezvoltate prin proiect sau a membrilor echipei de implementare este evaluată reticent de consilierii școlari și directorii unităților de învățământ care ar putea să multiplice rezultatele proiectului.

Concluzii generale

Impactul proiectului asupra copiilor remigrați este semnificativ și pozitiv, modificările cognitive, emoționale și comportamentale observate ulterior participării la activitățile proiectului fiind congruente cu obiectivele stabilite de specialiști pentru activitățile de consiliere și cu obiectivele proiectului.

În analiza impactului proiectului trebuie ținut cont de faptul că toate modificările semnificative sunt dezirabile (trăsăturile temperamentale ale copiilor se dezvoltă în direcția dezirabilității sociale și în direcția obiectivelor stabilite pentru activitățile de consiliere la care au participat copiii), fără a exista practic nici un efect semnificativ care să nu fi fost dorit de specialiștii care au desfășurat intervenția psiho-pedagogică specifică.

Complexitatea intervenției (activități de consiliere individuală și de grup, activități educative desfășurate în context formal și informal, activități remediale, activități educative inovative desfășurate cu grupuri mixte, activități online și offline etc.) și existența unui plan educațional individualizat pentru fiecare copil, raportat la specificul psihologic și educațional al acestuia, așa cum reiese din evaluarea

psih educațională inițială, se demonstrează a fi un factor important în succesul intervenției și atingerea obiectivelor stabilite.

Activitățile educaționale desfășurate prin proiectul CRESC în Vrancea destinate copiilor remigrați contribuie semnificativ la dezvoltarea psih educațională a beneficiarilor acestor activități, facilitând reintegrarea socială, psihologică și educațională a acestora ulterior revenirii din străinătate. Singura dimensiune care nu este influențată semnificativ de activitățile proiectului este anxietatea copiilor de 12-15 ani; având în vedere faptul că reducerea anxietății era unul dintre obiectivele importante ale proiectului și ale activităților de consiliere din planul individual de activități, subliniem necesitatea adaptării programului individualizat prin includerea unor activități suplimentare destinate reducerii anxietății sau adaptarea activităților propuse pentru a accentua impactul pozitiv în ceea ce privește reducerea anxietății copiilor remigrați, în special în ceea ce privește componentele cognitivă și evaluare socială, dimensiuni pe care literatura de specialitate le precizează explicit ca fiind consecințe directe ale remigrației.

Impactul proiectului CRESC în Vrancea asupra părinților copiilor remigrați este pozitiv și semnificativ, obiectivele propuse în ceea ce privește acest grup țintă fiind în mare măsură atinse: ulterior participării la activitățile proiectului (consiliere individuală și de grup, activități inovative desfășurate cu grupuri mixte etc.), părinții conștientizează într-o măsură semnificativ mai mare nevoile specifice ale copiilor lor ulterioare remigrației, se simt mai capabili să faciliteze reintegrarea psihologică și educațională a copiilor lor, consideră că au deprinderile de lucru necesare într-o măsură mai mare decât înaintea începerii proiectului, dar în același timp conștientizează într-o măsură semnificativ mai mare necesitatea unei strategii de intervenție instituțională pentru facilitarea reintegrării sociale, psihologice și educaționale a copiilor remigrați.

Impactul proiectului CRESC în Vrancea asupra cadrelor didactice care lucrează cu copii remigrați este pozitiv și semnificativ, obiectivele propuse în ceea ce privește acest grup țintă fiind în mare măsură atinse: ulterior participării la activitățile proiectului (consiliere individuală și de grup, activități inovative desfășurate cu grupuri mixte etc.), cadrele didactice se consideră mai informate cu privire la nevoile

specifice ale copiilor remigrați și conștientizează într-o mai mare măsură necesitatea implicării instituționale și personale pentru facilitarea reintegrării sociale, psihologice și educaționale a copiilor care revin din străinătate; în același timp, cadrele didactice se consideră, la finalul proiectului, mai competente în ceea ce privește organizarea și implementarea unor activități educaționale specifice destinate acestui scop.

Sugestii pentru etapa de sustenabilitate

□ implicarea directă a specialiștilor din cadrul echipei de implementare în preluarea metodologiei de către alte instituții interesate pentru asigurarea accesului deplin la informație și dobândirii deprinderilor instituționale și personale de utilizare a metodologiei și resurselor dezvoltate prin proiect. Concret, CJRAE Vrancea ar putea, în perioada de sustenabilitate a proiectului, să asiste instituțiile educaționale interesate în dezvoltarea competențelor salariaților care vor fi implicați direct în implementarea activităților în ceea ce privește utilizarea concretă a instrumentelor, metodelor, procedurilor de lucru cu diferite grupuri țintă.

□ multiplicarea rezultatelor proiectului prin valorificarea expertizei membrilor echipei de implementare care au fost implicați direct în organizarea activităților, cei care au o viziune de ansamblu asupra modului concret și etapelor în care poate fi organizată o strategie unitară de intervenție la nivelul unei alte instituții educaționale. Concret, acești membri ai echipei de implementare pot fi persoane resursă pentru alte unități școlare care doresc implementarea unor astfel de activități și pot contribui direct la elaborarea strategiei acelei unități școlare prin adaptarea strategiei de intervenție din cadrul proiectului la specificul educațional al respectivei unități școlare.

□ competențele dezvoltate de personalul din echipa de management și echipa de implementare a proiectului pot fi valorificate prin organizarea și implementarea unor programe de formare continuă a cadrelor didactice, atât în ceea ce privește dezvoltarea unor competențe specifice facilitării reintegrării psih educaționale a copiilor remigrați, cât și în ceea ce privește dezvoltarea unor competențe mai generale – identificarea surselor de finanțare, redactarea cererilor de finanțare pentru proiecte educaționale etc.

Informații suplimentare

www.crescinvrancea.ro

www.cjraevn.ro

Utilizarea instrumentelor și resurselor digitale în consilierea în carieră

Laura Mara BICOIU

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea

Titlul proiectului: Information and Communication

Technology for Romanian Career Counseling

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA2

Operator de program: A.N.P.C.D.F.E.F.

Valoarea totală a proiectului: 125.545 euro

Tipul proiectului: Parteneriat strategic în domeniul educației școlare

Codul de identificare al proiectului: 2014- 1- RO01- KA201- 002944

Perioada de implementare: 24 de luni (septembrie 2014 – august 2016)

Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea

Parteneri din România: Consiliul Județean Vrancea, Asociația Alternative Educaționale Vrancea

Parteneri din străinătate: European Association of Career Guidance, Nicosia, Cyprus; Com2go Ltd., Nicosia, Cyprus; Education Innovations Transfer Centre, Jelgava, Latvia

Contextul proiectului

Proiectul a fost organizat și implementat pornind de la recomandările Consiliului Europei cu privire la consilierea școlară și organizarea demersurilor destinate combaterii părăsirii timpurii a școlii. Este recomandată „dezvoltarea serviciilor de consiliere și orientare în carieră pentru a susține demersurile de alegere a carierei, tranziția de la educație la viața activă și angajare; astfel se reduce probabilitatea deciziilor greșite, fundamentate pe false expectanțe sau informații inadecvate și insuficiente. Consilierea în carieră ajută tinerii să ia decizii adecvate ambițiilor, intereselor și talentelor personale” (Recomandarea Consiliului Europei din 28.06.2011).

Comisia Europeană stabilește că „orientarea în carieră de calitate, actualizată și disponibilă la vârste reduse este esențială pentru a furniza tinerilor informațiile de care au nevoie pentru a face decizii informate privind traseul educațional și profesional. A-i ajuta pe tineri să-și înțeleagă propriile puncte

tari, talente, oportunitățile și opțiunile de studiu și angajare este esențial. Orientarea în carieră poate fi furnizată prin metode interactive (mentorat, supervizare, consiliere individualizată, plasament la locul de muncă) și prin intermediul resurselor online” (Reducing early school leaving: Key messages and policy support, 2013, p.20).

În același timp, Comisia Europeană anticipează faptul că pentru viitor „este important să se asigure că abilitățile, interesele și preferințele individuale sunt respectate pentru a menține tinerii motivați pentru învățare și angajare. Servicii individualizate, personalizate de consiliere în carieră sunt necesare pentru dezvoltarea abilităților de angajare” și „TIC va schimba ce, cum, unde și când vor învăța oamenii. TIC va abilita cadrele didactice pentru a răspunde mai bine diversității și eterogenității din clasă și pentru a adapta materialele de învățare și obiectivele la nevoile individuale ale elevilor” (Christine Redecker et al., The future of learning. Preparing for change, European Commission, 2011, p. 79 and p. 81)

În România, Legea Educației Naționale stabilește că „Statul asigură accesul gratuit la servicii de consiliere și orientare în carieră tuturor elevilor, studenților și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă” (art. 351) și definește consilierea în carieră ca un demers care „ajută persoanele să își clarifice scopurile și aspirațiile, să își înțeleagă propriul profil educațional, să ia decizii informate, să fie responsabile pentru propriile acțiuni, să își gestioneze cariera și procesul de tranziție în diferite momente” (art. 352).

Priorități europene vizate

□ dezvoltarea unor resurse educaționale deschise (OER) în diverse limbi europene

□ creșterea gradului de participare școlară, în special în cazul elevilor cu risc de abandon școlar

Tematica proiectului

□ consiliere în carieră

□ TIC – noile tehnologii și competențe digitale

□ inovare curriculară /dezvoltarea unor cursuri de formare

Beneficiari direcți

□ specialiștii (angajați și voluntari) din fiecare dintre instituțiile partenere, care și-au dezvoltat competențele profesionale de consiliere în carieră utilizând resurse digitale și platforma online, competențele de organizare și implementare a proiectelor europene, competențele lingvistice și interculturale;

□ personalul de conducere al instituțiilor partenere, fiind dezvoltate competențele profesionale privind colaborarea internațională, managementul și implementarea proiectelor educaționale europene.

Beneficiari indirecti

□ elevi, în special cei cu vârsta 12-18 ani aflați în zone geografice în care accesul la serviciile publice de consiliere în carieră este limitat;

□ copii / adolescenți neimplicați în educația școlară și care au acces limitat la serviciile publice de consiliere în carieră furnizate în special de consilierii școlari (vârsta 12-18 ani);

□ cadre didactice, în special diriginții implicați în activități de consiliere în carieră a elevilor;

□ managerii instituțiilor școlare și factorii de decizie din educație, în special din școlile care nu au consilier școlar și acces direct la servicii publice de consiliere în carieră a elevilor;

□ consilierii școlari / consilierii în carieră, inclusiv cei din instituțiile partenere în proiect, care vor avea acces nerestricționat la resursele dezvoltate în cadrul proiectului;

□ alte persoane implicate direct sau indirect în activități de consiliere în carieră, în special părinții care au nevoie de un suport științific pentru a sprijini demersurile de orientare în carieră a copiilor lor;

□ instituțiile publice și private implicate în consilierea în carieră, inclusiv instituțiile care asigură formarea continuă a specialiștilor care implementează activități de consiliere în carieră.

Obiectivele proiectului

1. dezvoltarea și utilizarea unor resurse digitale pentru consilierea în carieră care să faciliteze organizarea unor demersuri deschise și flexibile de orientare în carieră, precum și accesul tuturor tinerilor la resursele educaționale, independent de implicarea lor în educația formală;

2. dezvoltarea unui sistem eficient de resurse pentru consilierea în carieră, inclusiv a unei componente dedicate menținerii în educație a tinerilor cu risc de părăsire timpurie a școlii;

3. dezvoltarea capacității instituționale a partenerilor în ceea ce privește asigurarea calității în educație, internaționalizare, egalitate de șanse și incluziune, dezvoltare strategică;

4. promovarea cooperării internaționale și creșterea implicării instituțiilor publice în dezvoltarea unor demersuri educative de calitate;

5. facilitarea accesului la educației și a egalității de șanse prin integrarea resurselor digitale în educație;

6. dezvoltarea profesională a personalului din educație în ceea ce privește integrarea resurselor digitale în activitățile educaționale.

Resurse dezvoltate prin proiect

Analiza nevoilor de consiliere în carieră ale elevilor din România, Cipru și Țările Baltice: au fost chestionați 2336 de elevi 12-18 ani (1399 în România, 463 în Cipru, 474 în Țările Baltice - 272 în Letonia, 100 în Lituania, 102 în Estonia) pentru a stabili nevoile specifice privind consilierea în carieră.

Concluziile principale ale analizei au fost:

1. deși sistemele de consiliere în carieră din țările implicate în proiect nu sunt identice, nevoile specifice ale elevilor privind consilierea în carieră sunt similare;

2. există o nevoie specifică de dezvoltare a sistemelor de consiliere în carieră, jumătate dintre

elevii chestionați precizând că nu au participat la activități de consiliere și orientare în carieră;

3. există o nevoie de a îmbunătăți accesul elevilor la serviciile de consiliere în carieră, aproximativ 40% dintre elevii chestionați precizând că nu au acces direct la astfel de servicii;

4. există o nevoie percepută pentru consilierea în carieră, aproape jumătate dintre respondenți precizând că au nevoie de consiliere de la un specialist pentru a-și alege traseul profesional;

5. există o preferință pentru serviciile online de consiliere în carieră, aproape 60% dintre elevii chestionați menționând această opțiune;

6. pentru elevi, cea mai importantă componentă a orientării și consilierii în carieră face referire la informații, sfaturi, sugestii, instrucțiuni practice;

7. cele mai importante tematici ale consilierii în carieră sunt: cariera și viața personală; competențe și abilități personale; stima de sine și cunoașterea de sine; informarea privind cariera și surse de informații; interviul de angajare și auto-prezentarea; importanța comunicării în carieră; planul de dezvoltare personală și planul de carieră; managementul timpului.

Platforma online de consiliere în carieră a elevilor – www.ict4rocc.ro este disponibilă în limbile română, engleză, greacă și letonă și permite accesul tuturor beneficiarilor la resurse dezvoltate prin intermediul proiectului într-o manieră interactivă, personalizată în funcție de statut (consilier în carieră / profesor sau elev), de recomandările realizate automat de platformă pe baza vârstei, sexului și cetățeniei utilizatorului sau recomandărilor realizate de consilierii în carieră care răspund solicitărilor utilizatorilor.

Ghidul de consiliere în carieră cuprinde fișe de lucru și activități individuale care pot fi realizate de utilizatori fie online, fie creion-hârtie, în mod individual, cu sprijinul online al unui consilier în carieră sau în cadrul unor activități organizate la școală, cu sprijinul profesorilor sau consilierilor școlari. Tematica abordată este cu predilecție cea rezultată din analiza de nevoi iar acolo unde a fost necesar au fost adaptate activitățile pentru intervalul de vârstă 12-15 ani, respectiv 15-18 ani.

Instrumentul de autoevaluare a nevoilor de consiliere în carieră permite platformei online să furnizeze automat utilizatorilor informații privind resursele recomandate. Concret, la autentificarea pe

platformă sunt solicitate utilizatorului informații despre vârstă, gen, țară, iar pe baza acestor informații sunt prezentate utilizatorului recomandări privind resurselor considerate utile sau necesare de majoritatea elevilor cu trăsături similare cu ale lor (recomandările au fost stabilite în funcție de rezultatele analizei de nevoi).

Resursele digitale pentru consilierea în carieră a elevilor: conform rezultatelor analizei de nevoi, au fost construite materiale informative despre tematicile cele mai solicitate de către elevi: cariera și viața personală; competențe și abilități personale; stima de sine și cunoașterea de sine; informarea privind cariera și surse de informații; interviul de angajare și auto-prezentarea; importanța comunicării în carieră; planul de dezvoltare personală și planul de carieră; managementul timpului. Aceste informații au fost prezentate într-o formă specifică mediului online, interactivă și sintetică, fiind disponibile în limbile română, engleză, greacă și letonă.

Curriculumul pentru consiliere și orientarea în carieră cuprinde în principal informații și activități accesibile elevilor și tinerilor, în format print, sistematizate și adaptate ca limbaj posibilităților de înțelegere și conceptualizare specifice intervalului de vârstă 12-18 ani.

Metodologia de consiliere și orientare în carieră este adresată în special cadrelor didactice, diriginților care implementează activități specifice de consiliere și orientare în carieră, dar și consilierilor școlari care resimt nevoia unor exemple de bună practică, a unor sugestii de activități didactice sau activități individuale.

Activități de formare

Pe parcursul proiectului au fost organizate 3 cursuri de formare pe termen scurt (joined staff training events) pentru angajații din cadrul instituțiilor partenere, astfel:

□ Protaras, Cipru (26.05.2015 – 01.06.2015), 12 participanți din cele 6 instituții partenere;

□ Jelgava, Letonia (12.06.2015 - 18.06.2015), 13 participanți din cele 6 instituții partenere;

□ Focșani, România (14.01.2016 - 20.01.2016), 10 participanți din cele 6 instituții partenere.

Obiectivul principal: schimbul de experiență la nivel european și preluarea modelelor de bună practică din alte instituții și state ale Uniunii Europene.

Pe parcursul evenimentelor comune de formare, au fost organizate atât sesiuni de lucru concentrate pe sistemul de consiliere în carieră din țara gazdă și resursele disponibile elevilor în respectul mediu educațional și cultural, cât și vizite de studiu în unități școlare, universități, centre de consiliere în carieră, pentru a permite participanților cunoașterea aprofundată a specificului demersurilor de consiliere și orientare în carieră desfășurate în sistemul educațional gazdă.

Activități de multiplicare și diseminare

Multiplicarea și diseminarea rezultatelor proiectului a fost realizată prin intermediul mai multor evenimente internaționale, și anume:

□ Conferința de lansare a proiectului (16.12.2014), Focșani, România;

□ Seminar internațional „Instrumente europene de consiliere în carieră”, Focșani, (04.03.2016), organizat de AAE și CJRAE Vrancea; la seminar au participat 85 de reprezentanți ai mediului educațional din România, Rep. Moldova și Cipru;

□ Seminar internațional „Instrumente europene de consiliere în carieră”, Jelgava, Letonia (29.07.2016), organizat de IIPC și CJRAE Vrancea; la seminar au participat 47 de reprezentanți ai mediului educațional din Letonia, Lituania, Estonia și România;

□ Seminar internațional „Instrumente europene de consiliere în carieră”, Nicosia, Cipru (28.06.2016), eveniment organizat de EACG și CJRAE Vrancea; la seminar au participat 45 de reprezentanți ai mediului educațional din Cipru, Grecia și România;

□ Conferința internațională „Consilierea în carieră în România la standarde europene”, Focșani, România (27.05.2016), eveniment organizat de C.J.R.A.E. Vrancea; la conferință au participat 126 de reprezentanți ai mediului educațional din România, Republica Moldova și Cipru;

□ Conferința de finalizare a proiectului (05.06.2016), Focșani, România.

Pentru diseminarea internațională a rezultatelor proiectului și facilitarea accesului la informație la nivel european, resursele dezvoltate prin proiect au fost prezentate la 3 conferințe internaționale:

□ ERACON Erasmus Congres and Exhibition, Porto, Portugalia, 13-17.05.2015;

□ ICIE Excellence and Innovation in Education, Rijeka, Croația, 18-21.05.2016;

□ International Conference on Education & New Developments, Ljubljana, Slovenia, 12-14.06.2016.

Întâlniri transnaționale de proiect

Pentru managementul proiectului și cooperarea inter-instituțională au fost organizate 4 întâlniri de proiect, astfel:

□ Focșani, România (4-6.12.2014/15-17.12.2014)

□ Nicosia, Cipru (21-24.03.2015)

□ Jelgava, Letonia (18-21.10.2015)

□ Focșani, România (3-6.06.2016)

Rezultatele generale ale proiectului

□ dezvoltarea instituțională și creșterea calității serviciilor furnizate de fiecare dintre instituțiile partenere;

□ dezvoltarea abilităților profesionale ale specialiștilor implicați în proiect;

□ dezvoltarea capacității instituționale de colaborare internațională, de inițiere și participare la proiecte internaționale;

□ platforma online și resursele educaționale deschise pentru consilierea și orientarea în carieră.

Impactul asupra participanților

□ dezvoltarea competențelor de consiliere în carieră și utilizare a resurselor digitale și online pentru activitățile de consiliere în carieră;

□ o mai bună înțelegere a practicilor, politicilor și sistemelor de educație din Europa, în special în ceea ce privește consilierea în carieră;

□ o mai bună înțelegere și capacitate de reacție la diversitatea socială, etnică, lingvistică și culturală;

□ ameliorarea competențelor lingvistice;

□ creșterea oportunităților de dezvoltare profesională;

□ dezvoltarea competențelor digitale, în special în privința utilizării resurselor TIC în activitățile de consiliere în carieră, inclusiv OER și platforme online;

□ dezvoltarea capacității profesionale de implicare în proiecte internaționale;

□ o atitudine mai pozitivă față de proiectul european și de valorile UE;

Impactul asupra instituțiilor partenere

□ abordări inovatoare de abordare a grupurilor țintă prin intermediul unor programe mai atractive de consiliere în carieră, adaptate nevoilor și expectanțelor individuale, utilizarea metodologiilor centrate pe utilizarea TIC, practici noi și îmbunătățite de satisfacere a nevoilor specifice ale grupurilor dezavantajate, în special a copiilor /

tinerilor care au acces limitat la serviciile publice de consiliere în carieră;

□ un mediu mai modern, mai dinamic, mai angajat și mai profesional în interiorul organizației, pregătit să integreze bune practici și metode noi în activitățile de zi cu zi, inclusiv metodologiile și resursele dezvoltate în cadrul proiectului; deschidere la sinergii cu organizațiile active în consilierea în carieră sau în alte sectoare socio-economice;

□ creșterea capacității și a profesionalismului muncii la nivel european: îmbunătățirea competențelor de management și a strategiilor de internaționalizare; consolidarea cooperării cu partenerii din alte țări, creșterea calității în pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea și urmărirea proiectelor internaționale/europene.

Impactul asupra grupurilor țintă

a. elevi / tineri neintegrați în educația formală

□ facilitarea accesului la informații și resurse științifice pentru activități de consiliere în carieră, cu accent pe resursele digitale și platforme online care permit accesul la informații indiferent de localizarea geografică, frecventarea școlii, programul sau disponibilitatea consilierului școlar etc.;

□ facilitarea comunicării cu consilieri școlari / consilieri în carieră din România și celelalte țări participante prin intermediul platformei online pentru a avea acces la informații suplimentare, programe individualizate de consiliere, resurse suplimentare etc.;

□ dezvoltarea competențelor digitale, în special de utilizare a OER și platforme online;

□ dezvoltarea competențelor lingvistice și o mai bună înțelegere și capacitate de reacție la diversitatea socială, etnică, lingvistică și culturală, prin comunicarea pe platforma online de consiliere cu elevi cu interese similare din țările partenere;

□ o atitudine mai pozitivă față de educația școlară și rolul educației în cariera viitoare, contribuind și la scăderea ratei de abandon școlar.

b. specialiști implicați în activități de consiliere în carieră (profesori, consilieri școlari, diriginți etc.)

□ facilitarea accesului la OER, resurse și instrumente TIC dezvoltate în acord cu informațiile științifice și pe baza experienței și expertizei internaționale, resurse pe care le pot utiliza în activitățile curente de consiliere în carieră;

□ oportunitatea de a organiza și implementa programe de consiliere în carieră mai flexibile, utilizând resursele digitale și comunicarea online;

□ dezvoltarea competențelor digitale, în special de utilizare a OER și platformelor online;

□ dezvoltarea competențelor lingvistice și o mai bună înțelegere și capacitate de reacție la diversitatea socială, etnică, lingvistică și culturală;

c. alte persoane implicate indirect în consilierea în carieră (părinți, rude etc.)

□ creșterea interesului față de activitățile de consiliere în carieră organizate la standarde științifice Europene și față de încurajarea copiilor pentru a utiliza servicii profesionale în alegerea traseelor educaționale și profesionale;

□ facilitarea accesului la informații și resurse necesare pentru a sprijini copiii în demersurile de alegere și planificare a carierei;

d. manageri școlari și alți factori de decizie

□ oportunitatea de a organiza și implementa programe de consiliere în carieră mai flexibile și activități specifice în cadrul instituțiilor lor pentru facilitarea accesului elevilor / tinerilor la informații, instrumente și resurse adecvate pentru dezvoltarea abilităților relevante;

□ o mai bună înțelegere a practicilor, politicilor și sistemelor de educație din Europa, în special în ceea ce privește consilierea în carieră;

□ acces complet și nerestricționat la resursele dezvoltate prin proiect pentru a implementa programe inovative de consiliere în carieră în cadrul instituțiilor pe care le reprezintă;

Rezultate pe termen mediu și lung

□ creșterea gradului de integrare a resurselor digitale în activitățile de consiliere și orientare în carieră;

□ dezvoltarea și implementarea unor practici inovative și politici publice pentru consilierea și orientarea în carieră;

□ dezvoltarea unor noi proiecte și parteneriate pentru furnizarea unor servicii de calitate, internaționalizarea instituțiilor și digitalizarea demersurilor de consiliere și orientare în carieră.

Informații suplimentare

www.ict4rocc.ro

www.cjraevn.ro

Percepția elevilor din România asupra consilierii și orientării în carieră

dr. Silviu Daniel BREBULEȚ

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea

Contextul analizei

Consilierea în carieră a elevilor din România este asigurată de profesorii consilieri școlari din rețeaua de asistență psihopedagogică din învățământul preuniversitar sau de profesorii diriginți prin activități de consiliere desfășurate în cadrul orelor de dirigenție, consilierea și orientarea în carieră fiind percepută și organizată ca o componentă a demersurilor mai generale de consiliere școlară.

În sistemul public de educație nu există consilieri în carieră specializați ca atare, iar formarea inițială a cadrelor didactice sau consilierilor școlari nu conține elemente de consiliere în carieră, ci doar elemente generale de consiliere școlară.

Sistemul de formare universitară nu oferă programe de studiu cu specializarea consiliere în carieră, iar profesia de „consilier în carieră” nu este reglementată ca atare.

Deși conform legislației naționale toți elevii ar trebui să aibă acces la servicii de consiliere în carieră prin intermediul consilierilor școlari care ar trebui să fie angajați în fiecare școală (chiar dacă în anumite cazuri Cabinetele Interșcolare de Asistență Psihopedagogică deservească mai multe unități școlare cu populație școlară redusă), în realitate multe unități școlare, în special din mediul rural nu au angajat un consilier școlar cu program constant în acea școală.

În plus, în școlile care beneficiază de serviciile unui consilier școlar, acesta are atribuții multiple (consilierea elevilor, părinților, profesorilor, integrarea elevilor cu cerințe educative speciale, activități de predare etc.) astfel încât timpul alocat activităților de consiliere în carieră este limitat.

Sistemul privat de consiliere în carieră este aproape inexistent în România.

Obiectivele analizei

Investigarea nevoii de consiliere în carieră a elevilor din România a avut următoarele obiective principale:

a. analiza gradului de acces al elevilor din România la servicii de consiliere și orientare în carieră;

b. analiza nevoii subiective percepute de elevii din România pentru serviciile de consiliere și orientare în carieră;

c. analiza oportunității introducerii serviciilor online de consiliere și orientare în carieră;

d. analiza relevanței diferitor domenii asociate consilierii și orientării în carieră din perspectiva elevilor din România;

e. identificarea principalelor nevoi ale elevilor din România în privința consilierii și orientării în carieră.

Subiecți

Lotul de subiecți investigat în România a cuprins un număr total de 1399 de elevi cu vârsta cuprinsă între 12 și 20 de ani, de ambele genuri și din ambele medii de rezidență, elevi în clasele VII-XII din gimnaziu și liceu.

Distribuția subiecților raportat la variabilele independente ale cercetării a fost următoarea:

- ☐ 781 de elevi de 12-15 ani și 618 elevi de 16-20 ani;
- ☐ 598 elevi de cls. VII-VIII, 411 elevi de cls. IX-X și 390 de elevi de cls. XI-XII;
- ☐ 551 de băieți și 848 de fete;
- ☐ 728 de elevi din mediul urban și 671 de elevi din mediul rural.

Distribuția subiecților în funcție de variabilele independente ale cercetării este relativ uniformă, numărul subiecților din fiecare categorie de subiecți

definită de aceste variabile fiind suficient de mare încât să permită realizarea unor analize comparative.

Participarea la activități de consiliere

Mai puțin de jumătate dintre elevii din România au participat anterior la activități de consiliere în carieră; dintre cei care au participat la astfel de activități, marea majoritate au participat la activități de consiliere de grup (deși prin chestionarul administrat elevilor nu am cules informații despre statutul profesional al persoanei care a organizat activitățile de consiliere de grup, având în vedere specificul sistemului educațional din România există o probabilitate foarte mare ca majoritatea acestor activități de consiliere în carieră desfășurate cu grupe de elevi să fie activități organizate de profesorul diriginte și mai puțin de un consilier școlar).

Răspunsurile elevilor confirmă nevoia implementării unor programe specifice de consiliere în carieră, în condițiile în care mai puțin de 10% dintre elevii din România au participat la activități de consiliere individuală de consiliere și orientare în carieră. Necesitatea dezvoltării serviciilor publice de consiliere în carieră în România și includerii unui număr cât mai mare de elevi în activități specifice de consiliere în carieră este cu atât mai accentuată cu cât serviciile private de consiliere în carieră destinate elevilor sunt aproape inexistente în spațiul cultural românesc.

Ponderea elevilor români care nu au participat la activități de consiliere în carieră este relativ constantă pentru cele trei niveluri educaționale analizate; totuși, numărul elevilor care nu au participat la astfel de activități este ușor mai mare pentru elevii de clasele IX-X, sugerând o tendință a specialiștilor de a desfășura astfel de activități cu predilecție la clasele terminale (VIII și XII).

Ponderea elevilor români care nu au participat la activități de consiliere în carieră este similară în mediul rural și urban (deși numărul consilierilor școlari este sensibil mai redus în mediul rural), ceea ce confirmă implicarea directă a profesorilor diriginți în implementarea activităților de consiliere în carieră, atât în mediul urban, cât și în mediul rural.

Accesul la servicii de consiliere în carieră

Accesul direct la servicii de consiliere în carieră al elevilor români este destul de limitat, în condițiile în care aproape 40% dintre aceștia nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră și doar 6% dintre elevi au acces la servicii specializate furnizate de un consilier în carieră (probabil în mediul privat, ținând

cont de faptul că sistemul public de educație nu furnizează servicii specializate de consiliere în carieră).

Analizând comparativ răspunsurile elevilor români cu privire la accesul la servicii de consiliere (40% nu au acces) și cu privire la participarea anterioară la astfel de activități (60% nu au participat) putem să constatăm faptul că pentru aproximativ 20% dintre elevii din România accesul la servicii de consiliere în carieră nu înseamnă și accesarea acestor servicii.

Acest aspect se datorează timpului limitat pe care consilierul școlar îl are la dispoziție pentru organizarea și implementarea tuturor activităților din fișa postului, ceea ce face ca acest specialist să nu poată organiza programe de consiliere pentru toți elevii din unitatea școlară / unitățile școlare în care își desfășoară activitatea, fiind necesară organizarea unor activități care să permită eficientizarea utilizării resurselor umane, utilizarea TIC fiind o astfel de posibilitate.

Ponderea elevilor români care nu au acces direct la servicii de consiliere în carieră este similară la toate cele trei niveluri educaționale, aspect care poate fi corelat cu ponderea similară a școlilor generale și liceelor care au angajat un consilier școlar.

Ponderea elevilor români care nu au acces la servicii de consiliere în carieră este ușor mai mare în mediul rural, dar această diferență nu este semnificativă, aspect care pare să reflecte creșterea numărului consilierilor școlari din mediul rural în ultima perioadă, dar și implicarea profesorilor diriginți în derularea activităților de consiliere școlară și consiliere în carieră.

Plan de dezvoltare personală / de carieră

Deși la o primă vedere ponderea elevilor români care au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este foarte mare (85%), o analiză mai aprofundată a răspunsurilor elevilor chestionați relevă faptul că doar 4% dintre ei și-au planificat viitorul educațional și profesional cu ajutorul unui specialist (15% nu au un plan de carieră, 40% au doar un plan personal și 41% au doar câteva idei generale).

Marea majoritate a elevilor au un plan personal, conturat pe baza unor idei generale, ceea ce confirmă totuși interesul crescut al elevilor români pentru planificarea carierei, chiar dacă accesul la specialiști care să-i ajute într-o manieră profesionistă este extrem de limitat.

Răspunsurile elevilor subliniază nevoia lor de a fi asistați de un specialist în eforturile de realizare a planului de dezvoltare personală / planului de carieră și argumentează importanța concentrării eforturilor sistemului educațional din România pe dezvoltarea acestor servicii specifice, spre exemplu prin formarea consilierilor școlari sau eventual a profesorilor diriginți în ceea ce privește consilierea elevilor pentru realizarea planurilor de dezvoltare personală.

Răspunsurile elevilor români cu privire la planul de dezvoltare personală / planul de carieră sunt independente de nivelul educațional, mediul de rezidență, gen și vârstă.

Nevoia subiectivă de consiliere în carieră

Nevoia subiectivă a elevilor români de a fi asistați de un specialist în alegerea traseului educațional și profesional este destul de ridicată, aproape jumătate dintre elevii chestionați precizând că au nevoie de sprijinul unei persoane specializate. Totuși, ponderea elevilor care consideră că este suficient ajutorul cadrelor didactice și părinților / familiei este destul de mare, ceea ce sugerează faptul că, în lipsa unor specialiști, elevii apelează la orice persoană resursă care îi poate sprijini.

Răspunsurile elevilor argumentează faptul că există o nevoie de programe eficiente de consiliere în carieră organizate și implementate de specialiști și această necesitate este resimțită subiectiv de elevi și recunoscută ca atare.

Nevoia resimțită de elevi pentru consilierea în carieră realizată de un specialist crește odată cu nivelul educațional, fiind cea mai accentuată la elevii de clasele XI-XII, odată cu apropierea finalizării studiilor liceale, atunci când presiunea pentru alegerea traseului educațional / profesional ulterior finalizării studiilor liceale este resimțită mai puternic de viitorii absolvenți.

Totodată, ponderea elevilor care se bazează pe opiniile părinților și prietenilor pentru a-și organiza și planifica viitorul educațional și profesional scade odată cu trecerea la un nou nivel educațional, fiind cea mai redusă la elevii de clasele XI-XII, argumentând faptul că elevii din clasele terminale înțeleg mai bine faptul că mediul familial nu este suficient pentru asigurarea consilierii în carieră.

Nevoia unui sprijin din partea unei persoane specializate în consilierea în carieră este mai puternic resimțită de fete decât de băieți, în dauna nevoii de sprijin din partea părinților și prietenilor. Această

diferență pare a fi corelată cu tendința băieților de a fi mai independenți, de a lua decizii pe cont propriu și de a apela mai puțin la sprijinul specialiștilor pentru a lua decizii (aspect confirmat și de ponderea mai mare a băieților care acordă o importanță mare a resurselor disponibile pe internet comparativ cu fetele).

Nevoia resimțită de elevi pentru consilierea în carieră realizată de un specialist crește odată cu creșterea în vârstă, în timp ce nevoia sprijinului din partea familiei și prietenilor scade odată cu creșterea în vârstă.

Consiliere on-site și on-line

Mai mult de 60% dintre elevii români chestionați ar prefera să fie consiliați în carieră prin intermediul unor site-uri specializate, aspect care este explicabil atât prin evitarea deplasărilor la un consilier în carieră (indisponibil în toate unitățile școlare), cât și prin disponibilitatea acestor resurse la orice moment, fără ca elevii să mai fie nevoiți să-și sincronizeze programul cu cel al consilierului în carieră.

Receptivitatea elevilor români față de soluțiile online de consiliere în carieră este suficient de ridicată încât să justifice dezvoltarea unor astfel de resurse educaționale deschise.

Receptivitatea elevilor români față de soluțiile online de consiliere în carieră este ceva mai scăzută la elevii de clasele IX-X, aspect corelat cu participarea mai redusă a acestora la activități de consiliere în carieră anterior momentului chestionării. Această corelație pune în evidență faptul că soluțiile online de consiliere în carieră reprezintă pentru elevi o soluție de optimizare a participării lor la astfel de activități și nu o modalitate de înlocuire a activităților tradiționale, față în față, interacțiunea directă cu un consilier în carieră fiind totuși necesară.

Totuși, indiferent de nivelul educațional al elevilor români, cel puțin jumătate dintre ei sunt receptivi la soluțiile online de consiliere în carieră și sunt dispuși să valorifice resursele online accesibile lor prin intermediul unor site-uri specializate.

Receptivitatea elevilor români față de soluțiile online de consiliere în carieră este ceva mai ridicată în mediul urban, în corelație cu procentul mai ridicat al elevilor din mediul urban care au acces la internet și sunt familiarizați cu valorificarea soluțiilor digitale.

Necesitatea interacțiunii directe cu un consilier în carieră este mai mare în cazul fetelor comparativ cu băieții, însă tendința generală de receptivitate față de soluțiile online este preponderentă și în cazul fetelor, și în cazul băieților.

Categorii de suport considerate necesare

Dintre domeniile asociate consilierii în carieră, elevii români se focalizează cu predilecție asupra obținerii unor informații științifice și a unor sfaturi, sugestii și indicații practice. Astfel, preferințele elevilor se concentrează atât pe aspecte obiective – preluarea unor informații științifice, cât și pe aspecte subiective – sfaturi și sugestii, argumentând o dată în plus complexitatea demersurilor de consiliere în carieră.

Din punct de vedere al posibilităților de consiliere online, transmiterea unor informații științifice este realizabilă la standarde ridicate de eficiență, însă sfaturile și indicațiile practice sunt mai degrabă condiționate de interacțiunea față în față cu un consilier școlar și cunoașterea aprofundată a elevului consiliat de către consilier, ceea ce argumentează o dată în plus complementaritatea soluțiilor digitale cu cele tradiționale și interacțiunea directă consilier-consiliat.

Receptivitatea elevilor români față de categoriile de suport asociate consilierii în carieră nu variază semnificativ în funcție de mediul de rezidență, deși există o tendință a elevilor din mediul rural de a valorifica mai mult accesul la informații comparativ cu cei din mediul urban (accesul la informații despre consilierea în carieră fiind mai redus în mediul rural).

Receptivitatea elevilor români față de categoriile de suport asociate consilierii în carieră nu variază semnificativ în funcție de gen, deși există o tendință a băieților de a valorifica mai mult accesul la informații comparativ cu fetele, în timp ce fetele se focalizează ceva mai mult pe sprijinul pentru dezvoltare personală comparativ cu băieții.

Necesitatea percepută a temelor și domeniilor specifice consilierii în carieră

Domeniile și temele considerate a fi cele mai necesare de către elevii români sunt:

- ❑ Domeniul planificarea carierei: informare despre carieră; planul de dezvoltare personală;
- ❑ Domeniul autocunoaștere: aptitudini și abilități, stima de sine și imaginea de sine, comunicarea și specificul comunicării în carieră;

- ❑ Domeniul managementul carierei: cariera și viața personală; managementul timpului; codul muncii;
- ❑ Domeniul autoprozentare: interviul de angajare

De remarcat este evaluarea pozitivă a domeniului autocunoaștere, evaluare contrastantă cu informațiile anterioare cu privire la categoriile de suport necesare elevilor (sprijinul pentru autocunoaștere fiind cea mai puțin prezentă dintre cele cinci categorii prezentate elevilor). Această diferență este datorată conceptualizării „autocunoașterii”: această latură a consilierii nu este considerată importantă atunci când întrebarea utilizează conceptul ca atare, dar devine foarte importantă atunci când întrebarea face referire la aspecte concrete, atunci când operaționalizează conceptul, aspect care sugerează un grad redus de familiarizare a elevilor români cu conceptul de consiliere pentru autocunoaștere.

În același timp putem remarca faptul că tema asociată consilierii în carieră considerată cea mai importantă de elevii din România este „cariera și viața personală”, ceea ce sugerează faptul că elevii români resimt un impact negativ al vieții profesionale a părinților asupra calității vieții lor personale, familiale (aspect care poate fi corelat cu numărul foarte mare al copiilor români afectați de migrația temporară a părinților la muncă în străinătate (foarte mulți copii români locuind și crescând fără unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate), dar și cu programul de lucru al părinților, care în foarte multe cazuri nu mai au timpul necesar pentru a relaționa cu copiii lor.

Pentru elevii români, elementele de autoprozentare sunt cele mai puțin interesante din punctul de vedere al activităților de consiliere în carieră, singurul element evaluat pozitiv fiind interviul de angajare și prezentarea la interviu. Acest aspect este corelat cu percepția socială a autoprozentării, care în România este asociată cu elementele calitative referitoare la prezentarea la interviul de angajare și mai puțin cu dosarul personal și documentele de autoprozentare; pentru majoritatea românilor, CV-ul și scrisoarea de intenție reprezintă mai degrabă elemente birocratice necesare, dar nu neapărat utile în demersul de căutare a unui loc de muncă, în timp ce succesul în găsirea unui loc de muncă este asociat frecvent cu randamentul la interviu.

Influența nivelului educațional asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele

asociate consilierii în carieră este destul de limitată: interesul față de domeniul autoprozentare crește odată cu trecerea la un nivel educațional superior; tema „trasee educaționale și profesionale” este mai interesantă pentru elevii de gimnaziu comparativ cu elevii de liceu; „scrisoarea de intenție” este valorizată semnificativ mai mult de elevii din clasele terminale de liceu.

Influența mediului de rezidență asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este foarte limitată: temele din domeniul autocunoaștere sunt mai interesante pentru elevii din mediul urban comparativ cu cei din mediul rural; tema „cariera și viața personală” este mai interesantă pentru elevii din mediul urban comparativ cu cei din mediul rural. Pe ansamblu însă putem considera că interesul elevilor români pentru domeniile și temele asociate consilierii în carieră nu este influențat de mediul de rezidență într-o manieră relevantă.

Influența vârstei asupra receptivității elevilor față de domeniile și temele asociate consilierii în carieră este destul de prezentă în România: vârsta influențează percepția necesității temelor „stima de sine” și „aptitudini și abilități”, care devin mai interesante odată cu creșterea în vârstă; există un interes mai ridicat al elevilor mai mici pentru tema „trasee educaționale și profesionale” comparativ cu elevii de vârstă mai mare; interesul față de temele „CV-ul” și „scrisoarea de intenție” crește odată cu vârsta; interesul față de temele „cariera și viața personală”, respectiv „codul muncii” este mai mare la elevii de vârstă mai mare.

Nevoia de consiliere în carieră în România comparativ cu alte state

Accesul elevilor la servicii publice de consiliere în carieră este unul destul de redus la nivelul sistemelor educaționale analizate, 39% dintre elevii respondenți precizând că nu au acces direct la astfel de servicii (procentul fiind ușor mai mare în Cipru). Mai mult de jumătate (55%) dintre elevii chestionați nu au participat niciodată la activități de consiliere în carieră (ponderea este mai redusă în Țările Baltice), iar mai puțin de 15% dintre elevi au participat la activități individuale de consiliere în carieră.

Ponderea elevilor care nu au un plan de dezvoltare personală / plan de carieră este relativ redusă (22%), însă diferențele între cele 3 medii educaționale analizate sunt foarte mari, ponderea elevilor din Țările Baltice care nu și-au planificat în

nici un fel viitorul profesional (45%) fiind semnificativ mai mare comparativ cu Cipru (20%) și România (15%).

Accesul la specialiști în domeniu pentru planificarea carierei este foarte redus (5%) în toate cele trei spații educaționale, deși serviciile private de consiliere din Cipru asigură un ușor avantaj al elevilor din acest mediu educațional.

Nevoia de consiliere specializată privind cariera este menționată explicit de aproape jumătate dintre elevii chestionați (47% la nivelul întregului lor de subiecți), dar în mod special de elevii din Cipru, acolo unde nevoia unui consilier specializat este resimțită de 60% dintre respondenți.

Elevii din România, Cipru și respectiv Țările Baltice au interese relativ similare în ceea ce privește consilierea în carieră, concentrându-se în primul rând pe autocunoaștere și planificarea carierei. Interesul elevilor pentru autoprozentare este mai redus în Cipru comparativ cu România și Țările Baltice, aspect explicabil prin procentul foarte mare al elevilor care continuă studiile și traseul academic (aproape toți absolvenții de liceu din Cipru urmează studii superioare).

Analiza comparativă a evaluărilor realizate de elevii din România, Cipru și Țările Baltice relevă faptul că evaluările realizate de elevii din cele trei spații educaționale sunt similare și independente de mediul social, educațional, cultural etc. Totuși, există și câteva diferențe specifice:

□ în România se pune un accent mai mare decât în celelalte țări pe temele: informare despre carieră, planul de dezvoltare personală, carieră și viață personală și codul muncii;

□ în Țările Baltice se acordă o importanță mai mare decât în celelalte țări temelor referitoare la deprinderile de comunicare și scrisoarea de intenție;

□ în Cipru se pune un accent mai mare decât în celelalte țări pe tema managementul timpului, dar în același timp se acordă o importanță mai redusă temei referitoare la interviul de angajare.

Informații suplimentare

www.ict4rocc.ro

www.cjraevn.ro

* Analiza nevoii percepute pentru consilierea în carieră a fost realizată în cadrul proiectului Erasmus + KA2 „Information and Communication Technology for Romanian Career Counseling”, proiect implementat de C.J.R.A.E. Vrancea în perioada 01.09.2014 – 31.08.2016.

Anti-rasism și anti-discriminare în educația adulților

Mădălina AVRAM

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea

Titlul proiectului: I am not a racist, but...

Anti-discrimination training for unmotivated and resistant adults

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA2

Valoarea totală a proiectului: 126.090 euro

Tipul proiectului: Parteneriat strategic în domeniul educației adulților

Codul de identificare al proiectului: 2016-1-IS01-KA204-017087

Perioada de implementare: 24 luni (01.09.2016-31.08.2018)

Beneficiar: InterCultural Iceland

Parteneri: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea, Coalition for Racial Equality and Rights (Glasgow, United Kingdom), Chancengleich in Europa e.V. (Dortmund, Germany)

Contextul proiectului

Discriminarea și prejudecățile față de migranți și refugiați este frecvent discutată pe plan internațional și în literatura de specialitate, iar aceste analize au un fundament real. Rasismul manifestat individual și instituțional a reprezentat o problemă socială de-a lungul istoriei, dar este și o problemă curentă în majoritatea statelor U.E., constatându-se faptul că tendințele actuale de creștere a numărului migranților sunt asociate cu o creștere a frecvenței incidentelor rasiste.

Specialiștii care lucrează cu migranți sau în domeniul combaterii rasismului și discriminării sociale sunt din ce în ce mai conștienți de „rasismul cotidian” (*everyday racism*), o formă a rasismului care nu a fost suficient analizată, deși impactul său negativ la nivel social este foarte puternic. Cercetările recente arată că atmosfera negativă și frustrantă, sentimentele de tristețe și uneori furie generate de lipsa de respect cu care sunt tratați unii oameni în mod uzual au consecințe negative profunde pentru

persoana discriminată, dar și pentru persoanele care asistă la astfel de manifestări.

Una dintre cele mai importante priorități contemporane ale educației adulților este promovarea cetățeniei active, a dezvoltării personale în direcția incluziunii sociale și profesionale, inclusiv prin creșterea gradului de angajabilitate. Educația adulților are ca obiectiv și dezvoltarea socială în direcția echității sociale, în așa fel încât fiecare membru al societății să se simtă în siguranță și apreciat în viața sa de zi cu zi. Dacă aceste deziderate nu sunt atinse, avantajul diversității în cadrul societății nu este valorificat.

Proiectul INAR se concentrează tocmai pe rasismul de zi cu zi și își propune dezvoltarea unor strategii, metode și materiale pentru a ajuta formatorii să sensibilizeze adulții cu care lucrează în ceea ce privește problematica rasismului cotidian și să își schimbe comportamentul în relaționarea lor cotidiană cu persoanele aparținând unor minorități etnice sau persoanele care au trecut printr-o experiență de migrație.

Reperul teoretic al intervenției este reprezentat de definiția dată rasismului cotidian de sociologul Esseds (2002): „conceptul de rasism cotidian este util în a demonstra faptul că rasismul global este reprodus mai ales prin intermediul rutinei, al practicilor și procedurilor cotidiene preluate ca atare, fără cea mai mică analiză. Deși denumirea are o rezonanță informală care ar putea determina percepția rasismului de zi cu zi ca făcând referire la evenimente cotidiene relativ inocente și neproblematic, stresul permanent generat de manifestările rasiste repetate zilnic poate determina efecte negative cronice la nivel fizic sau psihologic”.

Atitudinile și manifestările caracteristice rasismului cotidian pot fi justificate prin lipsa interacțiunii și comunicării cu grupuri diverse, prin dezinformarea din mass-media / social media, dar atitudinile pot fi schimbate. Utilizând metode și instrumente suport adecvate, specialiștii care desfășoară activități de educație a adulților pot determina schimbări atitudinale, în special în rândul persoanelor care sunt rezistente la schimbare și nemotivate pentru realizarea unor schimbări radicale în universul atitudinal propriu.

Priorități europene vizate

- extinderea și dezvoltarea competențelor formatorilor din educația adulților;
- designul și implementarea unor programe eficiente pentru dezvoltarea competențelor cheie și abilităților de bază;
- prioritate orizontală: Educație incluzivă, formare și tineret.

Tematica proiectului

- curriculum inovativ / metode educaționale / dezvoltarea unor programe de formare;
- incluziune și echitate socială;
- problematica specifică a migrației.

Beneficiari direcți

- specialiștii din instituțiile partenere, care își vor dezvolta competențele de organizare și implementare a programelor de educație a adulților, competențele de implementare a proiectelor europene, competențele lingvistice și interculturale;
- personalul de conducere al instituțiilor partenere, fiind dezvoltate în special competențele profesionale privind colaborarea internațională, managementul, organizarea și implementarea proiectelor educaționale europene.

Beneficiari indirecți

- specialiștii care organizează și desfășoară programe de educație a adulților, care vor avea acces la instrumente, resurse, elemente metodologice pentru a dezvolta calitativ serviciile educaționale furnizate adulților, în special în ceea ce privește anti-discriminarea și anti-rasismul;
- instituțiile furnizoare de programe de educație anti-discriminare destinate adulților;
- managerii instituțiilor, inclusiv private, care intenționează să organizeze programe de educație anti-discriminare și anti-rasism la locul de muncă;
- adulții participanți la activități de dezvoltare a unor atitudini de promovare a incluziunii sociale și combatere a manifestărilor de rasism cotidian, inclusiv adulții care nu sunt motivați și interesați de participare la astfel de training și nu fac parte în mod uzual din grupul țintă al activităților educaționale anti-rasism.

Obiectivele proiectului

Obiectivul proiectului este să integreze în activități educative adulții care manifestă reticență față de training-ul anti-discriminare prin furnizarea către instituțiile care organizează activități de educație a adulților a unei strategii de motivare a participanților și a unor instrumente suport pentru formatorii care au tendința de a evita grupurile țintă reticente sau nemotivate.

Atragerea adulților nemotivați prin intermediul unei metodologii inovative, centrată pe colaborare (inclusiv prin interzicerea blamării) va conduce la îmbunătățirea relațiilor sociale și profesionale, oferind o extindere inovativă a serviciilor de training și educația adulților existente. Persoanele care evită să se implice în activitățile anti-discriminare la locul de muncă, în educație sau în societate pot genera disfuncționalități semnificative, stres și, în cele din urmă, măsuri corective costisitoare, directe sau indirecte. Mai mult, impactul asupra grupurilor minoritare în viața publică și relaționarea socială este problematic și injust.

Acțiunile concrete pentru rezolvarea acestei situații sociale pot viza o multitudine de tipuri de aspecte sociale problematice:

- relaționarea și conflictul în viața publică și viața socială;
- impactul negativ în sănătate, în securitatea reprezentanților minorităților;

❑ oportunitățile reduse de angajare ale celor care își mențin atitudinile discriminatorii și rasiste;

❑ oportunitățile reduse de angajare ale celor discriminați, ceea ce conduce la valorificarea redusă a unor competențe profesionale;

❑ factorii de risc social, care pot genera disfuncționalități sociale și eșecul în asigurarea securității și a atitudinii pozitive față de refugiați și alte grupuri minoritare, atitudine necesară pentru evitarea diviziunilor sociale și extremismului.

Resurse dezvoltate prin proiect

În perioada de implementare a proiectului vor fi dezvoltate și testate 4 resurse educaționale, care ulterior vor fi puse la dispoziția tuturor instituțiilor sau specialiștilor interesați de creșterea calitativă a serviciilor de educație a adulților furnizate:

1. Metodologie de organizare și desfășurare a training-urilor anti-discriminare. Instrumentul este destinat formatorilor și va fi elaborat în două variante, corespunzătoare unor programe de formare de durate diferite (4, respectiv 8 ore).

2. Manual destinat formatorilor, inclusiv materiale interactive care pot fi utilizate în educația adulților, cu accent pe stimularea celor rezistenți și nemotivați pentru participarea la programe de combatere a discriminării și rasismului.

3. Film demonstrativ cu scop educațional, care prezintă exemple de metode și tehnici care pot fi utilizate de formatori când încearcă să stimuleze participarea adulților rezistenți și nemotivați.

4. Activitate interactivă online: adevăruri și mituri despre migranți și refugiați, resursă care poate fi utilizată de formatori ca mijloc specific de desfășurare a activităților de educație a adulților, pentru stimularea interesului și creșterea motivației participanților.

Pe baza activităților de colectare a datelor și analizei literaturii de specialitate privind teoria și practica educației adulților din țările participante, parteneriatul va elabora materialele necesare pentru formatori și instituțiile de educație a adulților, materiale care vor fi disponibile gratuit pentru descărcare pe Amazon. Materialele destinate formării vor include și elemente vizuale specifice augmented reality. Pentru a facilita adoptarea metodologiei de cât mai mulți traineri, parteneriatul va elabora un instrument de schimb de experiență și informații destinat social media și un manual pentru traineri incluzând prezentări video.

Activități de formare

Parteneriatul a avut în vedere organizarea unui program de formare a specialiștilor implicați în proiect și în dezvoltarea rezultatelor intelectuale ale proiectului. Acest program de formare a avut loc la Dortmund, în cadrul celei de-a doua întâlniri transnaționale de proiect, formator fiind Gudrun Petursdottir, main-trainer-ul InterCultural Iceland.

Scopul acestui program de formare a fost atât dezvoltarea profesională a participanților, cât și obținerea unui feed-back pertinent și relevant asupra metodologiei propuse și a posibilităților de utilizare a acesteia în educația anti-rasism.

Activități de multiplicare și diseminare

Multiplicarea și diseminarea rezultatelor proiectului va fi realizată prin intermediul mai multor evenimente internaționale, și anume:

❑ Conferința internațională „I am not a racist, but... Anti-discrimination training for unmotivated and resistant adults”, București, România, 01.06.2018;

❑ Conferința Națională de diseminare a rezultatelor proiectului, Glasgow, U.K. (18.06.2018);

❑ Conferința Națională de diseminare a rezultatelor proiectului, Dortmund, Germania (18.06.2018);

❑ Conferința Națională de diseminare a rezultatelor proiectului, Reykjavik, Islanda (18.06.2018).

Diseminarea rezultatelor proiectului va fi realizată cu precădere prin utilizarea spațiului virtual și instrumentelor online și social media. Prin intermediul website-ului proiectului, dar și ale partenerilor, precum și prin social media vor fi promovate toate resursele dezvoltate în cadrul proiectului, acestea fiind disponibile tuturor specialiștilor și instituțiilor interesate de preluarea și utilizarea acestor instrumente în practica lor curentă.

Întâlniri transnaționale de proiect

Pentru managementul proiectului și cooperarea inter-instituțională sunt prevăzute 4 întâlniri transnaționale de proiect, astfel:

❑ Reykjavik, Islanda (23-26.10.2016);

❑ Dortmund, Germania (12-14.06.2017);

❑ Glasgow, U.K. (19-20.02.2018);

❑ București, România (01-02.06.2016).

Informații suplimentare

www.ici.is

www.inar.is

Utilizări inovative ale dispozitivelor mobile în procesul educațional

Petronia MORARU

Colegiul Tehnic „Edmond Nicolau” Focșani

Titlul proiectului: Bringing life into the classroom:
innovative use of mobile devices in the educational process

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA2

Valoarea totală a proiectului: 287.035 euro

Tipul proiectului: Parteneriat strategic în domeniul educației școlare

Codul de identificare al proiectului: 2016-1-RO01-KA201-024659

Perioada de implementare: 01.10.2016-30.09.2018

Beneficiar: Colegiul Tehnic Edmond Nicolau Focșani

Parteneri: Geniko Lykeio Rodou – Venetokleio, Rhodos, Grecia; Istituto Di Istruzione Superiore „Martino Filetico”, Ferentino, Italia; Zespol Szkol im.por. Josefa Sarny w Gorzycach, Gorzyce, Polonia; Agrupamento de Escolas da Maia, Maia, Portugalia; Universidade Do Minho, Braga, Portugalia; Toki Halkalı Anadolu Imam Hatip Lisesi, Istanbul, Turcia.

Contextul proiectului

Cercetările desfășurate la nivel european argumentează faptul că există discrepanțe între sistemele educaționale, iar cele 6 instituții din acest parteneriat nu reprezintă o excepție de la această regulă. Aceste instituții educaționale au experiențe diferite, dar sunt interesate de același obiectiv primordial: dezvoltarea competențelor cheie ale elevilor pentru facilitarea inserției socio-profesionale, fundamentat pe anticiparea abilităților necesare absolvenților pentru viitoarea activitate profesională și pentru viața în societate.

Tematica proiectului

- ❑ competențe cheie (inclusiv în matematică și alfabetizare) – abilități de bază;
- ❑ curriculum nou și inovator / metode didactice inovative / elaborarea de cursuri de formare;
- ❑ combaterea părăsirii timpurii a școlii / combaterea eșecului educațional.

Beneficiari direcți

- ❑ 180 de elevi din instituțiile partenere, care își vor dezvolta competențele digitale, lingvistice și de relaționare interculturală;
- ❑ 84 de profesori participanți la evenimente comune de formare, care își vor dezvolta competențele digitale și vor dobândi informații suplimentare despre sistemele diferite de educație, metode și mijloace de învățare, valorile europene;
- ❑ 180 de familii direct implicate în activitățile proiectului, care vor găzdui participanții la etapele de mobilitate a elevilor.

Beneficiari indirecti

- ❑ 6 instituții educaționale și întreg personalul angajat al acestora;
- ❑ elevii din instituțiile partenere;
- ❑ instituțiile cu care partenerii din proiect colaborează și implementează proiecte comune.

Obiectivele proiectului

- ❑ scăderea ratei de abandon școlar cu 5% pe perioada de implementare a proiectului;
- ❑ creșterea gradului de angajare a absolvenților învățământului vocațional cu 5%;
- ❑ creșterea cu 5% a procentului absolvenților învățământului vocațional care continuă studiile;
- ❑ creșterea cu 10% a abilităților cadrelor didactice de utilizare a resurselor digitale în educație;
- ❑ creșterea cu 10% a gradului de încredere a părinților față de activitatea școlii.

Resurse dezvoltate prin proiect

1. Studiu comparativ despre utilizarea dispozitivelor mobile în sistemele educaționale reprezentate de partenerii din proiect (utilizând chestionare online și print);
2. set de instrumente digitale pentru cadrele didactice, pentru facilitarea utilizărilor inovative ale dispozitivelor mobile în educație;
3. ebook – ghid pentru cadrele didactice cuprinzând planuri de lecție exemplificatorii pentru utilizarea dispozitivelor mobile în cadrul activităților de predare-învățare-evaluare;
4. platformă online – Bringing life into the classroom, o platformă de învățare destinată atât profesorilor, cât și elevilor, care să permită o grupare a materialelor de învățare similare sau pe tematici similare și colaborarea între profesori care predau aceleași discipline sau elevi interesați de aceeași tematică;
5. ghid „Sfaturi și trucuri pentru utilizarea eficientă a dispozitivelor mobile în educație”, destinat profesorilor care vor să organizeze activități de învățare cu utilizarea dispozitivelor mobile.

Activități de formare

Metodologia de implementare a proiectului prevede desfășurarea unor activități de formare atât cu elevii, cât și cu personalul didactic:

- ❑ 6 mobilități de scurtă durată ale elevilor (cu câte 5 elevi din fiecare instituție parteneră), pentru participarea la activități de învățare cu utilizarea dispozitivelor mobile;
- ❑ 6 evenimente comune de formare a personalului, care vor avea loc în același timp cu mobilitățile elevilor, pentru a facilita analiza integrării dispozitivelor mobile în educație atât din perspectiva elevilor, cât și a cadrelor didactice.

Activități de multiplicare și diseminare

Pentru multiplicarea rezultatelor proiectului sunt prevăzute 2 evenimente specifice:

- ❑ workshop-ul „Set inovator de instrumente – cum să utilizăm instrumentele digitale în clasă”, Maia, Portugalia, aprilie 2017;
- ❑ Conferința Internațională „Dispozitivele mobile – un rău necesar în educație. Sau nu?”, Focșani, România, septembrie 2018.

Întâlniri transnaționale de proiect

Pe perioada implementării proiectului sunt prevăzute 5 întâlniri de proiect, astfel:

- ❑ Ferentino, Italia (octombrie 2016);
- ❑ Istanbul, Turcia (februarie 2017);
- ❑ Maia, Portugalia (aprilie 2017);
- ❑ Rhodos, Grecia (octombrie 2017);
- ❑ Gorzyce, Polonia (ianuarie 2018).

Rezultatele generale ale proiectului

Implementarea proiectului va aduce un plus pentru instituțiile partenere în ceea ce privește:

- ❑ dezvoltarea abilităților digitale și digitalizarea instituțiilor partenere prin schimbarea perspectivei didactice prin integrarea activităților practice, concrete și prin utilizarea dispozitivelor mobile. Numărul mare al locurilor de muncă pentru care sunt necesare competențele digitale obligă instituțiile educaționale să acorde ponderea cuvenită acestui domeniu de calificare;
- ❑ dezvoltarea competențelor elementare și transversale necesare viitorilor absolvenți pentru participarea la învățarea pe tot parcursul vieții, furnizând astfel absolvenților oportunități crescute de adaptare la schimbările de pe piața muncii și din viața socială;
- ❑ reducerea gradului de abandon școlar și creșterea ratei de absolvire a studiilor, facilitând astfel tranziția de la școală la piața muncii;
- ❑ creșterea atractivității activităților de educație și stimularea participării la educație: utilizarea dispozitivelor mobile permite depășirea unor bariere psihologice ale învățământului tradițional și descoperirea avantajului interacțiunii, colaborării în grupe de învățare / perechi, a identificării și accesării unor surse variate de informații în timp real.

Informații suplimentare

<https://blicandclic.wordpress.com>

Utilizarea resurselor digitale și instrumentelor TIC în educația școlară

Paula Cristina POPESCU
Colegiul Tehnic „Edmond Nicolau” Focșani

Titlul proiectului: High School High Tech Școala viitorului

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA1

Valoarea totală a proiectului: 14.940 euro

Perioada de implementare: 01.08.2014 – 31.07.2016

Tipul proiectului: Mobilitate pentru personalul din educația școlară

Codul de identificare al proiectului: 2014-1-RO01-KA101 - 000875

Beneficiar: Colegiul Tehnic „Edmond Nicolau” Focșani

Parteneri: Euneos Corporation, Finlanda

Contextul proiectului

Implementarea proiectului a fost realizată în conformitate cu prioritățile și obiectivele instituționale ale C.T. „Ed. Nicolau” Focșani:

1. dezvoltarea competențelor cadrelor didactice pentru a crește calitatea actului educațional;
2. introducerea de noi metode didactice, centrate pe utilizarea noilor tehnologii, care să favorizeze învățarea centrată pe elev și stimularea interesului pentru educație și prevenire a abandonului școlar;
3. internaționalizarea școlii prin derularea de parteneriate multilaterale KA2 și schimbul de bune practici cu școli europene, încurajarea accesării platformei etwinning pentru proiecte cu elevi;
4. dezvoltarea serviciilor educaționale furnizate elevilor prin integrarea exemplelor de bune practici și a expertizei internaționale în activitatea curentă;
5. extinderea competențelor profesionale ale elevilor din domeniile tehnice.

Tematica proiectului

- ☐ TIC – noile tehnologii și competențe digitale;
- ☐ pedagogie și didactică

Obiectivele proiectului

1. formarea și certificarea competențelor digitale ale personalului didactic prin participarea la cursuri internaționale pe tematica utilizării dispozitivelor mobile în educație; proiectul contribuie la formarea unui personal didactic care să întrunească cerințele educației de calitate și la actualizarea serviciilor educaționale furnizate prin integrarea noutăților în domeniu în predare, învățare și evaluare;
2. dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului didactic prin schimbul de experiență cu profesori din alte țări europene care doresc să implementeze noi strategii de predare și învățare cu ajutorul tabletelor și sistemelor Android;
3. dezvoltarea dimensiunii europene a Colegiului Tehnic „Edmond Nicolau” Focșani prin colaborarea internațională atât cu instituția furnizoare a programului de formare cât și cu instituțiile reprezentante de ceilalți participanți la cursurile internaționale. Participarea la activitățile de mobilitate reprezintă și o oportunitate de identificare și contact a potențialilor colaboratori internaționali pentru viitoare proiecte educaționale.

Activități de formare internațională

Proiectul de mobilitate a presupus desfășurarea a 9 mobilități internaționale pentru participarea la un curs structurat dedicat dezvoltării competențelor de utilizare a dispozitivelor mobile în educație.

Programul de formare: Tap-Swipe-Pinch. iPad, Android and Windows tablets changing the way to learn and teach

Furnizor: Euneos Corporation

Tematica: utilizarea dispozitivelor mobile în educație și dezvoltarea corespunzătoare a metodologiei didactice utilizate

Rezultate așteptate: dezvoltarea competențelor digitale ale participanților, cu accent pe integrarea dispozitivelor mobile în practica uzuală de predare, învățare și evaluare.

Sesiunea 1: Benalmadena, Spania (27-31.10.2014) - 3 participanți;

Sesiunea 2: Fuengirola, Spania (15-20.03.2015) - 3 participanți;

Sesiunea 3: Barcelona, Spania (01-07.11.2015) - 2 participanți;

Sesiunea 4: Barcelona, Spania (03-09.04.2016) - 1 participant.

Distribuția participanților în 4 sesiuni diferite de formare a avut ca obiectiv principal maximizarea beneficiilor instituționale referitoare la stabilirea unor contacte internaționale cu participanții la activitățile de formare din străinătate.

Activități de multiplicare și diseminare

Pentru multiplicarea rezultatelor proiectului au fost organizate, după fiecare etapă de mobilitate, activități metodice și demonstrative pentru informarea corpului profesoral al C.T. Edmond Nicolau Focșani cu privire la competențele formate prin participarea la cursul din străinătate.

Pentru diseminarea rezultatelor proiectului au fost organizate:

□ activități demonstrative (lecții deschise) cu elevii C.T. Edmond Nicolau Focșani, utilizând resursele digitale și dispozitivele mobile;

□ informări ale cadrelor didactice din județ cu privire la potențialul utilizării dispozitivelor mobile în educație, informări realizate cu prilejul cercurilor pedagogice sau altor întâlniri metodice;

□ materiale informative în presa locală și pe site-ul instituției;

□ redactarea unor ghiduri metodologice.

Diseminarea rezultatelor proiectului a fost realizată și la național, prin prezentarea realizată la Reuniunea de informare și consiliere proiecte de mobilitate în domeniul educației școlare și a educației adulților organizată de ANPCDEFP la București (14-15.07.2016) și la nivel internațional, prin prezentarea rezultatelor proiectului la European Studies International Planning Conference, 05-08.03.2015, Leuven, Belgia.

Rezultatele generale ale formării

□ dezvoltarea competențelor digitale ale participanților în acord cu exigențele europene de formare a „e-Skills for the 21st Century”: utilizarea calculatorului, tabletei, iPad, aplicații gratuite în viața cotidiană și profesională;

□ dezvoltarea competențelor de comunicare în limba engleză, pentru dezvoltarea capacității selectare și utilizare a resurselor didactice disponibile în limba engleză;

□ o mai bună cunoaștere a sistemelor de educație din Europa: curriculum școlar, planificarea conținuturilor științifice, secvențe didactice realizate cu ajutorul platformelor de e-learning, a dispozitivelor mobile și resurselor digitale;

□ conștientizarea dimensiunii europene în educație și încurajarea participării la proiecte cross-curriculare alături de școli partenere din UE;

□ cunoașterea și utilizarea unor noi metode și strategii didactice adaptabile diferitelor arii curriculare pentru creșterea motivației elevilor, asigurarea unui feed-back permanent cu posibilitatea de a reproiecta activitățile didactice în funcție de secvențele anterioare și rezultatele acestora.

Rezultate generale ale proiectului

□ introducerea inovației în procesul de predare-învățare și pregătirea la nivel instituțional pentru reforma din educație care vizează dotarea școlilor cu tablete și utilizarea noilor softuri educaționale cu care vor fi dotate școlile;

□ dezvoltarea procesului de învățare prin folosirea platformelor sociale și de e-learning dincolo de orele de curs, facilitând învățarea la distanță, accesul în mod egal la educație și combaterea părăsirii timpurii a școlii, cu scopul de a preveni excluderea socială și marginalizarea tinerilor.

Informații suplimentare

<https://highschoolhightechschoolaviitorului.wordpress.com>

Inovare curriculară prin metode și mijloace e-learning în educația școlară

Cența Mariana RĂVAȘ
Colegiul Tehnic „Edmond Nicolau” Focșani

Titlul proiectului: Innovation through e-learning for a better school

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA1

Valoarea totală a proiectului: 40.335 euro

Perioada de implementare: 01.09.2016 – 31.08.2018

Tipul proiectului: Mobilitate pentru personalul din educația școlară

Codul de identificare al proiectului: 2016-1-RO01-KA101-023402

Beneficiar: Colegiul Tehnic „Edmond Nicolau” Focșani

Parteneri: Cervantes Training, Alcalá de Henares, Spania; ITC International, Praga, Cehia; Istituto per la Formazione, l'Occupazione e la Mobilità (IFOM) Bologna, Italia

Contextul proiectului

Implementarea proiectului este realizată în conformitate cu prioritățile și obiectivele instituționale ale C.T. „Ed. Nicolau” Focșani:

1. continuarea demersurilor de dezvoltare a competențelor digitale ale cadrelor didactice prin intermediul mobilităților de formare în străinătate, cu focalizarea pe competențele de creare și utilizare a resurselor digitale, platformelor de e-learning și soluțiilor online de predare-învățare-evaluare;
2. implementarea unor proiecte de colaborare internațională pentru colaborarea cu instituții similare în vederea transferului de bune practici în ceea ce privește utilizarea resurselor digitale;
3. implementarea unor proiecte de tipul Erasmus + KA2 pentru dezvoltarea unor resurse digitale și platforme de învățare online, valorificând expertiza internațională în domeniu;
4. implementarea efectivă a soluțiilor digitale de învățare în activitatea curentă a instituției, facilitând creșterea calității activităților educaționale și dezvoltarea competențelor elevilor.

Tematica proiectului

- ☐ TIC – noile tehnologii și competențe digitale;
- ☐ pedagogie și didactică

Obiectivele proiectului

1. abilitarea și perfecționarea cadrelor didactice în utilizarea noilor tehnologii pentru integrarea platformelor de e-learning în învățare;
2. favorizarea schimbului de bune practici în e-learning/project based learning (PBL) / blended learning/flipped classroom și schimb de experiență cu participanții din U.E.;
3. utilizarea portofoliului personal digital pentru evaluarea și prezentarea performanțelor școlare și a activităților extracurriculare ale elevilor;
4. creșterea motivației personalului didactic de perfecționare profesională;
5. dezvoltarea nivelului de comunicare în engleză al profesorilor participanți;
6. dezvoltarea competențelor și abilităților interculturale ale participanților prin experiența participării la mobilități internaționale.

Activități de formare internațională

Proiectul de mobilitate presupune desfășurarea a 18 mobilități internaționale pentru participarea la 3 cursuri structurate:

1. Creativity in Teaching and Learning using ICT: The Digital Classroom

Perioada: 18-24.03.2017

Locația: Alcalá de Henares, Spania

Furnizor: Cervantes Training

Număr participanți: 6

Tematica: utilizarea TIC în educație

Rezultate așteptate: inițierea participanților în utilizarea tehnologiilor web 2.0 pentru crearea de bloguri și site-uri educaționale.

2. E-learning and web design: How to create e-learning platform & website in one week

Perioada: 02-08.07.2017 (sesiunea 1) și 27.08.2017-02.09.2017 (sesiunea 2)

Locația: Bologna (sesiunea 1) și Palermo (sesiunea 2), Italia

Furnizor: IFOM

Număr participanți: 6 (3 / sesiune)

Tematica: utilizarea TIC în educație

Rezultate așteptate: inițierea participanților în crearea unui site web și integrarea platformelor e-learning în mediul educațional.

3. Using E-Learning in the classroom

Perioada: 07-11.08.2017

Locația: Praga, Cehia

Furnizor: ITC International

Număr participanți: 6

Tematica: utilizarea TIC în educație

Rezultate așteptate: familiarizarea cadrelor didactice cu metode pedagogice inovative și instrumentele web, dezvoltarea abilităților și cunoștințelor necesare pentru a crea și implementa propriile lor platforme de e-learning.

Pentru programele de formare susținute în mai multe sesiuni, s-a optat pentru distribuirea participanților în sesiuni diferite, având ca obiectiv principal maximizarea beneficiilor instituționale referitoare la stabilirea unor contacte internaționale cu participanții la activitățile de formare.

Activități de multiplicare și diseminare

Pentru multiplicarea rezultatelor proiectului vor fi organizate, după fiecare etapă de mobilitate, activități metodice și demonstrative pentru

informarea corpului profesoral al C.T. Edmond Nicolau Focșani cu privire la competențele formate prin participarea la cursul din străinătate.

Pentru diseminarea rezultatelor proiectului vor fi organizate:

□ activități demonstrative (lecții deschise) cu elevii C.T. Edmond Nicolau Focșani, utilizând resursele digitale și platformele de e-learning;

□ informări ale cadrelor didactice din județ cu privire la potențialul utilizării resurselor digitale și platformelor de e-learning în educație, informări realizate cu prilejul cercurilor pedagogice sau altor întâlniri metodice;

□ materiale informative în presa locală și pe site-ul instituției;

□ Conferința de finalizare a proiectului.

Rezultatele generale ale formării

□ dezvoltarea abilităților didactice de integrare a noilor tehnologii în activitățile de învățare cu elevii și a abilităților de dezvoltare a unor instrumente TIC și resurse digitale pentru activitatea didactică;

□ dobândirea cunoștințelor despre instrumente și aplicații software free, OER disponibile pentru a fi utilizate de către profesori, soluții tehnice de dezvoltare a unui site/blog educațional și crearea propriilor resurse digitale;

□ asigurarea unui mediu de învățare flexibil în sprijinul învățării la distanță și centrata pe elev, utilă elevilor cu cerințe educaționale speciale;

□ implicarea mai activă în strategia de digitalizare și internaționalizare a școlii;

□ familiarizarea cu sisteme de educație inovative europene ce și-au integrat propriile platforme de e-learning și, în consecință, formarea abilităților de integrare a dimensiunii europene în curriculumul școlar și activitățile de învățare;

□ dezvoltarea competențelor lingvistice și interculturale;

Rezultate generale ale proiectului

□ îmbunătățirea capacității de a gestiona proiecte Erasmus+, parteneriate internațional, o mai mare deschidere pentru cooperarea internațională;

□ continuarea strategiei de implementare a inovației didactice lansată prin proiectul KA1 High School High Tech Școala Viitorului (2014-2016).

Informații suplimentare

<https://ctenerasmuspluska120162018.wordpress.com>

Inovație curriculară și instrumente digitale în învățământul profesional și tehnic

Cornelia HORDUNĂ

Colegiu Tehnic „Ion Mincu” Focșani

Titlul proiectului: CTIMobility

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA1

Valoarea totală a proiectului: 24.135 euro

Perioada de implementare: 01.09.2014 – 01.09.2016

Tipul proiectului: Mobilitate pentru personalul din educația școlară

Codul de identificare al proiectului: 2014-1-RO01-KA101-000620

Beneficiar: Colegiu Tehnic „Ion Mincu” Focșani

Parteneri: ITC International, Cehia

Contextul proiectului

Proiectul CTIMobility a avut la bază o analiză de nevoi instituțională care a relevat necesitatea dezvoltării unității școlare și a serviciilor educaționale furnizate pe următoarele direcții strategice:

1. **Management**, cu accent pe dezvoltarea competențelor de organizare și implementare a proiectelor educaționale și de colaborare inter-instituțională și internațională;

2. **Resurse umane**, cu accent pe dezvoltarea competențelor de colaborare inter-disciplinară pentru stabilirea unor obiective educaționale comune, inclusiv prin cunoașterea altor sisteme educaționale și colaborarea cu profesori din alte țări;

3. **Metodologie didactică**, accentul fiind pe abordarea unor noi paradigme pedagogice, inclusiv prin integrarea resurselor digitale și mijloacelor TIC;

4. **Dezvoltare organizațională** în vederea accentuării dimensiunii europene a instituției prin colaborări internaționale, proiecte educaționale transfrontaliere, participarea la stagii internaționale, integrarea modelelor europene de bună practică în activitatea curentă a instituției.

Tematica proiectului

- ❑ TIC – noile tehnologii și competențe digitale;
- ❑ Combaterea părăsirii timpurii a școlii și eșecului școlar, reducerea abandonului școlar
- ❑ curriculum nou și inovator / metode educaționale inovative.

Obiectivele proiectului

1. Dezvoltarea competențelor digitale ale personalului didactic și a abilităților de integrare a noilor tehnologii, inclusiv resurselor digitale, în activitatea curentă de predare-învățare-evaluare.

2. Dezvoltarea competențelor profesorilor de stimulare a participării școlare a elevilor prin utilizarea unei metodologii didactice stimulante, participative, centrată pe comunicare și relaționare, pe implicarea directă a elevilor în învățare.

3. Dezvoltarea organizațională prin participarea la mobilități internaționale și stabilirea unor relații de colaborare cu reprezentanți ai altor spații culturale și educaționale.

4. Dezvoltarea competențelor manageriale de organizare și implementare a proiectelor europene.

Activități de formare internațională

În cadrul proiectului CTIMobility au fost organizate 12 mobilități internaționale pentru participarea la 4 cursuri structurate:

1. Using E - learning in the classroom

Perioada: 27.04.2015-1.05.2015

Locația: Paris, Franța

Furnizor: ITC International

Număr participanți: 3

Tematica: utilizarea TIC în educație

Rezultate așteptate: dezvoltarea abilităților digitale, a competențelor didactice și metodologice pentru integrarea resurselor e-learning în educație.

2. Early school leaving

Perioada: 11-15.05.2015

Locația: Praga, Cehia

Furnizor: ITC International

Număr participanți: 3

Tematica: educație incluzivă și prevenirea părăsirii timpurii a școlii

Rezultate așteptate: dezvoltarea abilităților de facilitare a incluziunii educaționale și asigurare a accesului la educație pentru toți elevii; cunoașterea strategiilor și metodelor utilizate internațional pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii.

3. ICT in Education

Perioada: 22-24.06.2015

Locația: Londra, U.K.

Furnizor: ITC International

Număr participanți:

Tematica: utilizarea TIC în educație

Rezultate așteptate: dezvoltarea abilităților digitale, a competențelor didactice și metodologice pentru integrarea resurselor TIC în educație.

4. Innovative approaches to teaching

Perioada: 20-24.07.2015

Locația: Praga, Cehia

Furnizor: ITC International

Număr participanți: 3

Tematica: metodologie didactică inovativă

Rezultate așteptate: dezvoltarea competențelor didactice și abilităților de organizare a demersurilor educaționale, creșterea calitativă a demersurilor de predare-învățare-evaluare prin implicarea directă a elevilor în învățare.

Activități de multiplicare și diseminare

□ evenimente publice de prezentare a proiectului, la deschiderea și finalizarea proiectului, dar și pe parcursul implementării acestuia;

□ activități metodic-demonstrative și lecții publice destinate prezentării noilor metodologii de abordare a demersului didactic;

□ materiale informative în presa locală, reviste școlare, online, panou de prezentare la sediul CTIM;

□ prezentări realizate la consfăturile județene și cercurile pedagogice ale profesorilor din județ.

Rezultate activităților de formare

□ dezvoltarea competențelor didactice, atât în ceea ce privește competențele digitale și integrarea resurselor digitale în educație, cât și în privința utilizării metodelor activ-participative și implicarea directă a elevilor în predare-învățare-evaluare;

□ dezvoltarea competențelor lingvistice și interculturale, inclusiv în ceea ce privește cunoașterea sistemelor educaționale și metodologiei didactice din alte state U.E.;

□ creșterea gradului de interes față de dezvoltarea profesională continuă, inclusiv prin participarea la programe de formare internațională, față de calitatea prestației didactice și de optimizarea relaționării cu colegii și mai ales cu elevii.

Rezultatele generale ale proiectului

□ actualizarea metodologiei didactice utilizate pentru creșterea gradului de interes al elevilor față de participarea activă la demersurile educaționale (în special prin utilizarea unor metode activ-participative cu instrumente TIC și resurse digitale);

□ creșterea eficienței instituționale în pregătirea, implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor educaționale prin valorificarea experienței personale și instituționale dobândite în cadrul proiectului;

□ dezvoltarea resurselor umane, în special în ceea ce privește competențele didactice, interculturale și de relaționare internațională;

□ dezvoltarea abilităților cadrelor didactice și personalului de conducere pentru identificarea partenerilor pentru proiecte educaționale internaționale și organizarea activităților din proiecte în vederea implementării în condiții optime.

Informații suplimentare

<http://www.ctmincufocsani.ro> www.erasmusplus.ro

Preluarea modelelor europene de bună practică în școlile din mediul rural

Georgiana BURLACU

Școala Gimnazială Nereju Mic

Titlul proiectului: Training and Job-shadowing for an European School

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA1

Valoarea totală a proiectului: 19.070 euro

Perioada de implementare: 01.09.2014 – 31.08.2016

Tipul proiectului: Mobilitate pentru personalul din educația școlară

Codul de identificare al proiectului: 2014-1-RO01-KA101-000365

Beneficiar: Școala Gimnazială Nereju Mic

Parteneri: ITC International, Cehia; Escola Ramon Llull Barcelona, Spania; Szkola Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi 162, Cracovia, Polonia; Huseyin Avni Atesoglu Primary School, Izmir, Turcia; 10th Primary School of Agii Anargyri, Atena, Grecia.

Contextul proiectului

Organizarea proiectului a avut în vedere principalele direcții de dezvoltare strategică a Școlii Gimnaziale Nereju Mic:

1. **Management:** formarea competențelor de conducere în domeniul elaborării instrumentelor manageriale privind planificarea, implementarea, evaluarea și revizuirea activităților educaționale, pe baza standardelor naționale și europene; dezvoltarea abilităților de promovare a instituției la nivel european, prin sprijinirea de proiecte și parteneriate internaționale;

2. **Curriculum:** formarea competențelor curriculare de utilizare a strategiilor de predare-învățare-evaluare conform noilor orientări și tendințe (lecții cu ajutorul TIC, platformelor de învățare Moodle, E-learning la clasă, metode inedite de stimulare a participării școlare, de stimulare a creativității, de creștere a motivației de învățare); corelarea conținuturilor învățării cu lumea reală și fluctuațiile de pe piața muncii;

3. **Formarea cadrelor didactice** prin activități de perfecționare continuă în context european, creșterea ratei de participare a cadrelor didactice la activități de formare continuă, dezvoltarea parteneriatelor educaționale la nivelul U.E. cu scopul îmbunătățirii și eficienței activităților de formare;

4. **Dimensiunea Europeană.** A fost vizată intensificarea colaborării cu instituții educaționale din U.E. în vederea realizării schimbului de bune practici; realizarea de proiecte de cooperare europeană pentru susținerea educației pentru cetățenie europeană și formarea/exersarea competențelor lingvistice și tehnice (utilizare TIC).

Tematica proiectului

- ❑ TIC – noile tehnologii și competențe digitale;
- ❑ Combaterea părăsirii timpurii a școlii și eșecului școlar, reducerea abandonului școlar
- ❑ pedagogie și didactică

Obiectivele proiectului

1. Dezvoltarea metodologiei didactice utilizate, prin accentuarea utilizării metodelor moderne,

interactive, centrate pe elev, prin utilizarea noilor tehnologii informaționale și comunicaționale în procesul didactic (TIC, utilizare platforme de învățare- Moodle, E-learning), prin implicarea elevilor în propriul proces de formare;

2. Creșterea gradului de participare școlară prin implementarea exemplelor de bună practică din alte sisteme europene de învățământ, realizarea schimbului de experiență cu profesioniști din alte sisteme educaționale;

3. Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și personalului de conducere, atât în ceea ce privește competențele didactice, cât și competențele de organizare și implementare a unor proiecte educaționale internaționale.

Activități de formare internațională

Proiectul de mobilitate a presupus atât desfășurarea unor mobilități pentru participarea la cursuri structurate, cât și a unor mobilități internaționale pentru job shadowing.

1. Curs structurat: ICT in education

Perioada: 22-26.06.2015 / 11-15.07.2016

Locația: Londra, U.K. / Praga, Cehia

Furnizor: ITC International

Număr participanți: 3

Tematica: utilizarea TIC în educație

Rezultate așteptate: dezvoltarea abilităților digitale, a competențelor didactice și metodologice.

2. Curs structurat: Current issues in education – early school leaving

Perioada: 18-22.07.2016

Locația: Praga

Furnizor: ITC International

Număr participanți: 1

Tematica: educație incluzivă și prevenirea părăsirii timpurii a școlii

Rezultate așteptate: dezvoltarea abilităților de facilitare a incluziunii educaționale și asigurare a accesului la educație pentru toți elevii; cunoașterea strategiilor și metodelor utilizate internațional pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii.

3. Job shadowing în Escola Ramon Llull Barcelona, Spania

Perioada: 02-08.11.2014

Număr participanți: 2

Tematica: observarea și analiza strategiilor didactice și manageriale pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii.

4. Job shadowing în Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi 162, Cracovia, Polonia

Perioada: 12-18.04.2015

Număr participanți: 2

Tematica: observarea și analiza strategiilor didactice și manageriale pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii.

5. Job Shadowing în Huseyin Avni Atesoglu Primary School, Izmir, Turcia

Perioada: 03-09.05.2015

Număr participanți: 2

Tematica: observarea și analiza strategiilor didactice și manageriale pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii.

6. Job Shadowing în 10th Primary School of Agii Anargyri, Atena, Grecia

Perioada: 25-31.10.2015

Număr participanți: 2

Tematica: observarea și analiza strategiilor didactice și manageriale pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii.

Activități de multiplicare și diseminare

□ activități metodico-demonstrative pentru cadrele didactice;

□ materiale informative în presa locală;

□ materiale informative distribuite cadrelor didactice din județ, în special din mediul rural.

Rezultate proiectului

□ dezvoltarea abilităților cadrelor didactice pentru a construi o ofertă educațională modernă și diversificată, centrată pe nevoile elevilor și armonizată cu standardele europene de calitate;

□ dezvoltarea strategiei didactice prin schimbări conceptuale și practice în procesul educativ, prin integrarea competențelor dobândite în formarea la nivel internațional, în structura actului educațional, curricular, managerial;

□ dezvoltarea abilităților manageriale de organizare a activității școlii în direcția prevenirii părăsirii timpurii a școlii, inclusiv prin utilizarea resurselor TIC în educație;

□ dezvoltarea instituțională și creșterea capacității organizaționale de management al proiectelor educaționale europene, a capacității de relaționare și colaborare cu parteneri externi.

Informații suplimentare

www.erasmusplus.ro

Acces la educație în mediul rural prin utilizarea resurselor digitale

Adela Cătălina POTOP

Liceul Teoretic „Simion Mehedinți” Vidra

Titlul proiectului: Acces la educație prin resurse digitale

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA1

Valoarea totală a proiectului: 23.210 euro

Perioada de implementare: 01.09.2017 – 31.10.2018

Tipul proiectului: Mobilitate pentru personalul din educația școlară

Codul de identificare al proiectului: 2017-1-RO01-KA101-036697

Beneficiar: Liceul Teoretic „Simion Mehedinți” Vidra

Parteneri: Euneos Corporation, Finlanda

Contextul proiectului

Implementarea proiectului este realizată în conformitate cu prioritățile și obiectivele instituționale ale L.T. „S. Mehedinți” Vidra:

a. scăderea absenteismului și a ratei de abandon școlar prin actualizarea și adaptarea metodologiei de predare-învățare-evaluare, utilizând metode efective și inovatoare, asigurând accesul tuturor elevilor la educație de calitate și contribuind la reducerea disparităților și egalitatea de șanse în educație, inclusiv pentru elevii din mediu rural;

b. dezvoltarea competențelor digitale ale personalului și a competențelor pedagogice de integrare a resurselor digitale și noilor tehnologii în activitatea instructiv-educativă, având ca efect pozitivarea relației dintre profesori și elevi, creșterea atractivității educației și a motivației pentru învățare;

c. implicarea instituției, a echipei manageriale și corpului profesoral în proiecte și parteneriate internaționale, pentru preluarea expertizei internaționale în domeniu, a exemplelor de bune practici educaționale, pentru promovarea multilingvismului și multiculturalismului;

d. digitalizarea instituției și creșterea ponderii utilizării resurselor digitale în predare, învățare, evaluare și management instituțional.

Tematica proiectului

❑ Combaterea părăsirii timpurii a școlii și eșecului școlar, reducerea abandonului școlar;

❑ curriculum nou și inovator / metode și strategii didactice inovative;

❑ TIC – noile tehnologii și competențe digitale.

Obiectivele proiectului

a. dezvoltarea competențelor digitale (și certificarea rezultatelor învățării) ale cadrelor didactice prin participarea la minim 9 mobilități internaționale;

b. dezvoltarea competențelor digitale (și certificarea acestora la nivelul instituției școlare) pentru minim alți 15 profesori din cadrul unității școlare ca urmare a activităților de multiplicare a rezultatelor organizate de participanții la mobilități;

c. elaborarea unei metodologii de facilitare a accesului la educație de calitate pentru toți copiii prin integrarea resurselor digitale și a noilor tehnologii în

activitățile instructiv-educative, cu scopul reducerii absenteismului și abandonului școlar;

d. actualizarea planului de dezvoltare strategică a instituției prin integrarea demersurilor de digitalizare și a noilor metodologii de desfășurare a demersurilor instructiv-educative, precum și prin actualizarea obiectivelor cu privire la rata absenteismului și abandonului școlar.

Activități de formare internațională

Proiectul de mobilitate presupune desfășurarea a 9 mobilități internaționale pentru participarea la 2 cursuri structurate:

1. Digital Turn: How to make your school more digital

Perioada: 14-20.01.2018

Locația: Santa Cruz, Spania

Furnizor: Euneos Corporation, Finlanda

Număr participanți: 4

Tematica: utilizarea TIC în educație

Rezultate așteptate: dezvoltarea abilităților digitale, a competențelor didactice și metodologice.

2. eAssessment. Assessment of/for learning with digital tools

Perioada: 19-25.03.2018

Locația: Funchal, Portugalia

Furnizor: Euneos Corporation, Finlanda

Număr participanți: 5

Tematica: utilizarea TIC în educație

Rezultate așteptate: dezvoltarea abilităților digitale, a competențelor didactice și metodologice.

Activități de multiplicare și diseminare

Pentru multiplicarea rezultatelor proiectului va fi organizat cel puțin un program de formare al cadrelor didactice din unitatea școlară care nu au participat la mobilitățile internaționale; acest program va fi susținut de participanții la mobilități și va avea obiective și conținuturi similare cu cele ale cursului din străinătate.

Participanții la mobilitățile internaționale vor fi responsabili de elaborarea unei metodologii de facilitare a accesului la educație de calitate pentru toți copiii prin integrarea resurselor digitale și a noilor tehnologii în activitățile instructiv-educative, cu scopul reducerii absenteismului și abandonului școlar. Această metodologie va fi utilizată ca suport pentru activitățile de formare desfășurate la nivelul școlii, dar și pentru activitățile instructiv-educative desfășurate cu elevii.

Pentru diseminarea rezultatelor proiectului vor fi organizate:

- ❑ Conferințe de lansare / finalizare a proiectului;
- ❑ activități metodico-demonstrative pentru cadrele didactice;
- ❑ seminarii de informare ulterioare parcurgerii fiecărei etape de mobilitate;
- ❑ materiale informative în presa locală și pe site-ul instituției.

Rezultatele așteptate ale formării

❑ dezvoltarea competențelor digitale, în special în ceea ce privește utilizarea eficientă a resurselor digitale și noilor tehnologii în activitățile de predare-învățare, respectiv evaluare și auto-evaluare;

❑ dezvoltarea competențelor pedagogice, în special referitoare la organizarea și implementarea unor măsuri active de asigurare a accesului la educație de calitate pentru toți copiii, precum și pentru scăderea absenteismului și abandonului școlar prin creșterea atractivității activităților didactice;

❑ dezvoltarea competențelor lingvistice și interculturale, a abilităților de acceptare a diversității;

❑ creșterea gradului de interes și inițiativei personale în ceea ce privește implicarea în proiecte și parteneriate locale, naționale și internaționale, atât la nivel personal, cât și prin implicarea instituției în astfel de proiecte.

Rezultate așteptate ale proiectului

❑ dezvoltarea capacității organizației de a furniza programe educaționale care să motiveze elevii pentru învățare, să faciliteze accesul tuturor elevilor la educație de calitate;

❑ dezvoltarea capacității organizaționale de organizare și implementare a unor programe eficiente de creștere a gradului de participare școlară prin reducerea absenteismului și ratei de abandon școlar;

❑ digitalizarea instituțională și creșterea gradului de integrare a resurselor digitale și noilor tehnologii în activitatea didactică;

❑ creșterea capacității de operare la nivel European a instituției și dezvoltarea capacității manageriale de organizare și implementare a proiectelor internaționale.

Informații suplimentare

www.liceul-vidra.ro

www.erasmusplus.ro

Motivarea pentru activitatea didactică prin formare internațională

Marinela ANGHEL
Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi” Focșani

Titlul proiectului: Dezvoltarea Colegiului Tehnic „Gheorghe Asachi”

prin strategii inovatoare de management și de predare

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA1

Valoarea totală a proiectului: 31.305 euro

Perioada de implementare: 01.06.2016 – 31.11.2017

Tipul proiectului: Mobilitate pentru personalul din educația școlară

Codul de identificare al proiectului: 2016-1-RO01-KA01-023552

Beneficiar: Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi” Focșani

Parteneri: English Matters S.L., Cervantes Training, Lake School of English Oxford, IDEC Trening Centre

Contextul proiectului

Proiectul este implementat ca urmare a gradului relativ redus de utilizare a strategiilor inovatoare de management și de predare în liceele tehnologice din România, inclusiv în cadrul C.T. „Gheorghe Asachi” Focșani, aceasta fiind una dintre prioritățile europene asumate prin programul Erasmus+, prin implementarea proiectului fiind vizată creșterea gradului de integrare a inovației în predare, învățare, evaluare și management.

Tematica proiectului

❑ dezvoltarea personală și profesională a personalului de management și de predare din C.T. „Gheorghe Asachi” Focșani;

❑ dezvoltarea personală și profesională pe tot parcursul vieții prin intermediul limbii engleze și a instrumentelor TIC.

Obiectivele proiectului

1. Creșterea nivelului de cunoștințe în domeniul strategiilor inovatoare de management și de predare, în concordanță cu dimensiunea europeană;

2. Dezvoltarea competențelor digitale și de comunicare în limba engleză pentru accesarea cunoștințelor și resurselor inovatoare, disponibile în mediul educațional european;

3. Facilitarea accesului la bune practici din spațiul educațional și cultural european în domeniul strategiilor inovatoare de management și de predare;

4. Creșterea motivației de implicare activă în dezvoltarea personală și profesională în context European, individual și în cadrul grupului.

Activități de formare

Prin intermediul proiectului vor fi desfășurate 14 mobilități internaționale pentru participarea la 4 cursuri structurate.

Programul de formare: Innovative skills in ICT through collaborative and project-based teaching and learning

Perioada: 04.03.2017-10.03.2017

Locația: Alcalá de Henares, Spania

Furnizor: Cervantes Training

Număr participanți: 5

Tematica: utilizarea resurselor TIC în educație

Programul de formare: Structured visit to schools/institutes and training seminar in Finland

Perioada: 23.04.2017-29.04.2017

Locația: Helsinki, Finlanda

Furnizor: English Matters S.L.

Număr participanți: 2

Tematica: management școlar

Programul de formare: European qualification framework and ECVET

Perioada: 15.05.2017-19.05.2017

Locația: Glyfada, Grecia

Furnizor: IDEC Trening Centre

Număr participanți: 5

Tematica: management școlar

Programul de formare: Creative teaching in the secondary and adult english classroom

Perioada: 05.06.2017-12.06.2017

Locația: Oxford, United Kingdom

Furnizor: Lake School of English Oxford

Număr participanți: 2

Tematica: inovație în educație

Activități de multiplicare și diseminare

1. Lansarea oficială a proiectului prin intermediul ziarelor locale, televiziunii locale, site-ului colegiului și a paginii de Facebook a proiectului;

2. Patru activități de valorizare pentru a împărtăși rezultatele proiectului și modelele de bune practici colegilor din 5 instituții similare;

3. Seminar adresat personalului de management pe tema „Management și predare inovatoare bazate pe colaborare și internaționalizare” și workshop adresat profesorilor de limba engleză din Colegiile Tehnice pe tema „English language teaching challenges in the 21st Century in Romania”.

Rezultatele activităților de formare

□ creșterea gradului de utilizare a cunoștințelor din domeniul strategiilor inovatoare de management și de predare, în concordanță cu dimensiunea europeană;

□ creșterea gradului de accesare a cunoștințelor și resurselor inovatoare disponibile în mediul educațional european utilizând competențele digitale și de comunicare în limba engleză;

□ creșterea gradului de accesare și utilizare a modelelor de bune practici din spațiul educațional și cultural european;

□ creșterea gradului de implicare activă în dezvoltarea personală și profesională în context European, individual și în cadrul grupului.

Resurse dezvoltate prin proiect

În perioada de implementare a proiectului vom dezvolta 4 resurse educaționale inovative:

□ Management și predare inovatoare bazate pe colaborare și internaționalizare;

□ English Language Teaching Challenges in the 21st Century;

□ „Phenomenon teaching” - bazat pe predarea interdisciplinară și utilizarea instrumentelor TIC;

□ Managementul carierei elevului VET în contextul oportunităților existente la nivel european.

Rezultate generale ale proiectului

1. nivel crescut de cunoștințe în domeniul strategiilor inovatoare de management și de predare, în concordanță cu dimensiunea europeană;

2. nivel dezvoltat de competențe digitale și de comunicare în limba engleză pentru accesarea cunoștințelor și resurselor inovatoare, disponibile în mediul educațional european;

3. acces crescut la bune practici din spațiul educațional și cultural european în domeniul strategiilor inovatoare de management și de predare;

4. motivație crescută de implicare activă în dezvoltarea personală și profesională în context European, individual și în cadrul grupului.

Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi” Focșani va deveni mai atractiv pentru actualii și viitorii elevi prin implementarea modului „Managementul carierei elevului VET în contextul oportunităților existente la nivel european” în cadrul curriculumului Consiliere și orientare la clasa a XI-a și a XII-a începând cu anul școlar 2017-2018.

Elevii Colegiului Tehnic „Gheorghe Asachi” Focșani vor manifesta mai mult interes pentru activitățile derulate pe baza principiului de predare interdisciplinară „phenomenon teaching”, prin colaborare și experimentare derulate cu ajutorul instrumentelor TIC.

Prin intermediul proiectului, atât unitatea școlară, cât și comunitatea locală vor beneficia de cadre didactice mai motivate să formeze elevilor competențele prin preluarea inovațiilor europene.

Informații suplimentare

<http://ctasachifocsani.ro> www.erasmusplus.ro
www.facebook.com/ctasachifocsani.ro/?fref=ts

Utilizarea resurselor digitale în educația parentală

dr. Silviu Daniel BREBULEȚ

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea

Titlul proiectului: Resurse digitale pentru educația parentală

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA1

Valoarea totală a proiectului: 29.650 euro

Perioada de implementare: 01.08.2016 – 31.07.2018

Tipul proiectului: Mobilitate pentru personalul din educația adulților

Codul de identificare al proiectului: 2016-1-RO01-KA104-024066

Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea

Parteneri: Euneos Corporation, Finlanda; Executive Trening Institute, Malta; Eruditus Association, Romania; Atempo, Austria.

Contextul proiectului

Implementarea proiectului este realizată în conformitate cu prioritățile și obiectivele instituționale ale C.J.R.A.E. Vrancea:

□ dezvoltarea competențelor personalului instituției în ceea ce privește utilizarea instrumentelor TIC pentru optimizarea calității serviciilor educaționale oferite, cu accent pe dezvoltarea competențelor de utilizare a noilor tehnologii și instrumentelor de e-learning în educația adulților, aspect care ar permite desfășurarea unor programe de educație a adulților adecvate noilor tendințe educaționale și eficientizarea rezultatelor obținute, dar și furnizarea unor programe de educație a adulților către beneficiarii din zilele mai izolate ale județului, beneficiari care au dificultăți în deplasarea frecventă la locațiile de desfășurare a activităților face to face;

□ dezvoltarea competențelor lingvistice și interculturale ale personalului, facilitând astfel stabilirea unor contacte internaționale și implicării instituției în proiecte și parteneriate educaționale

internaționale, cu efecte pozitive asupra internaționalizării, multilingvismului și multiculturalismului;

□ dezvoltarea competențelor de formare a adulților prin implementarea unor metodologii validate internațional, inclusiv prin participarea la programe de formare în străinătate; colaborarea cu formatori internaționali pentru eficientizarea activităților de formare desfășurate.

Tematica proiectului

□ TIC – noile tehnologii și competențe digitale;

□ Învățare deschisă la distanță.

Obiectivele proiectului

1. formarea și certificarea competențelor digitale ale personalului;

2. elaborarea în perioada de follow-up a proiectului a unei metodologii generale de educație parentală prin utilizarea resurselor digitale, instrumentelor online și dispozitivelor portabile;

3. validarea acestei metodologii prin susținerea în perioada de follow-up a proiectului a cel puțin 2 activități de educație parentală.

Activități de formare internațională

Proiectul de mobilitate presupune desfășurarea a 12 mobilități internaționale pentru participarea la 4 cursuri structurate:

1. Coping with Web 2.0 technology - a challenge for contemporary education

Perioada: 04-10.09.2016

Locația: Oslo - Norvegia

Furnizor: Eruditus Association

Număr participanți: 4

Tematica: utilizarea tehnologiilor web 2.0 în educație, inclusiv educația adulților

Rezultate așteptate: dezvoltarea competențelor digitale, cu accent pe competențele de utilizare a tehnologiilor web 2.0 în educația parentală.

2. How to make your school more digital

Perioada: 15-21.01.2017

Locația: Santa Cruz, Spania

Furnizor: Euneos Corporation

Număr participanți: 2

Tematica: digitalizarea instituției și a serviciilor furnizate beneficiarilor

Rezultate așteptate: dezvoltarea competențelor digitale, cu accent pe competențele de selectare și creare a resurselor digitale.

3. Future Learning with iPads and Tablets

Perioada: 05-10.03. 2017

Locația: Helsinki, Finlanda

Furnizor: Atempo & FAIDD

Număr participanți: 4

Tematica: implementarea dispozitivelor portabile în educație, inclusiv în educația adulților

Rezultate așteptate: dezvoltarea competențelor digitale, cu accent pe competențele de utilizare a dispozitivelor mobile în educația parentală.

4. Technology Enhanced Learning

Perioada: 10-21.07.2017

Locația: St. Julians, Malta,

Furnizor: ETI Malta

Număr participanți: 2

Tematica: programe și resurse digitale freeware utilizabile în educație, inclusiv educația adulților

Rezultate așteptate: dezvoltarea competențelor digitale, cu accent pe competențele de integrare a instrumentelor digitale și software-ului adecvat în activ. de educație parentală.

Activități de multiplicare și diseminare

Pentru multiplicarea rezultatelor proiectului vor fi organizate:

□ 2 programe de formare a părinților, utilizând resursele dezvoltate în cadrul proiectului;

□ 1 program de formare a specialiștilor din rețeaua C.J.R.A.E. care nu participă direct la implementarea proiectului și mobilitățile internaționale.

Pentru diseminarea rezultatelor proiectului sunt prevăzute următoarele activități specifice:

□ Conferința de lansare a proiectului

□ 2 seminarii de informare cu privire la rezultatele obținute prin implementarea proiectului;

□ Conferința de finalizare a proiectului

Rezultatele generale ale proiectului

□ dezvoltarea competențelor digitale, în special a celor de utilizare a resurselor web 2.0, de creare a unor conținuturi digitale și de integrare a acestora în programele de educație parentală, de integrare a dispozitivelor mobile (telefoane, tablete etc.) în învățare și de valorificare a potențialului de învățare furnizat de noile tehnologii;

□ asimilarea unor cunoștințe relevante privind instrumente și soluții software de creare a unor conținuturi care pot fi utilizate în educația parentală, modele de bune practici privind utilizarea soluțiilor digitale și noilor tehnologii în educația parentală;

□ dezvoltarea competențelor de organizarea și implementare a programelor de educație parentală utilizând noile tehnologii și resursele digitale;

□ dezvoltarea capacității instituționale de a furniza programe de educație parentală mai adecvate nevoilor grupurilor țintă, în special prin integrarea resurselor digitale și instrumentelor online;

□ dezvoltarea capacității de acțiune la nivel european, în special prin intermediul colaborărilor mediate de rețelele personale și instituționale stabilite pe perioada proiectului;

□ actualizarea planului de dezvoltare strategică a instituției, cu integrarea rezultatelor proiectului prezent, continuarea demersului de digitalizare și internaționalizare a instituției.

Informații suplimentare

www.cjraevn.ro

www.erasmusplus.ro

Alternative educaționale prin utilizarea TIC în educația adulților

Daniela Janet POPOIU

Asociația Alternative Educaționale Vrancea

Titlul proiectului: Alternative educaționale prin utilizarea TIC

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA1

Valoarea totală a proiectului: 12.570 euro

Perioada de implementare: 01.06.2015 – 31.05.2017

Tipul proiectului: Mobilitate pentru personalul din educația adulților

Codul de identificare al proiectului: 2015-1-RO01-KA104-014389

Beneficiar: Asociația Alternative Educaționale Vrancea

Parteneri: iDevelopTeacher Training, Spania; Executive Trening Institute, Malta.

Contextul proiectului

Implementarea proiectului este realizată în conformitate cu prioritățile și obiectivele instituționale ale A.A.E. Vrancea:

- ❑ dezvoltarea competențelor personalului în ceea ce privește instrumentele online ce pot fi valorificate în formarea adulților, cu scopul stimulării predării-învățării la toate vârstele;

- ❑ identificarea și utilizarea noutăților de ultimă oră în utilizarea instrumentelor și resurselor digitale, crearea de conținuturi blended-learning pentru formarea adulților;

- ❑ identificarea unor parteneri educaționali la nivelul UE și implementarea unor proiecte de parteneriat pentru dezvoltarea calitativă a activităților de educație a adulților furnizate;

- ❑ dezvoltarea instituțională prin preluarea expertizei, experienței și exemplelor de bună practică ale partenerilor internaționali.

Preluarea expertizei internaționale în formarea adulților și managementul proiectelor educaționale internaționale reprezintă un aspect cu atât mai important în cazul A.A.E. Vrancea, organizație a

cărei experiența instituțională în implementarea proiectelor este relativ redusă, în special în ceea ce privește cooperarea internațională și relaționarea cu parteneri educaționali din afara României.

Tematica proiectului

- ❑ TIC – noile tehnologii și competențe digitale;
- ❑ cooperare și relații internaționale;
- ❑ educație interculturală și învățare pe tot parcursul vieții.

Obiectivele proiectului

1. formarea și certificarea competențelor digitale ale personalului și voluntarilor asociației, formatori direct implicați în organizarea și implementarea programelor de educație a adulților;

2. elaborarea unei metodologii de formare a adulților (cu accent pe activitățile de formare continuă a cadrelor didactice) care să includă utilizarea resurselor digitale și instrumentelor inovative TIC și să valorifice experiența și expertiza dobândite de participanții la activitățile de formare;

3. validarea acestei metodologii prin susținerea în perioada de follow-up a proiectului a cel puțin un program de formare a adulților.

Activități de formare internațională

Proiectul de mobilitate a presupus desfășurarea a 8 mobilități internaționale pentru participarea la 2 cursuri structurate:

1. Technology Enhanced Learning

Perioada: 08-19.08.2016

Locația: St. Julians, Malta

Furnizor: ETI Malta

Număr participanți: 4

Tematica: programe și resurse digitale freeware utilizabile în educație, inclusiv educația adulților

Rezultate așteptate: dezvoltarea competențelor digitale, cu accent pe competențele de integrare a instrumentelor digitale și software-ului adecvat în activitățile de educația adulților.

2. More likes in education

Perioada: 12-16.12.2016

Locația: Sevilla, Spania

Furnizor: iDevelopTeacher Training

Număr participanți: 4

Tematica: utilizarea instrumentelor și rețelelor sociale ca mijloace de organizarea a activităților de educație a adulților

Rezultate așteptate: dezvoltarea competențelor digitale, cu accent pe competențele de utilizare a rețelelor sociale în organizarea și implementarea activităților de educație a adulților.

Activități de multiplicare și diseminare

Pentru multiplicarea rezultatelor proiectului vor fi organizate:

□ 1 program de formare a cadrelor didactice (pe tematica utilizării resurselor digitale în consilierea în carieră), utilizând metodologia și resursele dezvoltate pe perioada proiectului;

□ 1 program de formare a specialiștilor și colaboratorilor A.A.E. Vrancea care nu au participat direct la implementarea proiectului și mobilitățile internaționale.

Pentru diseminarea rezultatelor proiectului sunt prevăzute următoarele activități specifice:

□ Conferința de lansare a proiectului

□ 2 seminarii de informare cu privire la rezultatele obținute și competențele formate în fiecare etapă de mobilitate, prin parcurgerea programului de formare.

□ Conferința de finalizare a proiectului

□ diseminarea online

Rezultatele generale ale formării

□ dezvoltarea abilităților de utilizare TIC atât în activitatea curentă, cât și în comunicarea cu partenerii internaționali, de integrare a resurselor TIC în managementul instituției și activitățile de formare a adulților desfășurate;

□ dobândirea de noi cunoștințe referitoare la instrumente TIC și soluții online pentru educația adulților, dobândirea sau exersarea deprinderilor de lucru cu aceste instrumente, dezvoltarea unei atitudini pozitive față de utilizarea noilor tehnologii în educația adulților;

□ dezvoltarea abilităților lingvistice și a competențelor de comunicare în limba engleză;

□ dezvoltarea competențelor interculturale și a competențelor de comunicare interculturală;

□ creșterea gradului de interes față de formarea continuă și dezvoltarea profesională prin participarea la proiecte internaționale și mobilități de studiu în străinătate;

Rezultate generale ale proiectului

□ internaționalizarea instituției, stabilirea unor contacte instituționale și dezvoltarea capacității instituționale de management și de implementare a unor proiecte de colaborare internațională, inclusiv prin stabilirea, menținerea și întărirea relațiilor de colaborare cu parteneri internaționali cu experiență și expertiză;

□ dezvoltarea strategiei manageriale, în special prin creșterea accentului pus pe utilizarea resurselor digitale în educația adulților și prin creșterea interesului și preocupării pentru colaborarea internațională;

□ dezvoltarea calitativă a serviciilor de formare a adulților furnizate prin integrarea noilor competențe ale participanților la mobilități în activitatea curentă a acestora în cadrul instituției;

□ conștientizarea la nivel personal și instituțional a diversității culturale, sociale, educaționale și a potențialului de valorificare a diversității în educația adulților;

□ asumarea multiculturalismului și multilingvismului ca repere fundamentale ale strategiei de cooperare internațională a instituției.

Informații suplimentare

www.aaevn.ro

www.erasmusplus.ro

Consolidarea competențelor profesionale în domeniul turism și alimentație prin programul Erasmus +

Carmen Corina VIȘAN
Colegiul Economic “Mihail Kogălniceanu” Focșani

Titlul proiectului: Patrimoniul gastronomic european

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA1

Valoarea totală a proiectului: 78.740 euro

Perioada de implementare: 01.10.2014-30.09.2016

Tipul proiectului: Mobilitate formare profesională VET

Codul de identificare al proiectului: 2014-1-RO01-KA102-001406

Beneficiar: Colegiul Economic „Mihail Kogălniceanu” Focșani

Parteneri: Colegiul Llandrillo Menai din Rhos-on-Sea, Țara Galilor, United Kingdom

Contextul proiectului

Stagiile de formare practică din Țara Galilor au dezvoltat situații reale de învățare la locul de muncă prin baza materială bine dotată, modernă, prin profesorii experimentați și cu deschidere spre colaborări internaționale. Învățarea prin exemple și demonstrații directe a condus la formarea competențelor profesionale propuse, la standarde europene.

Proiectul a urmărit dezvoltarea competențelor și abilităților elevilor de clasa a X-a în Domeniul Turism și alimentație, prin însușirea de tehnici și metode moderne de lucru în gastronomie, conform modulelor „Sortimentul de preparate și băuturi” și „Servirea preparatelor și băuturilor”.

Tematica proiectului

- ❑ cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale;
- ❑ creșterea gradului de ocupare a forței de muncă.

Obiectivele proiectului

- ❑ susținerea elevilor în dezvoltarea de competențe în vederea formării lor profesionale și personale, și angajării pe piața europeană a muncii;

❑ asigurarea unei mai bune recunoașteri pe plan local, regional, național și european a competențelor dobândite de către participanți în timpul stagiului de formare și validate prin certificate europene.

Beneficiari direcți

La programul de formare profesională au participat 30 de elevi (băieți și fete), din clasa a X-a, domeniul de pregătire generală: Alimentație, aflați în formare profesională inițială (VET).

Beneficiari indirecti

Beneficiarii indirecti ai proiectului sunt cadrele didactice ale Colegiului Economic „Mihail Kogălniceanu” Focșani, părinții elevilor, unitățile de învățământ din județul Vrancea, agenții economici vrânceni cu care avem convenții pentru practica elevilor, unitățile de învățământ la nivel regional și național cu care unitatea școlară are diferite proiecte educaționale în derulare.

Activități de formare

Activități practice în gastronomie (în bucătărie și salonul de servire) s-au derulat în Restaurantul Orme View al Colegiului Llandrillo Menai din Rhos-on-Sea, Țara Galilor, timp de 60 de ore (6 ore/zi).

Activități de multiplicare și diseminare

Diseminarea activităților proiectului s-a realizat prin:

❑ panou informativ pentru elevi, părinți, profesori, vizitatori, cu informații despre Programul Erasmus+ și proiectul “Patrimoniul gastronomic european”;

❑ articole în presa locală;

❑ exemple de bună practică prezentate în cadrul Cercului pedagogic al profesorilor din unitățile școlare cu învățământ profesional și tehnic, lectorate cu părinții;

❑ ședințe cu părinții elevilor din grupul țintă;

❑ banner, roll-up, album gastronomic, CD cu fotografii cu aspecte din activitățile desfășurate în bucătăria și salonul de servire ale Restaurantului Orme View.

Rezultatele activităților de formare

❑ întărirea spiritului de muncă în echipă;

❑ completarea și îmbunătățirea cunoștințelor teoretice și abilităților practice în domeniul gastronomiei;

❑ creșterea interesului elevilor pentru studiul limbilor străine;

❑ îmbunătățirea calităților personale: siguranța de sine și încrederea, dorința de autoperfecționare;

❑ creșterea interesului elevilor pentru participarea la stagii de formare prin Programul Erasmus+;

❑ asigurarea unei mai bune tranziții de la școală la viața activă.

Stagiul de formare profesională a contribuit la:

❑ dezvoltarea capacității de adaptare a tinerilor la situații noi de lucru, locuri de muncă și obiceiuri diferite;

❑ achiziții lingvistice privind vocabularul tehnic de specialitate în limba engleză, consolidarea competențelor specifice;

❑ îmbunătățirea abilităților de utilizare a echipamentelor performante din bucătărie și soft-urilor TIC în evidența stocurilor de materii prime și la distribuirea preparatelor din bucătărie în salonul restaurant;

❑ dezvoltarea competențelor interculturale și a abilităților de acceptare și valorificare a diversității, aspecte vizate explicit de activitățile formale și informale, inclusiv vizitele culturale.

Rezultate generale ale proiectului

Impactul proiectului asupra organizației de trimitere, Colegiul Economic „Mihail Kogălniceanu” Focșani, face referire la:

❑ creșterea interesului cadrelor didactice pentru perfecționarea continuă, care să contribuie la transformarea pozitivă a instituției școlare;

❑ promovarea recunoașterii învățării non-formale și informale;

❑ sporirea gradului de vizibilitate a Colegiului Economic „Mihail Kogălniceanu” Focșani pe plan internațional;

❑ lărgirea orizontului profesional prin colaborarea cu alte instituții de profil din spațiul european, asigurându-se astfel durabilitatea proiectului;

❑ conștientizarea necesității perfecționării elevilor și cadrelor didactice, prin intermediul acestor proiecte;

❑ creșterea numărului elevilor colegiului care se înscriu la concursurile de selecție la mobilități VET;

❑ creșterea numărului absolvenților de clasa a VIII-a care doresc să vină la colegiul nostru, pentru a participa la proiecte de mobilitate;

❑ creșterea interesului părinților și al comunității pentru educație.

Impactul proiectului asupra organizației de primire, Colegiul Llandrillo Menai din Rhos-on-Sea, Țara Galilor, face referire la:

❑ îmbogățirea experienței Colegiul Llandrillo Menai în derularea proiectelor în Programul Erasmus+;

❑ rezultatele înregistrate în proiectul derulat cu Colegiul Economic „Mihail Kogălniceanu” Focșani i-au determinat să ne invite să colaborăm într-un nou proiect în Programul Erasmus+.

Rezultate pe termen mediu și lung

Participanții la proiect:

❑ au devenit mai încrezători în forțele proprii și sunt mai dornici de performanță și autodepășire;

❑ sunt capabili să facă față provocărilor tot mai mari ale meseriilor de bucătar și chelner în spațiul european.

Informații suplimentare

www.facebook.com/Erasmus-001406-Patrimoniul-gastronomic-european-348051285563554

Sustenabilitatea proiectelor finanțate din fonduri europene pentru mobilități VET

Carmen Corina VIȘAN
Colegiul Economic "Mihail Kogălniceanu" Focșani

Titlul proiectului: Competențe europene în industria ospitalității prin sistem dual

Finanțator: European Commission

Program de finanțare: Erasmus + KA1

Valoarea totală a proiectului: 140.590 euro

Perioada de implementare: 01.06.2015-31.05.2017

Tipul proiectului: Mobilitate formare profesională VET

Codul de identificare al proiectului: 2015-1-RO01-KA102-014629

Beneficiar: Colegiul Economic „Mihail Kogălniceanu” Focșani

Parteneri: Colegiul Cambria din Wrexham, Țara Galilor, United Kingdom și Akademie Klausenhof din Hamminkeln, landul Nordrhein-Westfalen, Germania

Contextul proiectului

Proiectul este implementat în contextul necesității dezvoltării la standarde europene de calitate a competențelor specifice ale elevilor VET.

Proiectul a vizat dezvoltarea la standarde europene a competențelor specifice în domeniul ospitalității, pentru 60 de stagieri VET, nivelul 3 și nivelul 4 de formare profesională, prin mobilități în Țara Galilor și Germania.

Tematica proiectului

- cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale;
- creșterea gradului de ocupare a forței de muncă.

Obiectivele proiectului

□ susținerea elevilor în achiziționarea de competențe (cunoștințe, abilități și atitudini) în vederea dezvoltării lor personale și angajării pe piața europeană a muncii;

□ asigurarea unei mai bune recunoașteri pe plan local, regional, național și european a competențelor dobândite și validate prin certificate europene.

Proiectul promovează lucrul în echipă multinațională și plurilingvistică, implicarea responsabilă a organizațiilor de primire în procesul de formare profesională a stagiariilor VET, urmărind facilitarea transferului de la școală la viața activă.

Beneficiari direcți

□ 16 stagieri VET, clasa a XI-a, specializarea Tehnician în gastronomie, care au desfășurat activități practice în bucătăria și restaurantul de aplicație Rendez-vous ale Colegiului Cambria, Țara Galilor;

□ 14 stagieri VET, clasa a XI-a, specializarea Tehnician în turism, care au desfășurat stagiul în agenția de turism "Yale Travel&Tourism Agency" a Colegiului Cambria;

□ 30 stagieri VET, clasa a X-a, domeniul Turism și alimentație, care au efectuat stagiul de formare în restaurante/hoteluri din Germania.

Beneficiari indirecti

Beneficiarii indirecti ai proiectului sunt cadrele didactice ale colegiului, părinții elevilor, unitățile de

învățământ din județul Vrancea, agenții economici vrânceni, unitățile de învățământ la nivel regional și național cu care Colegiul Economic „Mihail Kogălniceanu” Focșani are diferite proiecte și parteneriate educaționale.

Activități de formare

Programul mobilității, negociat cu organizațiile de primire înainte de plecarea în fiecare stagi și specificat în Acordul de învățare, a cuprins activități practice în gastronomie și turism, timp de 60 de ore (6 ore/zi, 5 zile/săptămână): în bucătărie, restaurant/hotel, agenția de turism, derulate în Țara Galilor și în Germania.

Activități de multiplicare și diseminare

Diseminarea activităților proiectului va fi realizată prin:

- ❑ validarea și publicarea rezultatelor proiectului pe platforma Erasmus+, Project Results Platform;
- ❑ prezentarea rezultatelor proiectului la The 2nd European Vocational Skills Week, organizată de Comisia Europeană, în perioada 20-24.11.2017;
- ❑ prezentarea rezultatelor proiectului la începutul anului școlar 2017-2018, în special elevilor de clasa a IX-a.
- ❑ banner, roll-up, album gastronomic, CD cu fotografii cu aspecte din activitățile desfășurate în bucătărie/agenția de turism/restaurant și vizitele culturale.

Rezultatele activităților de formare

- ❑ creșterea interesului pentru participarea la stagii de formare în țări din U.E.;
- ❑ conștientizarea necesității de a dobândi eurocompetențe, în gastronomie și turism și necesitatea învățării limbilor străine;
- ❑ îmbunătățirea calităților personale: toleranță, autonomie în luarea deciziilor, largirea orizontului cultural;
- ❑ creșterea dorinței de a urma o carieră în domeniu, în spațiul european;
- ❑ asigurarea unei mai bune tranziții de la școala la piața muncii, prin transferarea rezultatelor acumulate.

Stagiul de formare profesională a contribuit la:

- ❑ experimentarea unui sistem educațional (învățământ dual), noi competențe dobândite (colaborarea și comunicarea în echipă multinațională), schimb de bune practici;

❑ experiențele practice, culturale, lingvistice, sociale și umane dobândite de stagiarul VET la cele patru mobilități de formare profesională;

❑ observarea la fața locului a tehnicilor noi de lucru, utilizate în instruirea practică în bucătărie, salonul de servire și agenția de turism;

❑ dezvoltarea competențelor interculturale și a abilităților de acceptare și valorificare a diversității, aspecte vizate explicit de activitățile formale și informale, inclusiv vizitele culturale.

Rezultate generale ale proiectului

Impactul proiectului asupra Colegiului Economic „Mihail Kogălniceanu” Focșani:

- ❑ întărirea cooperării școală-familie;
- ❑ creșterea prestigiului unității școlare pe plan local va atrage interesul autorităților locale, cu responsabilități în educație, pentru dezvoltarea logistică și materială a bazei de practică a școlii;
- ❑ largirea orizontului profesional, prin colaborarea cu alte instituții de profil din spațiul european, asigurându-se astfel sustenabilitatea proiectului și internaționalizarea școlii;
- ❑ creșterea numărului cadrelor didactice din unitatea școlară care își doresc să desfășoare proiecte finanțate din fonduri europene; alte cadre didactice au inițiat un proiect Erasmus+, Acțiunea KA2, care se derulează în perioada 2016-2018;
- ❑ creșterea încrederii părinților în capacitatea școlii de a asigura o pregătire profesională de calitate, cu deschidere europeană;
- ❑ creșterea numărului absolvenților de clasa a VIII-a care doresc să vină la colegiul nostru, pentru a participa la proiecte de mobilitate, ceea ce a determinat creșterea mediei de admitere.

Impactul proiectului asupra organizațiilor de primire:

- ❑ îmbogățirea experienței Colegiului Cambria/Akademie Klausenhof în derularea proiectelor în Programul Erasmus+ VET;
- ❑ stabilirea unor prime contacte cu stagiarul VET cărora le-au propus să revină, pentru a se angaja, după terminarea studiilor.

Informații suplimentare

<https://erasmus014629.wixsite.com/erasmus>

<https://www.facebook.com/Proiect-Erasmus-Plus-014629-105056030136093>

Reglementări financiare pentru implementarea proiectelor Erasmus +

Stănica MIHALACHE

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea

Programul Erasmus + este programul Uniunii Europene pentru educație, formare profesională și tineret, program care va fi implementat în perioada 01.01.2014-31.12.2020 în baza Regulamentului nr. 1288 / 2013 adoptat de Parlamentul European și Consiliul European.

Regulamentul 1288/2013 este singurul document care reglementează managementul și implementarea proiectelor Erasmus + în toate statele membre ale U.E. (și în celelalte state în care pot fi implementate activități din proiectele Erasmus + sau din care pot fi selectați partenerii pentru proiecte Erasmus +), dat fiind faptul că Regulamentele U.E. sunt obligatorii pentru toate statele membre (conform procedurilor de drept ale U.E., nu este permisă modificarea sau adaptarea prevederilor din Regulamente prin legislația națională a statelor membre).

Din perspectiva României, implementarea programului Erasmus + are ca organism intermediar Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (A.N.P.C.D.E.F.P.), care are calitatea de Organism Delegat al Comisiei Europene, aceasta fiind singura instituție mandată de instituțiile europene pentru monitorizarea implementării proiectelor Erasmus + în România și respectarea prevederilor legislației europene în domeniu.

Principala modificare pe care programul Erasmus + a introdus-o raportat la programul anterior al U.E. pentru educație și formare profesională (Lifelong Learning Programme - LLP) face referire la caracterul instituțional al proiectelor depuse, singurii beneficiari eligibili fiind organizațiile active în domeniul corespunzător (educație școlară, educația adulților, tineret etc.); candidaturile individuale nu sunt posibile în această abordare instituțională, strategică și integratoare.

Erasmus+

Implementarea proiectelor Erasmus + în România este realizată conform Regulamentului 1288 / 2013 și documentelor suport emise de Comisia Europeană (Ghidul programului Erasmus +, actualizat anual, disponibil online pe site-urile www.erasmusplus.ro și <http://www.anpcdefp.ro>), fără a intra sub incidența legislației naționale sau a regulilor din România cu privire la accesarea sau managementul fondurilor europene.

În primul rând, trebuie precizat că fondurile aferente programului Erasmus + sunt alocate de Uniunea Europeană (prin intermediul Comisiei Europene – în cazul acțiunilor centralizate, respectiv prin Agențiile Naționale (ANPCDEFP în România) – în cazul acțiunilor descentralizate) din bugetul propriu. Fondurile acordate în baza unui Regulament nu sunt considerate fonduri externe nerambursabile post-aderare (conform Legii 500/2002, art. 27, fondurile nerambursabile sunt alocări financiare acordate în baza unor decizii / acorduri / memorandumuri), iar implementarea proiectelor Erasmus + nu intră sub incidența Legii 500/2002. Consecința directă a acestei precizări este legată de faptul că organizațiile / instituțiile publice care este beneficiară a unui proiect Erasmus + și a grantului corespunzător nu este obligată să includă fondurile proiectului în bugetul propriu al instituției.

Bugetul proiectelor Erasmus + este alocat în Euro, așa cum este solicitat în aplicația pentru proiect; ANPCDEFP va efectua viramentele sumelor aprobate pentru finanțarea proiectelor exclusiv într-un cont în euro al beneficiarului, iar raportarea către ANPCDEFP va fi realizată în euro. Derularea

proiectelor va fi realizată din punct de vedere financiar strict prin conturile dintr-o bancă comercială, dat fiind faptul că fondurile neincluse în bugetul instituției nu se transferă în Trezorerie.

Implementarea proiectelor Erasmus + și rularea fondurilor alocate acestor proiecte nu presupune existența unor conturi speciale contabile pentru Erasmus +, putând fi utilizate conturile uzuale pentru bancă, pe analitice diferite pentru a facilita urmărirea cheltuielilor proiectului, cu excepția cheltuielilor salariale. Acestea se contabilizează pe conturile dedicate, iar contribuțiile angajatului și angajatorului se introduc manual și se raportează în declarația lunară 112, fiind achitate împreună cu celelalte contribuții la bugetul de stat.

Pentru cheltuielile efectuate în lei este utilizat cursul infoeuro din data menționată în contractul de finanțare încheiat între instituția beneficiară și ANPCDEFP, această prevedere contractuală fiind valabilă și pentru partenerii din România în cadrul proiectelor Erasmus +, nu doar pentru beneficiari. Cu excepția costurilor salariale, toate sumele care vor fi virate beneficiarilor (costuri de transport, sprijin individual, costuri cu taxele de curs) vor fi virate participanților în euro, iar justificarea cheltuielilor realizate va fi de asemenea realizată în euro.

Având în vedere faptul că fondurile alocate proiectelor de tip Erasmus + nu sunt fonduri externe nerambursabile, contractarea experților angajați în cadrul acestor proiecte nu se face conform Legii 284/2010, care se referă strict la proiectele finanțate din fonduri externe nerambursabile. Salarizarea personalului în proiecte Erasmus + se realizează în acord cu reglementările prevăzute în contractul dintre instituția beneficiară și ANPCDEFP, prevederi conforme cu Regulamentul 1288/2013 și Ghidul programului Erasmus +.

În finanțarea proiectelor Erasmus + sunt utilizate cu preponderență sume forfetare și costuri unitare, făcând astfel facilă concepția bugetară și gestionarea eficientă a grantului și, totodată, oferind posibilitatea beneficiarilor de a se concentra pe obiectivele și rezultatele planificate în proiect și nu pe alocările financiare și raportările financiar-contabile.

Pentru fiecare categorie de personal implicată în implementarea proiectului (management, cadre didactice, formatori, tehnicieni, personal administrativ) este prevăzut, în funcție de țara în care se desfășoară activitatea, un tarif zilnic (care include toate taxele și impozitele datorate de angajat și

angajator), iar plata angajaților din proiect va fi realizată la acest tarif, atât pentru instituția beneficiară, cât și pentru instituțiile partenere. Activitățile profesionale desfășurate în cadrul proiectului vor fi evidențiate în fișe separate de pontaj, conform unor modele furnizate de ANPCDEFP prin contractul de finanțare.

Fondurile alocate participanților la activitățile de mobilitate în străinătate (întâlniri transnaționale de proiect, participarea la cursuri structurate sau activități de job shadowing, evenimente comune de formare în străinătate etc.) sunt prevăzute în contractul de finanțare sub formă de sume forfetare („lump sum”), stabilite în funcție de durata deplasării și țara de destinație.

Perioadele de deplasare în străinătate în cadrul proiectelor Erasmus + nu intră sub incidența legislației naționale (Legea 518/1995) cu privire la diurnă și alte drepturi salariale pe perioada desfășurării activității într-o locație din străinătate; participanții la mobilități vor primi strict sumele prevăzute în contractul de finanțare (costuri de transport, sprijin individual (sume alocate pentru cazare, masă, transport local etc.) și eventual sumele alocate pentru plata taxelor de curs), în euro, aceste sume având, din punct de vedere financiar-contabil, statutul de grant / bursă.

Justificarea cheltuielilor efectuate de participanți pe perioada de mobilitate în străinătate va fi realizată exclusiv prin documentele menționate în contractul de finanțare (spre exemplu, pentru sprijin individual este necesar ca document justificativ doar certificatul de participare la activitatea din străinătate; justificarea costurilor de transport se face prin certificatul de participare și boarding pass-uri), nefiind necesară decontarea pe principiul costurilor efective.

Sprijinul organizațional reprezintă o sumă alocată instituției beneficiare, stabilită prin contractul de finanțare (spre exemplu, în cadrul proiectelor de mobilitate KA1 este alocată suma de 350 de euro pentru fiecare mobilitate prevăzută în proiect) ca o sumă fixă destinată cheltuielilor legate de managementul proiectului (spre exemplu: costuri pentru pregătirea participanților la mobilitate, logistică, materiale promoționale, costuri de diseminare etc.), iar justificarea acestor cheltuieli nu se face în cadrul raportului final al proiectului.

Informații suplimentare

<https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus>

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea sau a echipei de redacție a Revistei de Asistență Educațională.

Întreaga răspundere asupra corectitudinii și coerenței informațiilor prezentate revine autorilor menționați în text.